

Dzień

16 stron

Rok VI
cena
15 gr

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - GAZETA GDANSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKA : - : - : - : - : -Redakcja i Administracja: Toruń, Bydgoska 56. — Telefony dzienne: 202, 747. — Telefon nocny 747.
Filja Administracji: Szeroka 41, telefon 748. Konto czekowe P. K. O. 160-315.

Rozpraszanie sił

(m) „W jedności siła“. Nawrót do tej mądrej prawdy stał się hasłem dnia dzisiejszego i założeniem ideowym lepszemu jutra. Zmienione warunki życia społecznego zmusiły społeczeństwa do szukania nowych form organizacyjnych — zarówno w dziedzinie życia państwowego, jak i społeczno - gospodarczego, kulturalnego i t. p.

Szukanie tego, co nas łączy, a nie tego, co nas dzieli — stało się organizacyjną myślą przewodnią wszelkiego rodzaju zespołów ludzkich. Stąd też zjawiskiem powszechnym stało się blokowanie wszelkiego rodzaju organizacji kombatanckich, młodzieżowych, gospodarczych, zawodowych, sportowych.

Dorocznie zjazdy, uroczystości unifikowanych, wielkich stowarzyszeń stały się miarą siły nie tylko poszczególnych zespołów, lecz i całości państwa. To też obserwujemy tendencję wprowadzenia t. zw. stowarzyszeń wyższej użyteczności publicznej, której warunkiem jest nie tylko waga gatunkowa dziedziny pracy danego stowarzyszenia, lecz i siła jedności, a co za tym idzie, liczebność stowarzyszenia.

Innymi słowy, państwo zastosowało tu przymus ustawowy, by nie dopuścić do rozpraszania sił w doniośle z punktu widzenia społecznego dziedziny.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że słuszność w danym wypadku jest po stronie państwa.

Jakże wygląda w tym względzie inicjatywa społeczna,

Teoretycznie hasło jedności organizacyjnej bratnich zespołów zdobyło sobie prawo obywatelstwa. Sporów zasadniczych — jeśli pominąć oderwane teorie czy odruchy indywidualistyczne — niema w tej sprawie.

W praktyce jednak płatamy sobie prosto psie figle.

Czyżby powstawanie potężnych organizacji, powiedźmy, przysposobienia wojskowego, wychowania fizycznego nie miało również doniosłego dla państwa i społeczeństwa znaczenia? Czyżby dla przyszłości nie miała również doniosłego znaczenia unifikacja stowarzyszeń akademickich, młodzieży pracującej, związków autorskich i innych?...

Niewątpliwie tak. I wszyscy rozumieją to doskonale.

A jednak?... Obok stowarzyszenia literatów i dziennikarzy istnieje związek zawodowy dziennikarzy i literatów; związek autorów dramatycznych i związek autorów i kompozytorów, stowarzyszenie kompozytorów i in.

To samo się dzieje w organizacjach akademickich, młodzieży pracującej, wychowania fizycznego itd.

W danym wypadku interesują nas organizacje i stowarzyszenia obozu porządkowego, gdyż nie chcemy odrywać się zbyt od rzeczywistości, zdając sobie sprawę, że stronnictwa polityczne dla przemijających celów partyjno - politycznych świadomie rozbijają jedność nawet tych organizacji, które z polityką w ścisłym tego słowa znaczeniu nie wspólnego nie mają.

Ale gorzej jest, że, uznając teoretycznie zasadę jedności, rozpraszamy siły własnego obozu, nietylko osłabiając organizm społeczny, lecz ponadto nadstawiając przez to karku przeciwnikowi politycznemu.

Prezydent Smetona panem sytuacji na Litwie

Waldemarasa, szef sztabu gen. Kubulinus i 27 oficerów — aresztowani

Królewiec, 9. 6. (PAT). Jak donosi niemieckie biuro informacyjne z Kowna, wiadomość o aresztowaniu WALDEMARASA jest autentyczna. Wraz z nim aresztowano szefa sztabu, GENERAŁA KUBULINUSA oraz 27 OFICERÓW. W mieście panuje zupełny spokój. PREZYDENT SMETONA JEST PANEM SYTUACJI.

Berlin, 9. 6. (PAT). O godz. 14 niemieckie biuro inform. ogłosiło następujący komunikat z Kowna:

W związku z zamachem w Kownie donoszą o dalszych aresztowaniach. Wśród aresztowanych znajduje się około 20 oficerów, którzy brali udział w zamachu. WALDEMARASA, którego początkowo trzymano w gmachu policji państwowej po przesłuchaniu odstawiono do WIEZIENIA KOWIENSKIEGO. Są przypuszczenia, że jego proces, który miał się odbyć dn. 20 lipca z powodu jego artykułów w prasie będzie odłożony. Krążą także pogłoski, że ARESZTOWANI OFICEROWIE ODPOWIADAC BĘDĄ PRZED ZWYKŁYM SADEM DORAŹNYM. Prezydent Smetona dał im to przyrzeczenie, ponieważ podczas puczu nie dopuścili do rozlewu krwi.

Przełomowa noc w Kownie

Berlin, 9. 6. (PAT). Nadeszły do Berlina szczegóły onegdajszych wypadków w Kownie.

Onegdaj w nocy oddziały wojska, prowadzone przez młodych oficerów obsadzi-

ły gmach prezydium rady ministrów. Obsadzenie odbyło się w całkowitej ciszy i nie napotkało na poważniejszy opór. Oddziały wojska wyposażone były w karabiny maszynowe i tanki. Główniejsze dzielnice

Marszałek Piłsudski wyjeżdża do Pikiliszek na urlop wypoczynkowy

(o) Warszawa, 9. 6. (tel. wł.) Według obiegających pogłosek Marszałek Piłsudski ma się udać na kilkutygodniowy urlop wy-

poczynkowy, wraz z rodziną do Pikiliszek. Wyjazd ma nastąpić w niedługim czasie.

Szwoleżerzy starogardzcy u Pana Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 9. 6. (PAT). P. Prezydent Rzplitej przyjął w dniu wczorajszym delegację 2-go pułku szwoleżerów ze Starogar-

du, która przybyła prosić p. Prezydenta na obchód 20-lecia istnienia pułku, połączony z uroczystością wręczenia sztandaru.

Teror bojówek endeckich w Łodzi powodem licznych protestów wyborczych

(o) Łódź, 9. 6. (tel. wł.) Wczoraj zgłoszono 6 protestów wyborczych, domagających się unieważnienia wyborów w Łodzi i powołujących się na akcję terrorystyczną

bojówek endeckich, nieprawidłowe sposoby obliczania kartek i masowe unieważnienia głosów oddanych na listę nr. 1.

Popierajcie polskie rybołówstwo morskie!

Znakomite dorsze mrożone

sprzedaje w dowolnych ilościach po cenie 60 gr za 1 kg. bez głów i wnętrzości loco Hala Rybna

Pierwsza i Jedyna Polska Spółdzielnia Rybacka
POLSKIE ZJEDNOCZENIE RYBAKÓW MORSKICH, Gdynia
telefon 1383. 3409

Czemuż to się dzieje?

W praktyce dzieje się to tak. Powstaje, dajmy na to, organizacja akademicka N. Kilka jednostek, które nie weszły do władz naczelnych, dodaje do deklaracji ideowej kilka zdań i tworzy nową organizację. Nie chcemy nikogo przez to dotknąć, ale, dalibóg, jeśli bliżej sprawie się przyjrzyć, tak mniej więcej w praktyce wygląda.

Przypomina nam to strajk szkolny w 1905 roku w b. zaborze rosyjskim. Młodzież polska rozbiła się na dwa obozy, w których jeden wystawił postulat walki o „polską szkołę“, drugi — o „wolną szkołę polską“... Niewątpliwie istniała i wtedy różnica poglądów, bo obozy te reprezentowały młodzież, pozostającą pod wpływami endencji i organizacji postępowych. Ale w obliczu wroga mogły chyba

walczyć o polską szkołę jednym hasłem, stanowiącym o sile młodzieży polskiej.

Do tego nie chcieli dopuścić ambitni działacze.

Dzieje się tak i teraz. Czujemy się więc w obowiązku wytknąć rozbieżność między tem, co głosimy, uznajemy a tem, co czynimy. Zastanówmy się głębiej, a przekonamy się łatwo, że zbytnio otrząskaliśmy się widocznie z pięknymi hasłami, z samym wyrazem „ideologia“... Pisaliśmy piękne statuty, wypisujemy piękne hasła, a w rzeczywistości robimy najczęściej to, co każdemu z osobna dogadają.

Tak mniej więcej stało się z hasłem „unifikacja“, stanowiącym przeciwieństwo najszybszej sile. W niejednym wypadku jest to tylko hasło - frazes, bez treści, które do niczego niejako nie obowiązuje nawet tych, którzy sami je głoszą.

miasta otoczone zostały wojskiem, a nieliczni przechodnie poddawani byli ostrej rewizji paszportowej. Cała ta akcja prowadzona była przez oficerów lotnictwa, którzy na motocyklach i samochodach krążyli po ulicach miasta. Przed sztabem generalnym oraz komendą placu ustawiono czółgi. Pałacowi prezydenta nie obsadzono, ponieważ stawiano tam opór.

Zamachowcy wysłali równocześnie cztery samoloty, z których jeden przywiózł Waldemarasa do Kowna, pozostałe trzy udały się do garnizonów prowincjonalnych celem pozyskania ich do zamachu. Parlamentarzyści ci podobno zostali aresztowani przez pułki, do których się udały.

Po przybyciu Waldemarasa zawiadomiono telefonicznie prezydenta o zamachu. Waldemarasa udał się następnie, w otoczeniu kilku oficerów do szefa sztabu Kubulinusa. Szef sztabu miał podobno prosić prezydenta Smetonę, aby mianował Waldemarasa premierem. Prezydent stanowczo odrzucił propozycję, oświadczając: „Nie będę rokował z awanturnikami politycznymi“.

Zamachowcy nie byli przygotowani na taki obrót sprawy. W godzinach rannych dało się zauważyć wśród nich lekkie rozczarowanie. Szef sztabu miał rzekomo przyłączyć się do zamachu pod warunkiem, że nie będzie przelewu krwi. Wojskowe oddziały zamachowców wycofały się w całkowitym porządku już o godz. 7 rano i policja objęła ponownie swoją misję.

O godz. 8 rano urzędowa litewska agencja telegr. wydała znany komunikat „o próbnym alarmie“. Od rana do godziny popołudniowych panowała w mieście zupełna dezorientacja, tembardziej, że zarówno urzędy i prasa podawały zupełnie inne obrazy sytuacji. Po mieście krążyły jaknajbardziej nieprawdopodobne pogłoski, podczas gdy w sztabie generalnym i w pałacu prezydenta panował nieopisany ruch. Ludność zachowała spokój i wygląd ulic miasta nie zmienił się.

Po południu polecono jednemu z oficerów aresztować Waldemarasa, który znajdował się w sztabie wojsk lotniczych. Pogłoski, według których Waldemarasa wydali lotnicy nie potwierdzają się.

Znamienna jest rola, jaką odegrała szkoła oficerska, pod dowództwem generała Jackusa, obecnego szefa sztabu. Szkoła ta była pierwszym oddziałem wojskowym, który wystąpił z bronią przeciwko zamachowcom.

Smietanka Pomorska
Karamel Pomorski

znane z najwyższej jakości

Henderson wycofał projekt swej rezolucji a Barthou rozszerzył propozycję francuską

Z wczorajszych obrad Konferencji Rozbrojeniowej

Genewa, 6. (PAT). Prezydium Konferencji Rozbrojeniowej zebrało się po południu na publiczne posiedzenie. Przewodniczący Henderson zakomunikował, że wycofuje projekt rezolucji, który przedłożył kilka dni temu, po czym udzielił głosu ministrowi Barthou.

Minister francuski przedstawił prezydium poprawiony tekst projektu rezolucji delegacji francuskiej. Rezolucja ta stwierdza, że komisja główna przekonana o konieczności kontynuowania prac Konferencji celem zawarcia ogólnej konwencji o redukcji i ograniczeniu zbrojeń, zdecydowana kontynuować bez zwłoki już przedsięwzięte prace, wzywa prezydium do szukania zapomocą metod, jakie uzna za odpowiednie — mając na celu ogólne przyjęcie konwencji rozbrojeniowej, rozwiązania problemów, pozostających w zawieszaniu, nie przesądzać rozmów ubocznych, które rządy zechcą nawiązać dla ułatwienia końcowego sukcesu przez powrót na konferencję.

Stwierdzając specjalną doniosłość, jaką posiada badanie i rozwiązanie pewnych problemów, wysuniętych na początku dyskusji ogólnej, decyduje:

1) **Bezpieczeństwo.** a) Wobec tego, że dawniejsze studia konferencji pozwoliły w ciągu ostatniego roku na zawarcie w Europie pewnych regionalnych układów bezpieczeństwa, komisja główna postanawia utworzyć specjalny komitet, mający za zadanie kontynuować studia celem zawarcia owych układów, które będą mogły być negocjowane poza konferencją. Komisja główna będzie kompetentna dla określenia ewentualnie związku tych układów z ogólną konferencją. b) Komisja główna postanawia utworzyć komitet specjalny, który będzie miał za zadanie przesądzać wykonanie konwencji i wznowić prace, dotyczące kontroli.

2) **Lotnictwo.** Komisja główna poleca swoim komitetom lotniczym wznowić badania spraw, wymienionych w rezolucjach.

3) **Fabrykacja i handel bronią.** Komisja główna wzywa swój komitet specjalny dla sprawy fabrykacji i handlu bronią do wznowienia natychmiast swoich prac i doprowadzenia do opracowania w możliwie najkrótszym czasie w świetle deklaracji delegacji Stanów Zjedn., złożonej dnia 30 maja raportu co do zleconych rozwiązań.

Powyższe komitety winny pracować równolegle. Prezydium będzie koordynować ich prace. Komisja pozostawia prezydium zadanie zbadania w odpowiedniej chwili koniecznych zarządzeń, aby w momencie, gdy zostanie ponownie zwołana przez przewodniczącego, znalazła się, o ile możliwości wobec pełnego projektu konwencji.

Uznając, że propozycja, przedstawiona przez delegata ZSRR nadania Konferencji charakteru stałego pod nazwą konferencji pokoju wymaga szczegółowego zbadania, komisja główna prosi przewodniczącego o przedłożenie rządowi tej propozycji.

Stanowisko Polski

Genewa, 9. 6. (PAT). W dalszym ciągu posiedzenia, po ministrze Barthou przemawiał Eden, Norman Davis i Litwinow, poczem delegat polski minister Raczyński odczytał tekst za-

Wojewoda Kostek-Biernacki

w tych dniach obejmuje urządowania

Warszawa, 9. 6. (PAT). W niektórych dziennikach m. in. i na Pomorzu ukazała się notatka, że wojewoda poleski Kostek-Biernacki jest ciężko chory i przebywa na kuracji zagranicą i że w związku z jego chorobą władze wojskowe przedłużyły mu urlop wojskowy na okres 1 roku. Ministerstwo Spraw Wewn. stwierdza, że wiadomości powyższe są nieprawdziwe. Wojewoda Biernacki korzystał z przyśługującego mu urlopu wypoczynkowego i jest zupełnie zdrowy. W dn. 16 bm. obejmie w Brześciu nad Bugiem urządowania.

131.651 robotników

znalazło pracę przy budowie szlaków komunikacyjnych

(o) Warszawa, 9. 6. (tel. wł.) Roboty na szlakach komunikacyjnych są w całej pełni. Znalazło przy nich pracę 131.651 robotników. Największa ilość zatrudniona jest przy robotach drogowych przy których pracuje 117 tysięcy 398 osób. W tem przy pracach na drogach państwowych 38.722, przy drogach samorządowych 78.678. Inwestycje przy drogach komunikacji wodnej zatrudniają 8.672 osoby. Inwestycje kolejowe 5.581.

strzeżeń rządu polskiego. Nie wnikając w meritum sprawy, będącej przedmiotem dokumentów, wymienionych w motywach rezolucji, która to sprawa nie była przedmiotem dyskusji w komisji głównej, rząd polski uważa, że powołanie się na te dokumenty nie można w żadnym wypadku interpretować jako przesadzające u-

znania ich przez Konferencję za podstawę jej późniejszych decyzji. Rząd polski zgłasza ze swej strony swoje stanowisko w tej sprawie.

Przemawiał jeszcze delegat włoski i węgierski oraz austriacki, poczem przewodniczący zakomunikował, że komisja główna zbierze się w poniedziałek

600 osób

zaproszono na odczyt min. Goebbelsa

(o) Warszawa, 9. 6. (tel. wł.) Dowiadujemy się, że lista zaproszeń na odczyt ministra Goebbelsa w Warszawie została zamknięta. Zaproszenia otrzymało 600 osób z dyplomacji, świata

politycznego i gospodarczego. Wszelkie zgłoszenia o zaproszenie, napływające netylko z Warszawy ale i prowincji, uwzględnione nie będą.

Rada miejska w Gdańsku znów urzęduje

Senat zwołał na dzień 12 bm. plenarne posiedzenie gdańskiej rady miejskiej. Jak wiadomo, wysoki komisarz Ligi Narodów złożył swego czasu protest na ręce senatu przeciwko ustanowieniu komisarza do spraw gdańskiej rady miejskiej, który wtedy zakomunikował, że w okresie ważności jego mandatu nie będzie zwoływano posiedzenia plenarne, ani komisyjne. Oficjalnego zawiadomienia o wycofaniu komisarza senackiego ze strony senatu dotąd brak.

Kraków - Berlin

Wczoraj rozpoczął się mecz tenisowy pań

Kraków, 9. 6. (PAT). Wczoraj rozpoczął się w Krakowie 3-dniowy mecz tenisowy pań Berlin—Kraków. Najpierw odbył się mecz Dubińska—Kaepfels, zakończony łatwym zwycięstwem Niemki w stosunku 6:0 (6:0). Kaepfels górowała nad Dubińską zarówno w starciu jak i w plasowaniu, rozstawiając przeciwniczkę po placu i demonstrując ładną grę przy siatce. Drugie spotkanie w grze pojedynczej pomiędzy Jędrzejowską i Peitsch-Schering zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem mistrzyni polskiej w stosunku 6:1 (6:2). Jędrzejowska narzuciła przeciwniczkę swój styl gry, przez cały czas nie wypuszczając ze swych rąk inicjatywy. Po pierwszym dniu wynik meczu 1:1.

Polscy pięściarze zawodowi biją Niemców 7:3

Katowice, 9. 6. (PAT). Po golem niebem na stadionie w Król Hucie odbył się mecz zawodowych pięściarzy polskich i niemieckich. Mimo niepewnej pogody, zebrało się ponad 2.000 widzów. Polacy wygrali w stosunku 7:3, aczkol-

wiek nie wszyscy nasi bokserzy byli w formie. Niemcy zaprezentowali słabą klasę. Najpiękniejszą grę stoczył Górny, zdecydowanie wygrywając na punkty z Berlińczykiem Repplem.

Tragiczny wypadek

w czasie lekcji szkółki wiejskiej nad rzeką

Tomaszów Lubelski, 9. 6. (tel. wł.). W czasie lekcji, jaka odbywała się w jednej z klas wiejskiej szkoły powszechnej na świeżem powietrzu, w pobliżu młyna w pewnej wiosce pod Tarnowem, gdy nauczycielka zajęta była jedną grupą dzieci jeden z uczniów zepchnął na wodę łódź w której siedziało 6 dzieci. Łódź się przechyliła i dzieci zaczęły tonąć. Widząc to nauczycielka rzuciła się na ratunek. Troje z pośród tonących zdołała uratować. Gdy popłynęła ratować czwarte sama poszła na dno. Zobaczył to nadchodzący właśnie policjant. Reucii się natychmiast na pomoc i wyciągnął ją z wody, na szczęście, jeszcze żywa.

W krzyżowym ogniu strzałów

Krwawa walka policji z bandytami

Lwów, 9. 6. (PAT). Policja w Kołomyi otrzymała wiadomość, że bandyci planują napad na dom inwalidy wojennego Fedura. Dwóch posterunkowych ukryło się w jego domu. W nocy przyszli bandyci i rozpoczęli strzelanie. Policjanci odpowiedzieli ogniem. Bandyci cofnęli się, jednakże po pewnym czasie powtórzyli napad. Strzelanina, jaka się przytem wywiązała, zaalarmowała chłopów, którzy również zaczęli strzelać. Bandyci, wzięci w krzyżowy ogień, uciekli. Dwóch wieśniaków jest zranionych ciężko strzałami, jakie padły ze strony bandytów. Policja jest na tropie napastników.

Stada wilków z Polski

nękają nadgraniczne włoski rumuńskie

Sniatyn, 9. 6. (PAT). Ostatnio odbyło się wielkie polowanie w powiecie kosowskim i powiecie starożęckim po stronie rumuńskiej, co spowodowało masową ucieczkę wilków na stronę rumuńską. Obecnie liczne górskie osiedla w Rumunii cierpią skutkiem napadów wilków, które porywają wiele owiec. Rozzuchwalone stada wilków wpadają nawet do wiosek i wyrządzają duże szkody w żywym inwentarzu. Władze rumuńskie planują wielką obławę.

Mord seksualny

Obnażone zwłoki dziewczyny przywiązane do drzewa

Częstochowa, 9. 6. (PAT). W dn. 7 bm. we wsi Zawada, gmina Popowo, znaleziono przywiązane do drzewa obnażone zwłoki młodej, liczącej zaledwie 16 lat dziewczyny wiejskiej, która padła ofiarą mordu seksualnego. Liczne

ślady na ciele wskazują, że przed śmiercią stoczyła ona zaciętą walkę i została uduszona, poczem zbrodniarz dokonał zbliższego zniszczenia zwłok. Policja znajduje się na tropie mordercy.

Włamywacze, kasiarze i złodzieje

klientami poznańskiego lombardu miejskiego

Poznań, 9. 6. (PAT). Władze śledcze i prokuratorskie przeprowadziły wczoraj niespodziewanie rewizję w lombardzie miejskim, przy czym stwierdzono, że lombard przyjmował nie-

przedmioty, pochodzące z kradzieży. Na liście klientów lombardu znaleziono szereg nazwisk, znanych policji włamywaczy, kasiarzy i złodziei.

Min. Beck powrócił do Warszawy

(o) Warszawa, 9. 6. (tel. wł.). P. minister spraw zagr. Józef Beck powrócił wczoraj w południe do Warszawy.

Hitler i Mussolini mają się spotkać niebawem?

Londyn, 9. 6. (PAT). Korespondent agencji Reutersa w Berlinie donosi o zamierzonym spotkaniu Hitlera z Mussolinim. Data i miejsce spotkania nie zostały jeszcze ustalone.

Hr. Brockeville tworzy gabinet belgijski

Bruksela, 9. 6. (PAT). Król powierzył hr. Brockeville'owi misję tworzenia nowego gabinetu.

Nie wolno zmieniać nazwisk na nazwiska historyczne

(o) Warszawa, 9. 6. (tel. wł.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż obecnie bardzo często szereg osób ubiegających się o zmianę nazwisk chce je zmienić na nazwiska historyczne. Prośby takie naturalnie nie będą uwzględniane.

Giełdy

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

z dnia 8 czerwca 1934 r.

Zyto 14,50—15,00; pszenica 18,50—19,00; jęczmień przem. 15,00—15,75; jęczmień past. 14,50—15,00; owies 14,00—14,75; mąka żytnia gat. I A. 0—55% wł. w. 23,50—24,00; mąka żytnia gat. I B. 0—65% wł. w. 22,50—23,00; mąka żytnia gat. II. 55—70% wł. w. 17,50—18,75; mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 18,25—18,75; mąka żytnia posłednia pon. 70% wł. w. 14,00 do 15,00; mąka pszenka gat. I A. 0—20% wł. w. 32,50—33,50; mąka pszen. gat. I B. 0—45% wł. w. 29,50—31,50; mąka pszen. gat. I C. 0—60% wł. w. 28,50—29,50; mąka pszen. gat. I D. 0 do 65% wł. w. 26,50—28,50; mąka pszen. gat. II. 45—65% wł. w. 24,50—25,50; mąka pszen. gat. III. 65—75% wł. w. 17,50—19,50; mąka pszen. razowa 0—95% wł. w. 21,50—22,50; otręby żytnie wymiał standard. 35 t. 10,00—10,25—10,75; otręby pszenne wymiał standard. 10,75—11,25; otręby pszenne grube standard. 11,00—11,75; mak niebieski 46,00—50,00; Gorczyca 46,00 do 50,00; siemię lniane 53,00—58,00; peluska 13,00 do 14,00; wyka 12,50—13,50; groch polny 16,00 do 18,00; groch Wiktorja 28,50—30,00; groch Folgera 18,00—21,00; lubin niebieski 7,00—7,50; lubin złoty 8,00—8,75; seradela 10,50—11,00; konieczyna złota, odłuszczone 60,00—80,00; konieczyna biała 65,00—90,00; konieczyna czerwona 140,00—160,00; ziemniaki jadalne 3,50—4,00; ziemniaki fabryczne za kg% —14%; płatki ziemniaczane 14,50—15,50; makuch lniany 19,50 do 20,50; makuch czepakowy 14,50—15,50; makuch słonecznikowy 16,00—17,00; wyłokki suchone 8,50—9,00; słoma żytnia luzem 2,00—2,25.

WARSZAWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 8 czerwca 1934 r.

Zyto I. standard. 17,50—15,00; pszenica jednolita 22,00—22,50; pszenica zbierana 21,50 do 22,00; owies jednolity 14,75—15,00; owies zbierany 14,25—14,75; jęczmień na kaszę 15,00 do 15,50; groch polny jadalny 21,00—23,00; groch Victoria 32,00—35,00; wyka 13,50—14,00; peluska 14,00—14,50; mak nieb. 50,00—55,00; lubin niebieski 6,50—7,00; lubin złoty 8,50—9,00; seradela podw. 8,00—9,00; mąka luksusowa 35,00 do 39,00; mąka I. gat. 65% 31,00—35,00; mąka II. gat. 20% 26,00—31,00; mąka po luksusowej III. posłednia 18,00—23,00; mąka żytnia pył. 24,00—25,00; mąka siłkowa 19,00—20,00; mąka razowa 19,00—20,00; otręby pszenne ochale 11,00—11,50; otręby pszenne średnie 10,50 do 11,00; otręby żytnie 9,25—9,75; kuchy lniane 18,00—18,50; kuchy rzepakowe 12,50—13,00; kuchy słonecznikowe 15,00—15,50; śrut soya 19,00 do 19,50.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 8 czerwca 1934 r.

Owies 14,25—14,75; ziemniaki jadalne 3,25 do 3,50. Ogólne usposobienie: spokojne.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 8 czerwca 1934 r.

Belgia 123,75, 124,06, 123,44; Białogród 205,00, 205,52, 204,48; Gdańsk 172,70, 173,13, 172,27; Holandia 359,05, 359,95, 358,15; Kopenhaga 199,70, 120,30, 119,10, Londyn 26,82, 26,95, 26,69; Nowy Jork telegr. 5,29½, 5,32½, 5,26½; Paryż 34,96, 35,05, 34,87; Praga 22,05, 22,10, 22,00; Sztokholm 138,15, 138,85, 137,45; Szwajcaria 172,10, 172,53, 171,67; Włochy 45,93, 46,05, 45,81.

Tendencja: niejednolita.

GIEŁDA WARSZAWSKA PAPIERY WARTOŚCIOWE

z dnia 8 czerwca 1934 r.

5% poz. konwersyjna 64,75, 64,65, 64,60; 5% poz. kolejowa 57,40; 7% poz. stabiliz. 66,13, 66,00, 66,13, drobne 66,38—66,25; 8% l. z. T. Kr. Przem. Pol. 73½; 7% l. z. ziemskie dol. 35,00; 4% l. z. ziemskie 42,00; 4½% l. z. ziemskie 47,50—46,50—46,75; 5% l. z. m. Warszawy z 1933 r. 56,25—55,63—55,88; 4½% obl. Warszawy 1926 r. 42½.

Tendencja dla pożyczek: przeważnie słabsza; dla listów: lepsza.

Po „rewolucji“ bułgarskiej

(Korespondencja własna).

Sofja, w czerwcu 1934.

Od p. J. P., urzędnika Polskich Linij Lotniczych „Lot“, stale przebywającego w Salonikach, otrzymujemy gorące następujących uwag i obserwacji z ostatniego przewrotu politycznego w Bułgarii. Jako relacja naocznego świadka wypadków bułgarskich, uwagi te — sądzimy — żywo zainteresują naszych Czytelników.

Red.

W sobotę 19 maja długo czekaliśmy na lotnisku w Salonikach na przyłot z Sofji maszyny „Lotu“...

Nasza radjostacja od rana bezskutecznie wołała swą sofijską towarzyszkę. Próbowaliśmy porozumieć się telefonicznie... To samo! Włoski samolot, który powinien oczekiwać na polską maszynę, zniecierpliwili się, „zadali ogon“ i poleciał do Rzymu.

To też, gdy po 2 godzinach usłyszeliśmy warkot i zobaczyliśmy na tle Hortiazis znajomą sylwetkę Folckera z ułgą odetchnęliśmy. Jest!

Z samolotu wychodzi z tajemniczym uśmiechem poseł rumuński w Albanii, ks. Buzdugan i gość z Polski, inż. Był.

Zaspujemy przybyłych gradem pytań: Co się stało? Dlaczego tak późno?...

Okazuje się, że w Bułgarii coś się dzieje: przewrót, ogłoszenie wojennej dyktatury? Wszystkie samoloty komunikacyjne zatrzymane, na lotnisku wojsko, perspektywa pozostania na noc w Sofji, a raczej na lotnisku Bozuriszcz, bez prawa wyjazdu to miasta!

Długie pertraktacje z Dyrektorem Lotnictwa, który na szczęście był sam na lotnisku i nareszcie wolno lecieć. Bojąc się, żeby decyzja ta nie uległa zmianie, pilot szybko dał gaz i wystartował. Był przedziej w powietrze!

Wobec tych wszystkich wiadomości, polecenie natychmiastowego służbowego wyjazdu do Sofji, było dla mnie gratką nieładną! Zobaczą zbliżająca prawdziwą bałkańską rewolucję!

Kiedy wylądowałem w Sofji spotkało mnie rozczarowanie; te same znajome, uprzejmie uśmiechnięte (uwaga, nasi pp. celnicy), twarze celników i policji, ani śladu armat i kulomiotów, o których pisały greckie gazety...

Na lotnisku — sekretarz naszego poselstwa i attache prasowy (zarazem korespondent PAT'a), który w autobusie po drodze do miasta informuje mnie o przebiegu przewrotu.

Wszystko odbyło się z błyskawiczną szybkością; w całej Bułgarii nad ranem 19 maja nastąpiły aresztowania wszystkich dla nowego rządu niewygodnych działaczy politycznych i obsadzenie rządowych gmachów i instytucji, a o 12 w poł. życie już płynęło normalnie! Aresztowanych po tem wypuszczono, poproszwszy grzecznie, aby siedzieli cicho i do polityki się nie mieszała, bo następnym razem inaczej będzie się z nimi mówiło.

Organizatorowie przygotowali się do tego bardzo dawno, podobno już od roku, opracowując w największej tajemnicy drobiazgowo cały plan, tak że nie tylko ministrowie, ale i wojewodowie i wyżsi urzędnicy z miejsca objęli swoje stanowiska. To samo stało się i z wojskiem: szereg generałów i pułkowników dymisjonowano z miejsca, a na ich miejsce wyznaczono nowych.

Tylko jedno wydanie pism uległo konfiskacji, bo już w południe w każdej redakcji siedział oficer - cenzor!

Najmilszym jednak krokiem nowego rządu było aresztowanie wszystkich macedońskich działaczy - wyrotowców. Dotychczas żaden rząd nie odważył się na to, bojąc się tych na wszystko zdecydowanych i szalenie odważnych ludzi, którzy tworzyli państwo w państwie, rządząc faktycznie zupełnie samodzielnie Macedonją i popierając prawie codziennie w ulicach Sofji morderstwa polityczne. Działalność tych organizacji zw. komitadzi na granicy, niemożliwa prowadzenie normalnych stosunków z sąsiadami, a głównie z Jugosławją, czego już oddawna pragną gorąco oba narody.

To też pierwszym krokiem nowego rządu, już w parę godzin po przewrocie, było podpisanie traktatu handlowego i paru innych umów, regulujących szereg wspólnych spraw.

Powiadają, że obecny rząd będzie dążył do nawiązania nie tylko poprawnych, lecz wybitnie przyjaznych stosunków z Jugosławją i chce zacząć to od zakończenia

sporu o Macedonję, który kosztował, oba narody dużo krwi. Bawiąca ostatnio w Sofji wycieczka jugosłowiańska była przyjmowana nadzwyczaj serdecznie a jugosłowiańskie sztandary powiewały obok bułgarskich na wielu gmachach. W Jugosławji zaś bawiła wycieczka bułgarskiego Pen-Klubu.

Powołanie posła bułgarskiego w Paryżu, gorącego przyjaciela Francji, na stanowisko ministra spraw zagranicznych, świadczy o tem, że zagraniczna polityka rządu będzie szła w kierunku zbliżenia nie tylko z Francją, ale i Małą Ententą.

Przewrót został dokonany w ostatnim momencie i jeżeliby się spóźnił o jeden tylko dzień, Bułgaria mogłaby się stać terenem krwawych bratobójczych walk. Oto w niedzielę, 20 maja, miał się odbyć w Sofji zjazd partii „kolorowych koszul“ Cankowa, organizacji na wzór faszystów czy hitlerystów, podobno nawet przez te ostatnie popieranej. Władze jednak nie udzieliły na zjazd swego zezwolenia, obawiając się słusznie, że obecność kilkunastu tysięcy uzbrojonych i zdecydowanych na wszystko bojowców może narobić dużo zamieszania.

Cankowski mimo tego zapowiedział swój przyjazd i zagroził, że z policją dadzą sobie radę. Dowiedziawszy się o tych groźbach, komuniści i inne partje lewicowe, postanowiły skorzystać z zamieszania i w mętej wodzie coś dla siebie wyłowić. Niedzie-

la zapowiadała się więc krwawo. To też sobotni przewrót obie strony nie miały zaszkodzić! Cankowski robią naprawdę dobrą minę do złej gry i obiecali jakoby poprzeć obecny rząd.

Zostawiłem bagaż w hotelu i za drzwi przeszedłem obok pałacu królewskiego, szeroka ulicą, ocienioną kwitnącymi lipami, — miejscem wieczornych spacerów mieszkańców Sofji.

Tłumy ożywione i odświeżone ubrane zapewniły chodniki i jezdnie, spacerując i stojąc grupami na rogach ulic, lub przy licznych kawiarniach. Wesoły śmiech, głośne rozmowy niczem nie świadczyły o przebytych zdarzeniach. Tylko rzadkie patrole wojskowe i człapanie kawalerzystów przypominały, że coś się tu dzieje niezwykłego. Eleganckie sylwetki oficerów, tak bardzo przypominających uniformem dawną armię rosyjską, wystrojone panie...

Mój towarzysz, typowy dziennikarz, jest w swoim żywiole. Co chwila zatrzymuje się, żeby zmienić parę zdań ze swoimi kolegami po fachu, korespondentami pism zagranicznych, którzy zmieszani z tłumem wyłapują wszystkie najnowsze polityczne ploteczki.

Grecki attache prasowy ma trochę wystraszoną minę, bo gdzieś posłyszał, że rząd dlatego dąży do zgody z Jugosławją, aby potem wysunąć wspólne pretensje do morza Egejskiego. Niemiec dopytuje się o stosunek do Trzeciej Rzeszy... Giełda dzien-

Marszałek Piłsudski na konkursie jeździeckim

W ub. środę rozegrany został na stadnionie w Łazienkach klasyczny konkurs „Armji Polskiej“ im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Na zawody przybył Pan Marszałek Piłsudski, który z wielkim zainteresowaniem śledził przebieg zawodów aż do końca, osobiście rozdając nagrody i dekorując zwycięzców. Na zdjęciu — Pan Marszałek Piłsudski rozdaje nagrody zwycięzcom jeźdźcom

Kukielkowe pląsy

(i) Sami nie wiedzą, jak i o czym już pisać. Jedni ciągną do sasa, drudzy do lasa i to w jednym i tym samym „obozie narodowym“. Co głowa — to bezholowie, co język — to brednia. Weźmy np. zapowiedziany przyjazd ministra Goebbelsa do Polski.

Pomorscy pp. „narodowcy“ ze „Słowem Pomorskiem“ na czele, jako że ze wszystkiego chcą fabrykować s z p i l k i i żądłem niewybrednego psioeczenia kluczą rządy i władze — alarmują w mętnych informacjach pod nagłówkiem: „Poco właściwie przyjeżdża minister Goebbels do Polski“. Fachowcy od zmysłów, ploteczki i insynuacji nie zawahali się przy tej sposobności zaatakować Polskiej Unji Intelktualnej i jej prezesa, znanego uczonego prof. Zielińskiego, który zaprosił min. Goebbelsa do wygłoszenia odczytu w Warszawie. „Ubolewają“ tedy, że „prof. Zieliński daje się użyć za narzędzie hitlerowskiej propagandy“ a równocześnie między wierszami dają do zrozumienia, że w związku z przyjazdem ministra propagandy Rzeszy „w warszawskich kołach miarodajnych czyni się o g r o m n e przygotowanie“. Słowem, pomorska prasa „narodowa“ ubolewa, biada i pitrasi z tego powodu śpikulce — specjały na swojej kuchence.

Tymczasem na drugim krańcu Polski, w „Kurjerze Lwowskim“, — również w organie „narodowym“ — w artykule p. t. „Kij w mrowisku“ czytamy m. in., że „Polskiej Unji Intelktualnej ani prof. Zielińskiego n i k t i e może podejrzewać o uleganie wpływom obozu narodowego“. Dalej pismo to stwierdza, że w związku z przyjazdem min. Goebbelsa „posypały się wyrazy niezadowolonia, docinki, nawet pogrózki“. Że „rozkrzyczały się gazety żydowskie“ oraz, że owe docinki i t. d. „to jest rzecz stanowczo g o r s z a c a i niedopuszczalna“. bo „Polska

ma prawo pozwolić na przyjazd obcych gości“. W końcu czytamy, co myśli „obóz narodowy“ o przyjeździe p. Goebbelsa:

„Poznanie z pierwszej ręki ideowego podłoża wielkiego ruchu nacjonalistycznego musi nas p o c i a g a ć. Będziemy bacznie słuchali i rozważali, bez względu na stosunek do sprawy Koła Żydowskiego, Żydowskiej Agencji Telegraficznej, Naszego Przeglądu i t. d.“

„Czyli lwowscy endecy cieszą się, są pokrzepieni na duchu dlatego właśnie, że min. Goebbels przyjeżdża, podczas gdy pomorska trzodka endecka w y m y ś l a.“

Co zacz za dziwoląg z tego „oboza narodowego“? Czy bies go opętał i pomieszał języki, że jedni bają o czymś wręcz przeciwnym, jak drudzy? Gdzie właściwie mieści się „źródło“ mądrości „narodowej“: czy w Toruniu, czy też we Lwowie. PP. „narodowcy“ nie zdają sobie widocznie sprawy, że k p i q sami ze siebie, a z „oboza narodowego“ tworzą jakąś niestworzoną b u j d e, coś w rodzaju wędrującego po podwórkach teatryku kukielki, walczących między sobą i rozbijających tby, gwoli uciechy gawiedzi. W oczach lwowskich endeków pp. „narodowcy“ z Pomorza są jakąś filją czy pododdziałem żydowskiej propagandy, k r z y c z a bowiem tak, jak „gazety żydowskie“. „Kurjer Lwowski“ poprostu za jednym pociągnięciem pióra o b r z e z a l i c h wszystkich hurtem.

I to wszystko n a b r o i l zapowiedziany przyjazd min. Goebbelsa do Polski. A co będzie po przyjeździe? Może wyślą delegację z kwiatami i zaproszą gościa z Rzeszy do siebie na „p o u f n a“ konferencję, aby dowiedzieć się, jak „zdobyć władzę“.

Panowie z „oboza narodowego“, miejcie trochę l i t o ś c i przynajmniej... dla siebie.

Pyszne, lśniące włosy, czyste, zdrowe naskórek głowy, — ota wyniki mycia głowy Szampodem Palmolive, którego wyrób oparty jest w pierwszym rzędzie na czystych olejach roślinnych. Dlatego też zmywa naskórek i włosy tak gruntownie, nie wywołując najmniejszego podrażnienia.

Prosimy stosować regularnie Szampoo Palmolive, o sprostuje Pani, że działo on równie zbawienne na jej włosy, jak mydło Palmolive na jej skórę.

Dla jasnych i dla ciemnych włosów

Colgate Palmolive Co. - S. A.

Kiedyś onieślowo dwa torobki

karska — w jednej z kawiarni łuczy jak uł!

Wieczorem siedzimy w typowo bułgarskiej restauracji na ulicy z naszym attache prasowym, sekretarzem poselstwa i nac. redaktorem „Zname“, do wczoraj — oficjalnego organu dawnego rządu Maszanowa.

Zajadamy różne kebabcze, dropcze i inne baranie smakołyki, a duży dzban wismienitego wina rozwiązuje języki.

Redaktor zna Polskę, gdzie był przed miesiącem z wycieczką bułgarskich dziennikarzy, mimowoli więc znajduje cały szereg analogii pomiędzy ostatnimi wypadkami w Bułgarii, a majem w 1926 r. w Polsce. Twierdzi, że organizatorzy przewrotu od dawna już bacznie śledzili sukcesy naszych rządów pomajowych, wszystkie jego reformy i zarządzenia i obecnie zamierzają je u siebie zastosować. „My też teraz mamy swój rząd pułkowników“ dodaje z uśmiechem.

Charakterystyczne, że redaktor, chociaż de jure „opozycjonista“, uznaje konieczność obecnego przewrotu.

W tem właśnie tkwi siła obecnego rządu bułgarskiego.

Należy życzyć z całego serca bratniemu słowiańskiemu narodowi, żeby tak dobrze zaczęta kuracja poszła mu na zdrowie i chociaż bułgarskie przysłowie powiada, że cud trwa tylko 2 dni, ten cud trwa już przeszło dwa tygodnie i wszystko wskazuje na to, że będzie trwał bardzo długo!

J. P.

Prof. Diveky dyrektorem „honoris causa“ Uniwersytetu Stefana Batorego

W ub. czwartek w Wilnie w auli kolumnowej Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie odbyła się uroczysta promocja na doktora filozofii honoris causa prof. Diveky. Na uroczystości obecni byli: minister pełnomocny węgierski w Warszawie pos. Matouška, wojewoda wileński Jaszczolt, rektor Uniwersytetu i Senat oraz liczni goście i akademicy. Przemówienie powitalne wygłosił dziekan wydziału humanistycznego, poczem orkiestra wykonała hymn polski i węgierski. Prodziekan wydziału humanistycznego wręczył dyplom honorowy prof. Diveky.

85 lat zorganizowanej pracy społeczno-gospodarczej w rolnictwie pomorskiem

Jubileuszowa uroczystość PTR-u w Toruniu

W dniu wczorajszym rolnictwo pomorskie obchodziło piękny jubileusz 85-lecia pracy społeczno-gospodarczej, zapoczątkowanej w połowie ub. stulecia powstaniem pierwszego na terenie Pomorza Towarzystwa Rolniczego. Rocznicą ta zbiegła się z 10-letnim jubileuszem Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, w szeregach którego zrzeszony jest obecnie cały ogół rolniczy naszej dzielnicy.

W związku z temi dwiema rocznicami Zarząd PTR. zwołał do Torunia, będącego siedzibą władz organizacji, zjazd działaczy rolniczych, który wczoraj odbył uroczyste posiedzenie w „Dworze Artusa”, po którym nastąpiły obrady Rady Wojewódzkiej Towarzystwa.

Po nabożeństwie odprawionem w kościele N. Marji Panny, delegaci w liczbie oko-

ło 200 osób zebrał się w wielkiej sali „Dworu Artusa”, aby wysłuchać przemówień i referatu na temat historii ruchu społeczno-gospodarczego w rolnictwie pomorskiem. Na zebranie przybyli: p. Wojewoda Pomorski Kirtiklis, p. starosta krajowy Łącki, p. starosta pow. i gr. Rogowski, delegat J. E. ks. biskupa Okoniewskiego, ks. prob. Jank, delegat p. Kuratora okręgu szk. pozn. - pomorskiego Pollaka, prezes Izby Rolniczej p. Donimirski, prezes Rady Wojew. BBWR. p. mjr. Pałuch, prezes Pom. Fed. Z. O. O. p. dr. Siudowski, wiceprezydent miasta p. Bała, b. prez. Izby Rolniczej p. dr. Esden-Temp ski i inni. Poza tem obecny był również gość z poza kordonu, patron kółek rolniczych w Prusach Wschodnich p. Kazimierz Donimirski.

Wielki ram organizacyjnych, które stworzono w ub. 13-tu latach. P. prez. Donimirski w imieniu Pom. Izby Rolniczej złożył życzenia, aby praca ta dała jak najlepsze wyniki, oświadczając zarazem, że reprezentowana przezeń instytucja zawsze stać będzie do pomocy w dążeniu do wspólnych wzniosłych celów.

Następnie życzenia Pom. Tow. Rolniczemu składali: w imieniu J. E. ks. biskupa Oko-

niewskiego i własnym ks. prob. dr. Jank, delegat p. kuratora okr. szk. dr. Polliaka, delegat Państw. Banku Rolnego, reprezentant Zakładu Ubezpiecz. Wzajemn., dyrektor Giełdy Zbożowej w Bydgoszczy p. Wójcik, przedstawiciel Patronatu Zw. Sp. Zar. w Poznaniu, prezes Zw. Rez. Sp. Roln. p. Hulewicz oraz patron kółek rolniczych z Prus Wschodnich p. Kazimierz Donimirski.

Dzieje pracy organizacyjnej rolnictwa pomorskiego Referat p. posła Serożyńskiego

Po przemówieniach gości p. poseł Augustyn Serożyński wygłosił referat omawiający całokształt dziejów ruchu społeczno-rolniczego na Pomorzu.

Myśl powołania do życia zawodowych zrzeszeń rolniczych na Pomorzu nabrała form realizacji z końcem 1849 roku w postaci powołania do życia na Pomorzu pierwszego Towarzystwa Rolniczego, obejmującego swą działalnością ziemie chełmińską i Michałowską czyli obecne powiaty: toruński, chełmiński, wąbrzeński, grudziądzki i brodnicki. Na czele tego towarzystwa stanął p. Natalis Sulczyński.

W kilka lat później na lewym brzegu Wisły powstają również Towarzystwa Rolnicze w Starogardzie, Kościerzynie, Tczewie i Tucholi.

Dopiero w roku 1862 w zrozumieniu konieczności przyciągnięcia do społecznego działania i myślenia również szerokich warstw młodszych gospodarzy, powstaje z inicjatywy Okręgowych Towarzystw pierwsze Towarzystwo o charakterze lokalnym, a mianowicie w Piasecznie, w dzisiejszym powiecie tczewskim.

Ruch ten poitegując się, dążył do centralizacji, której początki widzimy już w „Pierwszym Sejmiku Gospodarskim”, zwołanym w roku 1867 do Torunia przez Komitet, na którego czele stał wybitny działacz Ignacy Łyskowski, a który obradował pod przewodnictwem ówczesnego senjora, Ludwika Śląskiego. Sej-

zacja w Poznaniu pod nazwą Zjednoczenia Producentów Rolnych, która swym oddziałem obejmuje również Pomorze.

Dn. 6. 3. 1924 r. następuje połączenie Oddz. Pomorskiego Zjedn. Prod. Roln. z Patronatem Zw. Pom. Kółek Rolniczych w jedną całość pod nazwą Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, opierającego się na Kółkach Rolniczych i obejmującego wszystkie warstwy produkujących rolników. Na czele nowopowstałej zunifikowanej organizacji staje p. Jan Donimirski.

Z rokiem 1924 rozpoczyna się nowy okres pracy gospodarczej i społecznej na niwie zunifikowanej myśli rolniczej. Ruch społeczny kojarzy się ściśle z młodym polskim samorządem rolniczym, a mianowicie z nowozorganizowaną Pomorską Izbą Rolniczą i wespół z nią, jako ośrodkiem wypracowywania form techniki rolnej, rozpoczyna, a raczej dalej prowadzi pracę ulepszeniem produkcji, organizacją jej zbytu, szerzeniem oświaty i podnoszeniem wszelkimi sposobami sprawności zawodowej zorganizowanego rolnictwa.

Zaszczytne odznaczenie p. prez. Donimirskiego

Na zakończenie swego referatu p. posł. Serożyński, poświęca osobne uwagi zasługom, położonym dla ruchu rolniczego na Pomorzu

Przemówienie prezesa PTR. p. Czarlińskiego

Część uroczystą zjazdu zajął prezes P. T. R. p. Leon Schedlin-Czarliński, witając p. Wojewodę, gości i delegatów, poczem wygłosił obszernie przemówienie, z którego poniżej przytaczamy najistotniejsze wyjątki.

„Towarzystwa Rolniczo — mówił p. prez. Czarliński — powiatowe czy okręgowe, których działalność przejawiała się bardzo silnie w drugiej połowie wieku ubiegłego, to jest w okresie największego ucisku politycznego, narodowościowego i gospodarczego, jaki rządy zaborcze skoncentrowały na ziemiach zachodniej Polski, były dla Pomorza nieobawowanymi, lecz tem bardziej odpornymi na wszelkie ataki, bastyonami polskiej pracy zbiorowej, polskiej myśli politycznej i społecznej i źródłem odporności gospodarczej dla skupionych przy nich, warsztatów rolnych.

Przy kółkach rolniczych powstały następnie spółdzielnie kredytowe, Banki Ludowe, — których zadaniem było uniezależnienie finan-

Elementy równowagi gospodarczej

Następnie mówca referuje obszernie o ostatnie poczynania organizacji w dziedzinie obrony interesów gospodarczych rolnictwa oraz naświetla aktualne problemy wynikające z obecnej jego trudnej sytuacji. Konkretyzując swoje rozumowanie gospodarce, p. prezes stwierdza, że dwa są najważniejsze w chwili obecnej momenty gospodarki krajowej, a mianowicie pierwszy to równowaga budżetu państwa która aby być trwałą, może się oprzeć tylko i jedynie na równowadze budżetów wszystkich jednostek gospodarczych, a przedewszystkiem budżetów warsztatów rolnych, bez równowagi budżetu rolnika niema i nie będzie trwałej, stałej równowagi państwa. Drugim kardynalnym i naczelnym elementem jest utrzymanie wartości polskiego pieniądza, oparte na powszechności procesów deflacyjnych.

OBOWIĄZEK I ROZSĄDEK NAKAZUJE KUPIĆ LOS TYLKO

sowe rolnictwa od kapitału obcego i umożliwienie utrzymania ziemi w rękach polskich. Dzięki pracy tych placówek w dużej mierze udało się rolnictwu pomorskiemu przetrwać żyć zakusy silnego i zasobnego w środki do walki zaborcy.”

Hold pamięci zasłużonych działaczy

Podnoszą znaczenie tej pracy na niwie narodowej, społecznej i gospodarczej, mówca składa hold tym, którzy byli pierwszymi kierownikami ruchu organizacyjnego w rolnictwie na Pomorzu, a mianowicie Natalisa Sulczyńskiego, Ignacego Łyskowskiego, Hiacyntha Jackowskiego, Teodora Donimirskiego, Stanisława Radkiewicza, Stanisława Thokarskiego, Ludwika Śląskiego, ks. proboszcza Królikowskiego Juljusza Kraziewicza i wielu in.

Zebrań uczcili ich pamięć przez powstanie z nich.

Unifikacja ruchu rolniczego

Przechodząc do charakterystyki ewolucji n. w. s. j. społeczno-rolniczej na Pomorzu, p. prezes wskazał najprzód na te momenty, które po odzyskaniu niepodległości wytworzyły w rolnictwie pęd do wyodrębnienia się klasowego, dzieląc ogół na różne ugrupowania, zapoznając niejednokrotnie interes całości.

„W pewnym jednakże momencie — stwierdza dalej mówca — następuje kardynalny zwrot, partykularyzm, prywatna i interes grupy utraciły na zawsze supremację na rzecz do bra wyższego, dobra ogólnego, któremu muszę się podporządkować wszystkie grupy interesów kastowych czy stanowych.

Nie więc dziwnego, że z tą chwilą i w rolnictwie ugruntowało się przekonanie konieczności ponownego stworzenia ściślejszej łączności organizacyjnej, to też dzięki uświadomieniu sobie tej potrzeby w dniu dzisiejszym jesteśmy już w przededniu połączenia się z Pomorskim Towarzystwem Rolniczym tak Pomorskiego Związku Osadników Rolnych z jednej strony, jak i Pomorskiego Związku Ziemiaków z drugiej strony, jako autonomicznych sekcji”.

Z wiarą w Rząd i przyszłość Rzeczypospolitej

Panie Wojewodo! — kończy swe przemówienie p. prez. Czarliński — Dostojny reprezentancie Rządu Rzeczypospolitej, w imieniu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego pozwalam sobie złożyć na Twe ręce oświadczenie, iż rolnictwo pomorskie posiada niezłomną wiarę, że Rząd nasz, Rząd Państwa Premjera Kozłowski, nie zawaha się nawet przed daleko idącymi posunięciami radykalnymi w celu ratowania zagrożonego w swym bycie rolnictwa, które zwarta masą stoi i stać będzie u jego boku, nie tracąc nadziei, iż z zaścianego horyzontu gospodarczego wyłoni się jutrztenka polepszenia bytu żywicieli Państwa i rozrostu tak gospodarczego, jak i politycznej potęgi mocarstwowej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Przemówienia gości

Jako pierwszy z pośród przybyłych na uroczystość gości głos zabrał prezes Pom. Izby Rolniczej i honorowy prez. PTR. p. Jan Donimirski. Mówca podkreślił, że już w połowie zeszłego stulecia rolnictwo pomorskie zrozumiało konieczność zespolenia swych wysiłków w wspólnej pracy organizacyjnej, aby móc skutecznie przeciwstawić się akcji eksterminacyjnej zaborców. W ramach tej akcji młodzieli się nie tylko obrona interesów gospod. rolnictwa, szerzenie oświaty itp., ale i coś więcej jeszcze, mianowicie — kultywowanie idei zwartości narodowej i praca nad uodpornieniem się w stosunku do żywiołu zaborczego.

Okres ten trwał do roku 1920; od tej chwili rozpoczął się inny etap działalności — etap dostosowywania się do warunków życia we własnym odrodzonym państwie.

Momentem ważnym było tu odstąpienie od dawnej hierarchicznej organizacji Patronatu kółek rolniczych i przekształcenie jej w połączeniu ze Zw. Producentów Rolnych w jedną wielką organizację Pom. Tow. Rolniczego, która podjęła pracę we wszystkich kierunkach, zarówno gospodarczym, społecznym, jak i oświatowym.

Obecnie od r. 1933 rozpoczął się nowy okres, polegający na wypełnieniu tych szer-

miłki te odbywały się później rok-rocznie, a w r. 1874 wybrano Zarząd Centralny Towarzystw.

Temi etapami postępowała myśl stworzenia jednolitej, wspólnej organizacji całego rolnictwa pomorskiego. Urzeczywistniona ona została jednak dopiero w r. 1905, kiedy powołano do życia Patronat Kółek Rolniczych, na czele którego stanął jako pierwszy patron poseł polski do parlamentu Rzeszy, Juljusz Sas-Jaworski. Pod tą formą organizacyjną znajduje swój wyraz ostateczny, w okresie pozostawania pod zaborem pruskim, zbiorowa praca całego rolniczego społeczeństwa polskiego na Pomorzu.

Od chwili wybuchu wojny światowej do jej końca tj. od roku 1914 do roku 1920 nastąpił zrozumiały zastój w pracy organizacyjnej rolniczych na Pomorzu i dopiero powstanie Państwa Polskiego wprowadza w nie nowe życie. Zmienione jednak przez powstanie własnej państwowości warunki wymagają poddania rewizji dotychczasowych form organizacyjnych. W tym celu powstaje w r. 1920 osobna organi-

Posiedzenie Rady Wojewódzkiej PTR.

O godz. 12,30 rozpoczęło się posiedzenie Rady Wojewódzkiej PTR. Zajął je prezes p. Leon Schedlin - Czarliński, poczem dyrektor PTR. p. dr. Zakrzewski odczytał sprawozdanie z rocznej działalności Towarzystwa. Z kolei, po krótkiej dyskusji nad sprawozdaniem Komisji budżetowo - rewizyjnej, udzielono zarządowi absolutorium.

Program pracy PTR. na rok 1934-35 przedstawił obecnym p. poseł Rządu. Na czele swych dążeń w zakresie organizacji rolnictwa pomorskiego w roku 1934-35, Pomorskie Towarzystwa Rolnicze stawia unifikację pomorskich organizacji rolniczych w jedno silne zrzeszenie wazechstanowe, jakim jest Pomorskie Towarzystwo Rolnicze, wzmocni to bowiem Towarzystwa tak pod względem finansowym, jak i pod względem autorytetu w stosunku do władz i innych organizacji.

W dalszym ciągu obrad uchwalono zmia-

w ostatnim okresie, przez honorowego prezesa PTR i prezesa Pom. Izby Rolniczej, p. Jana Donimirskiego z Łysomic.

„Prezecie i kochany Druhu w pracy społecznej — mówił p. poseł, zwracając się do p. Donimirskiego — dzie, gdy święcimy jubileuszową uroczystość pracy społecznej kilku ostatnich pokoleń, świadomi spełnionego obowiązku i patrzymy śmiało w dalszą przyszłość, przypadł mi w udziale zaszczyt wręczenia Ci adresu holdowniczego od prezesów powiatowych, Zarządu Głównego: członków Rady Wojewódzkiej oraz odznaki honorowej — jako pierwszemu Prezesowi Honorowemu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego na znak szacunku, jaki dla Ciebie żyjemy oraz należycie z naszej strony oceny Twych wielkich dla rolnictwa pomorskiego zasług”.

Następnie przypisał p. prez. Donimirskiemu odznakę honorową przy huczynym ogólnym aplauzie.

Obecnie zarządzona została przerwa, po której nastąpiły obrady wewnętrzne Rady Wojewódzkiej PTR.

ny kilku artykułów statutu PTR oraz zatwierdzono nowe regulaminy PTR. i TRP. zastrzegając przytem komisji regulaminowe prawo dokonania ewentualnych poprawek

Następnie uchwalono przyłączenie Pomorskiego Związku Ziemiaków i Pomorskiego Związku Osadników Rolnych do PTR., przy czem obydwie Związki mają istnieć przy PTR. jako sekcje autonomiczne. Sprawa ta została pozatem przekazana komisji regulaminowej do szczegółowego rozpatrzenia.

Z kolei dokonano uzupełniającego wyboru 2 członków Zarządu Głównego PTR. Wybrano ponownie pp. Głowczewskiego i Woziwodę.

W ostatniej części obrad p. prez. Głowczewski wygłosił referat pt.: „Konieczność rewizji ustawodawstwa finansowo-rolnego”. Obszerna i ożywiona dyskusja nad tym referatem zakończyła posiedzenie.

Dziesięciolecie Banku Gospodarstwa Krajowego

W czerwcu b. r. przypada dziesiąta rocznica rozpoczęcia działalności przez Bank Gospodarstwa Krajowego, powołany do życia rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. przez połączenie trzech poprzednio istniejących państwowych instytucyj kredytowych, a mianowicie Polskiego Banku Krajowego, Państwowego Banku Odbudowy i Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich. W ten sposób stał się Bank Gospodarstwa Krajowego bezpośrednim spadkobiercą wymienionych trzech publicznych instytucyj kredytowych, z których zwłaszcza Polski Bank Krajowy, utworzony w 1883 r. we Lwowie z inicjatywy samorządu krajowego jako Bank Krajowy Galicji i Lodomerji, miał za sobą dawne tradycje i bogaty dorobek. Polski Bank Krajowy odegrał bowiem w b. zaborze austriackim doniosłą rolę na polu rozwoju polskiego gospodarstwa narodowego, własnym wysiłkiem społeczeństwa spełniając zadanie analogiczne do tego, jakie w b. zaborze rosyjskim przypadło w udziale dawnemu Bankowi Polskie mu, w dzielnicy zaś pruskiej — Bankowi Związku Spółek Zarobkowych.

Bankowi Gospodarstwa Krajowego przypadły w niepodległym Państwie znacznie większe zadania niż te, które spełniały trzy sfuzjowane banki. Zadania Banku określa najlepiej jego statut, a mianowicie „udzielanie kredytu długotermino-

wego przez emisję listów zastawnych, obligacyj komunalnych, kolejowych, a dla potrzeb przemysłu obligacyj bankowych, popieranie instytucyj kredytowych, powołanych do życia przez samorządy, popieranie ruchu budowlanego i odbudowy kraju oraz wykonywanie wszelkich czynności bankowych, ze szczególnem jednak uwzględnieniem potrzeb Państwa, przedsiębiorstw państwowych, samorządu i ich przedsiębiorstw.“ Zakres działalności Banku odpowiada zatem istotnym czynnościom, jakie spełniały trzy sfuzjowane instytucje, zwłaszcza Bank Krajowy, a poza to uwzględnia nowe zadania, jakie przypadły Państwu w Polsce Odrodzonej. Jedynie działalność kredytowa na rzecz drobnego i średniego rolnictwa została wydzielona z zakresu jego zadań i przekazana specjalnie do tego powołanej instytucji — Państwowemu Bankowi Rolnemu.

Spełniając wymienione wyżej cele, Bank wykazał w ciągu swej dziesięcioletniej działalności silny i szybki rozwój, stając się największą instytucją kredytową w Polsce. Wzrost nastąpił zarówno co do wysokości posiadanych kapitałów własnych i obcych jak i co do sumy udzielonych kredytów. Świadczą o tem poniższe kwoty obrazujące rozwój najważniejszych pozycji finansowych Banku na koniec lat 1924—1933 i na koniec kwietnia b. r. (w milj. zł.):

Rok	Wkłady	Lokaty Skarbu Państwa	Razem	Kredyty gotówkowe	Kredyty emisyjne	Razem	Suma bilansowa
1924	68	2	70	96	67	163	283
1925	72	179	251	266	165	431	774
1926	151	317	468	440	206	646	920
1927	230	373	603	636	391	1,027	1,425
1928	325	388	713	747	584	1,331	1,715
1929	255	417	672	807	663	1,472	1,831
1930	241	509	752	1,015	735	1,752	2,151
1931	238	507	745	1,084	792	1,876	2,183
1932	261	484	745	1,023	838	1,861	2,160
1933	237	532	769	1,038	823	1,861	2,167
1934 30. 4.	282	488	770	989	819	1,808	2,099

dzielił ogółem 900 milj. zł. pożyczek w listach zastawnych i obligacjach. W latach ostatnich działalność na tem polu została silnie ograniczona, a w roku ubiegłym w związku z sytuacją na rynku papierów wartościowych oraz przeprowadzoną konwersją — prawie całkowicie wstrzymana. W końcu roku ubiegłego kredyty w listach zastawnych i obligacjach wyniosły 823 milj. zł. wobec 67 milionów w końcu 1924 r. Z podanej sumy 823 milionów głównymi pozycjami były pożyczki w obligacjach komunalnych na sumę 459 milj. zł., udzielone samorządom na cele inwestycyjne, oraz 281 milj. zł. w listach zastawnych (ziemskie, miejskie i konwersyjne, pochodzące z konwersji gotówkowych pożyczek budowlanych). Pozostałe sumy przypadają na obligacje budowlane, bankowe oraz zwaloryzowane przedwojenne emisje b. Polskiego Banku Krajowego.

W dziale kredytów gotówkowych wzrost w ciągu 10 lat jest równie silny jak w kredytach emisyjnych, mianowicie 97 milj. zł. w 1924 roku do 1.037 milj. zł. w końcu ub. roku. Kredyty te od początku istnienia Banku stale wzrastały do 1931 r. Niewielkie skurczenie sumy kredytów gotówkowych miało miejsce tylko w 1932 r., lecz już rok 1933 przyniósł ich dalszy wzrost. Z ogólnej sumy kredytów gotówkowych 1.037 milj. zł. w końcu 1933 r. na kredyty krótkoterminowe przypadało 269 milj. zł., na na długotermin. 117 milj. i na kredyty w dziale operacyjnej ze Skarbem Państwa 651 milj. zł. Jeśli więc chodzi o formę kredytów Banku, to zgodnie z charakterem Instytucji oraz strukturą jej kapitałów są to przeważnie kredyty długoterminowe. Z całkowitej bowiem sumy 1.860 milj. zł. wszystkich kredytów w końcu ub. roku na kredyty krótkoterminowe przypada tylko 270 milj. zł. czyli niecałe 15 proc. resztę stanowią kredyty emisyjne oraz długie i średnioterminowe gotówkowe.

no w budownictwie wielokrotnie wyższe kapitały prywatne, które wobec niepewności innych form lokacyjnych ulegały często nieproduktywnej tezauryzacji. Scentralizowana w Banku Gospodarstwa Krajowego akcja finansowania budownictwa mieszkaniowego obejmuje obecnie, poza dostarczaniem kredytów budowlanych, także administrację, parcelację i sprzedaż terenów państwowych, przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

Drugą grupę po kredytach budowlanych stanowiły w końcu 1933 r. kredyty udzielone samorządom na sumę 487 milj. zł. Pod względem przeznaczenia bardzo poważną pozycję zajmują następnie kredyty przemysłowe, które wyniosły 379 milj. zł. Z sumy tej przedsiębiorstwom samorządowym udzielono pożyczek w kwocie 153 milj. zł., przedsiębiorstwom prywatnym 119 milj., państwowym i koncernu B. G. K. 83 milj. zł., a pożyczki w obligacjach bankowych dla przemysłu wyniosły 23 milj. zł. Kredyty na cele rolnicze wyniosły 200 milj. zł. Kredyty te udzielone zostały bezpośrednio kredytobiorcom, bądź też za pośrednictwem spółdzielni kredytowych i komunalnych kas oszczędności.

W działalności kredytowej kierował się Bank w dalszym ciągu swymi programowymi założeniami, to znaczy kredytów udzielał przedewszystkiem na cele o charakterze publicznym i tym odcinkom gospodarstwa narodowego, które z natury rzeczy powinny być obsługiwane finansowo przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Dzięki temu nastawieniu — szczególnie w odniesieniu do kredytów krótkoterminowych — suma kredytów krótkoterminowych, udzielonych na cele publiczne, wynosiła według stanu z końca 1933 r. 153 milj. zł., gdy w końcu 1927 r. suma ta wynosiła zaledwie 28 milj. zł. W końcu 1927 r. stanowiło to 12,6 proc. ogólnej sumy kredytów krótkoterminowych a w 1933 r. już 56,6 proc. Suma

W KOLEKTURZE „UŚMIECH FORTUNY” Bydgoszcz, Pomorska 1 Toruń, Żeglarska 31 3797

Pogłębiająca się depresja gospodarcza nie zatrzymała wzrostu operacyj Banku Gospodarstwa Krajowego, przeciwnie działalność kredytowa stale wzrastała wykazując tylko w 1932 r. niewielkie zmniejszenie; natomiast banki prywatne pod wpływem kurczącego się stanu wkładów i odpływu kredytów zagranicznych zmuszone były do silnego ograniczenia swej akcji kredytowej.

Przechodząc do zobrazowania najważniejszych operacyj B. G. K. wspomnieć najpierw należy o kapitałach, jakimi Bank rozporządza. Kapitał zakładowy, ustanowiony w 1924 r. w wysokości 35 milionów złotych, został dwukrotnie podwyższony; w końcu 1927 r. do 120 milj. i w końcu 1928 r. do 150 milj. zł. Fundusze rezerwowe wzrosły z 4,8 milj. zł. w 1924 r. do 71 milj. zł. w końcu roku ubiegłego, łączna zatem suma kapitałów własnych Banku wynosi 221 milj. zł.

W dziale kapitałów obcych największą pozycję stanowią lokaty Skarbu Państwa, wynoszące w końcu 1933 r. 532 milj. zł. wobec 2,4 milj. zł. w 1924 r. Rok ubiegły przyniósł wzrost lokat o 48 milj. zł. Z lokat Skarbu Państwa największa suma przypada na fundusze budowlane, które w 1933 r. wzrosły o 29 milj. do 317 milj. zł. Z kapitałów obcych dużą pozycję stanowią również wkłady, które w ciągu kilku ostatnich lat wahały się około ćwierć miljarde złotych. W ciągu 1933 r. wkłady wykazały spadek o 24 milj. do sumy 237 milj. zł., jednak już pierwsze cztery miesiące b. r. przyniosły dość znaczny wzrost wkładów o 45 milj. do 282 milj. zł. Wzrost ten wyrównał z nadwyżką zaobserwowany w ostatnich miesiącach spadek lokat skarbowych. Redyskonto weksli w związku z upłynięciem części aktywów działu handlowego obniżyło się w 1933 roku o 19 milj. do 60 milj. zł. Ostatnie miesiące przyniosły dalszy silny spadek redyskonta do 7 milj. w końcu kwietnia b. r., co stanowi prawie najniższą sumę w ciągu istnienia Banku.

Z ogólnej sumy kapitałów obcych i własnych zmobilizowanych przez Bank i wynoszących w końcu 1933 r. olbrzymią sumę 2.039 milj. zł., zaledwie 344 miljony stanowią kapitały krótkoterminowe, z nich zaś tylko 170 milj. zł. jest płatne natychmiast. Pozostałe sumy stanowią kapitały własne, lokaty Skarbu Państwa i rachunki specjalne oraz kapitały ściągnięte w drodze emisji papierów wartościowych. Opierając się na tak silnej i korzystnej dla siebie strukturze kapitałowej, mógł Bank rozwinąć cały szereg gąździ działalności, których niedorozwój mógł grozić poważnymi konsekwencjami społecznymi.

Najważniejszą dziedziną działalności B. G. K. stanowi długoterminowy kredyt emisyjny, którego brak gospodarstwo polskie szczególnie dotkliwie odczuwa. W ciągu 10 lat swej działalności Bank u-

Największe sumy z kredytów udzielonych przez B. G. K. zostały przeznaczane na cele budowlane wobec głodu mieszkaniowego w Polsce i niewystarczającej prywatnej akcji budowlanej. W tej dziedzinie Bank jest organem polityki państwowej, administrując Państwowym Funduszem Budowlanym. W ciągu ostatnich 10 lat Bank udzielił 565 milj. zł. kredytów budowlanych, z czego 516 z Państwowego Funduszu Budowlanego, a 49 milj. zł. z funduszy własnych. W roku ubiegłym udzielono kredytów budowlanych na sumę 29 milj. zł. W ostatnich dwóch latach polityka budowlana Banku szła po linii popierania drobnego budownictwa mieszkaniowego w większych miastach i ośrodkach podmiejskich. Akcja ta dała, zwłaszcza w roku ubiegłym, bardzo dobre rezultaty, gdyż przy pomocy stosunkowo niewielkich kredytów zatrudnio-

zaś kredytów krótkoterminowych na cele prywatne wynosiła w 1927 r. 193 milj. zł, t. j. 87,4 proc. a w 1933 r. spadła do 117 milionów czyli do 43,4 proc. sumy kredytów krótkoterminowych. Nawet w ogólnej sumie wszystkich kredytów gotówkowych tak krótko jak średnio i długoterminowych, wynoszących w końcu 1927 r. 636 milj. zł., a w końcu 1933 r. 1.037 milj., kredyty na cele publiczne stanowiły 42 proc. w 1927 r. a w 1933 r. już 65 proc. Kredyty natomiast na cele prywatne wynosiły w 1927 r. 58 proc. a w końcu 1933 r. już tylko 35 proc.

Równocześnie ze wzrostem operacyj Banku Gospodarstwa Krajowego zarówno czynnych jak i biernych zwiększała się jego suma bilansowa, która z 283 milj. w 1924 r. podniosła się do 2.167 milj. zł. w końcu ub. roku.

Kończąc krótki przegląd działalności Banku Gospodarstwa Krajowego na przestrzeni ostatnich 10 lat, stwierdzić należy, że kształtowała się ona pomimo ostrego przesilenia, jakie od kilku lat kraj przeżywa, zupełnie pomyślnie. Pomimo zwiększenia agend osiągnięto redukcję kosztów handlowych. W ubiegłym roku ogólne zyski pozwoliły nie tylko na dokonanie nakazanych ostrożnością odpisów, ale zezwoliły również na wykazanie czystego zysku w wysokości niewiele mniejszej niż w roku 1932. Środki, jakimi Bank rozporządza, w ostatnich latach nie uległy zmniejszeniu, co pozwoliło na utrzymanie działalności kredytowej na wysokim poziomie z lat dobrej konjunktury. Jednocześnie mógł Bank upłynnić część aktywów i wzmocnić swą strukturę finansową przez znaczne powiększenie rezerw płynności, jaką dają niewykorzystane możliwości redyskontowe. Pozwala to Instytucji spokojnie patrzeć w przyszłość i przygotować się — jak tylko ogólne warunki gospodarcze kraju na to pozwolą — do dalszej akcji kredytowej na tych odcinkach gospodarstwa, które dla Państwa szczególne posiadają znaczenie.

Pan Prezydent Rzplitej, Premier i Ministrowie

na poświęceniu gmachu BGK w Warszawie

W niedzielę dnia 10 bm. odbędzie się w Warszawie poświęcenie gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego oraz odsłonięcie tablicy z okazji dziesięciolecia założenia Banku Na uroczystość poświęcenia zapo-

wiedział swe przybycie Pan Prezydent Rzplitej. Również obecni będą przedstawiciele rządu z premierem prof. Kozłowskim na czele oraz reprezentanci świata finansowego i przemysłowego.

Imponujące wyniki rewji spółdzielczości w Polsce

Jakkolwiek brak jeszcze szczegółowych danych co do przebiegu dnia spółdzielczości w Polsce, należy podkreślić dwa fakty: przedewszystkiem rozmiary obchodu dnia spółdzielczości i zainteresowanie nim przeszło nie tylko wszelkie dotychczasowe normy, lecz i wszelkie oczekiwania.

W pochodach spółdzielczych na prowincji brały udział niewidziane dotychczas tłumy. W pochodzie np. Zagłębia Dąbrowskiego szło skromnie licząc 5 tys. ludzi. Był to pochód, jędrzycki,

według miejscowych działaczy, dawno już nie widziano. Podobne wiadomości nadchodzą i z innych okolic. W całej Polsce czynny udział w organizowaniu obchodów spółdzielczości brało masowo nauczycielstwo i młodzież szkolna, co zawiądzamy organizacjom nauczycielskim (w pierwszym rzędzie Zw. Naucz. Polskiego), a także współpracy władz szkolnych (Ministerstwa i Kuratorów). Dwa te fakty świadczą, że spółdzielczość polska uzyskuje coraz silniejsze podstawy rozwoju ideowego.

Pracą - zdobywamy teren Z niwy młodo-legjonowej

Na ataki i zarzuty, warstw siejących destrukcję Legion Młodych w Toruniu odpowiada wyciężona praca.

W ostatnich dniach maja został zakończony 7 kurs kandydacki Legionu Młodych. Podczas uroczystości zakończenia kursu nadzwyczaj wzruszającym momentem była chwila, gdy 40 młodych, pełnych życia, przygotowanych ideowo legionistów ślubowało realizować postulaty polskiej racji stanu. Podkreślić należy, że kurs ten miał w swych szeregach również przedstawicieli wiejskiego świata pracy. W przemówieniach wygłoszonych na zakończenie kursu jeden z legionistów-rolników zapewnił, że wieś polska, dąży do gospodarki planowej a wiejski świat pracy tierze coraz liczniejszy udział w marszu do budowy nowej Polski.

Wobec licznych zgłoszeń nowych kandydatów do Legionu Młodych (80 zgłoszeń) Komenda Obwodu Toruńskiego zorganizowała 8 kurs kandydacki. Wczoraj odbyło się otwarcie tego kursu przez komendanta obwodu inż. Waldorf-Kubiczka. Kierownictwo kursu objął leg. Osłizło Józef.

Na uroczystości otwarcia wygłoszono następujące referaty: „Istota i konieczność organizowania się na tle rzeczywistości polskiej”, „Historja i geneza Legionu Młodych”, „Struktura organizacyjna L. M.”

Charakteryzując środowisko socjalne uczestników nowego kursu, zaznaczyć należy, iż kandydaci należą do fizycznego i umysłowego świata pracy.

„Legion Młodych” jest organizacją, która jedna z pierwszych wprowadziła kursy kandydackie, jako pierwszy etap przygotowujący członka do spełnienia roli pożytecznego pioniera idei państwowej Polski.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego

W dniu 7 czerwca 1934 r. wylosowane zostały do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone NN. 15023, 34526, 19158, 18370, 1820, 29699, 36602 we wszystkich dziesięciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. N. 89 poz. 694).

Wylosowane Bony wykupywane są przez Kasy Skarbowe po zł 100 za Bon 25-złotowy

Przed ogólnopolską umową w przemyśle graficznym

Na rynku polskim w ostatnim czasie miał miejsce szereg zatargów w sprawie plac i warunków pracy personelu drukarni polskich. Wobec tego sprawą uregulowania stosunków w tej dziedzinie zajmowały się zjazdy ogólne przemysłu wydawniczego i graficznego.

Odbyty we Lwowie w dniu 3 czerwca r. b. zjazd delegatów Związku Organizacji Przemysłu Graficznego w Polsce powziął uchwałę w sprawie przystąpienia do prac nad przygotowaniem ogólnopolskiej umowy w sprawie plac i warunków pracy personelu drukarskiego oraz przeprowadzenia tych prac w porozumieniu ze Związkiem Wydawców Dzienników i Czasopism.

Walne Zgromadzenie Zw. Wydawców Dzienników i Czasopism, które odbyło się w dniu 6 m. w Warszawie zajęło w tej sprawie identyczne stanowisko. Wobec tego można mieć nadzieję, iż zagadnienie to zostanie w najbliższym czasie uregulowane w sposób właściwy, co pozwoli w przyszłości uniknąć nowych sporów i zatargów.

Chełmno

— Dancing-bridge. Dnia 9 bm. o godz. 20 rządziła Komitet przy Rodzinie Rezerwistów dancing-bridge w salach Kasyna Oficerskiego 56 p. p. Czysty dochód przeznaczony jest na umundurowanie dla najbardziej potrzebujących rezerwistów.

Rękawiczki gotowe i na zamówienie

fachowa naprawa i pranie tylko u

W. KORZUN

GDYNIA, ul. Świętojańska 46. (3734)

Z działalności Związku Zawodowych Ogrodników im. Warszewicza na terenie Pomorza

Wymieniona w tytule organizacja, łącząc właścicieli ogrodnictwa handlowych i ogrodników zatrudnionych w różnych ogrodach, posiada na Pomorzu trzy oddziały, a to: w Grudziądzu, Chojnicach i Tczewie.

Oddział Pomorski w Grudziądzu urządził w marcu, kwietniu i maju zebrania członkowskie, na których wygłoszono dobrze opracowane referaty na temat: 1) „Doniosłość płodozmianu

w gospodarstwie ogrodniczym” przez p. inap. St. Wodwuda; 2) „Sadzonki i nasiona w życiu roślin” przez dr. J. Ulatowskiego; 3) „Partowe zużycie krzewów i drzew ozdobnych” przez ogrodnika p. J. Szczutkowskiego; 4) „Spostrzeżenia nad różnicą owocowania roślin skryto- i jawno-płciowych” przez dr. J. Ulatowskiego.

W tym samym czasie oddział pozyskał sporą ilość książek ogrodniczych dla biblioteki; pośredniczył przy obejmowaniu posad; zwracał się do Minist. Opieki Społ. w sprawie ubezpieczenia ogrodników na starość; otrzymał informacje z Minist. Roln. dotyczące Izby Rolniczych i ułatwiał liczną korespondencję.

Oddziały w Chojnicach i Tczewie urządziły miesięczne zebrania, interesując członków omawianiem aktualnych spraw gospodarczo-zawodowych.

Morska Komisja Terminologiczna zbiera się w Gdyni

Od dnia 11 do 14 bm. w gmachu Urzędu Morsk. odbywać się będzie zebranie Komisji Terminologicznej Morskiej przy Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie pod przewodnictwem profesora Uniwersytetu Poznańskiego dr. Adama Kleczkowskiego. Na zebraniu tem ustalona będzie terminologia polska z zakresu żeglarsstwa morskiego do V zeszytu specjalnego słownika morskiego, wydanego w języku polskim, angielskim, niemieckim, francuskim i rosyjskim.

SKIERNIEWICKI BROWAR PAROWY

Wł. Strakacza 917

poleca znane z dobroci
**PIWA: jasne — karamel
LEMONIADY i wodę sodową**
Oddział w TORUNIU

Tel. 123 Bydgoska 104. Tel. 123.

Chełmża

— Z Komitetu rozbudowy miasta. 4 bm. odbyło się posiedzenie Komitetu rozbudowy miasta, na które przybył p. starosta Rogowski. Powzięto szereg doniosłych uchwał, których wykonanie może wreszcie ruszyć akcję budowlaną i tem samem przyczyni się do częściowego zlikwidowania bezrobocia. Przyznano b. inap. szkolnemu p. Leńjiewiczowi parcelę pod budowę domu mieszkalnego na przeciw ogrodnictwa miejskiego, tamże p. Owiklińskiemu, urzędnikowi Zarządu Miejskiego w Toruniu, mieszkającemu w Chełmży, dalej zaakceptowano kilka wniosków o pożyczki na cele budowlane, jako też uchwalono plan podziału gruntu państwowego na działki robotnicze. Robotnicy, którzy by mieli ochotę działki nabywać, celem pobudowania skromnych jednoizbowych domków, powinni się zgłosić o bliższe informacje w biurze budowlanym Zarządu Miejskiego. Zaakceptowano plan parcelacji gruntów pomiędzy ulicami Sienkiewicza i Paderewskiego na przeciw ogrodnictwa miejskiego dla budowy domów prywatnych, wreszcie w szerszej dyskusji przyjęto plan przeprowadzenia ulicy nad jeziorem z tem, ażeby prace te jaknajprędzej rozpocząć. Widąc z powyższego, że Komitet rozpoczął intensywną działalność dla dobra miasta i jego mieszkańców.

— Zabawę letnią Stowarzyszenia Młodych Polek, w niedzielę urządziło miejscowe koło Stowarzyszenia Młodych Polek.

— Piśmienny egzamin maturalny w gimnazjum. W tut. gimnazjum państwowem rozpoczął się w poniedziałek egzamin piśmienny do matury. Egzamina usne odbędą się za 2 tygodnie. W egzaminie piśmiennym wzięło udział 17 absolwentów.

— Jarmark na konie i bydło. W środę, dn. 13 bm. odbędzie się jarmark na konie i pierwszy raz od długiej przerwy również na bydło rogate, którego spęd od dłuższego czasu był zakazany z powodu grasujących w okolicy zaraźliwych chorób bydłych.

Tuchola

— Zgłoszenia Kandydatów do kl. I i II. Gimnazjum Kœduka. Dyrekcja Państw. Semju. Naucz. Męsk. w Tucholi zawiadamia, że zgłoszenia kandydatów do klasy I i II. gimnazjum kœduka. według nowego ustroju przyjmuje do 17 czerwca r. w dni powszednie w godzinach od 9-tej do 13-tej i od 16-tej do 18-tej.

Do I. klasy gimnazjalnej mogą być przyjęci kandydaci (chłopcy i dziewczęta), którzy wykazują się świadectwem ukończenia sześciu oddziałów szkoły powszechnej, względnie świadectwem ukończenia klasy drugiej prywatnego gimnazjum o niepełnych prawach szkół państwowych oraz złożą egzamin.

Do II. klasy gimnazjum mogą być przyjęci kandydaci (chłopcy i dziewczęta), o ile złożą egzamin z wynikiem pomyślnym ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych nauczanych w roku szkolnym 1933-34 w klasie I.

Egzamin wstępny odbędzie się w dniu 18, 19 i 20 czerwca 1934 r. w gmachu Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego w Tucholi. Państw. Seminarjum Naucz. w Tucholi posiada internat mogący pomieścić 120 wychowanków.

Przy zakupie losów

do I-szej klasy 30-tej Loterii pamiętajcie tylko o obywatelskiej KOLEKTURZE

KAPTURKIEWICZA Sp. z o. p.

Bydgoszcz, Marszałka Focha 17, telefon 62.

3788

nowy zarząd Bractw Kurkowych Okręgu Bałtyckiego

Brat Zdrowski ponownie obrany prezesem

Ostatnio w związku z uroczystościami poświęcenia sztandaru Bractwa Kurkowego w Gdyni, o czem obszernie donosiliśmy, odbyło się w Gdyni ważne zebranie delegatów poszczególnych bractw okręgu bałtyckiego pod przewodnictwem prezesa Okręgu Bałtyckiego i członka głównego zarządu Zjednoczenia Bractw Kurkowych p. Zdrowskiego z Kościerzyny.

Po naradach, w czasie których sprawozdanie z rocznej działalności zarządu złożył sekretarz Lińicki z Kościerzyny, zabierali głos delegaci poszczególnych bractw reprezentujących Tczew, Chojnice, Puck, Wejherowo i inne miasta północnego Pomorza.

Na obradach obecny był król kurkowy m. Inowrocławia i delegat z Koronowa.

W wyniku wyborów prezesem Okręgu Bałtyckiego wybrano ponownie zasłużonego na niwie krzewienia idei Bractwa p. Zdrowskiego, wiceprezesem okręgu p. Bednarskiego, honorowego prezesa gdyńskiego Bractwa Kurkowego, sekretarzem p. Lińickiego z Kościerzyny i skarbnikiem p. Łukowicza również z Kościerzyny.

Po obradach odbyło się strzelanie, w czasie którego pierwszą nagrodę otrzymał delegat z Inowrocławia.

Pierwsza wystawa marynistów w Gdyni

Prof. Marjan Mokwa, malarz morza, rodem z Pomorza, osiadłszy od lat nad polskim wybrzeżem, tworzy ośrodek sztuki i kultury — Galerję Morską w Gdyni. Galerja ta jest to budynek, położony przy ul. 3 Maja, którego główną część stanowi ogromna sala, 30 m. długa i 13 m. szeroka, o specjalnej konstrukcji, z górnym światłem przeznaczona do celów kulturalno-oświatowych. Umieszczona

jest ona w głębi budynku piętowego, zawierającego jeszcze drugą salę mniejszą, obszerny hall, oraz szereg biurowych ubikacji i urządzeń niezbędnych.

Dzięki inicjatywie swego twórcy, Galerja Morska w Gdyni zapowiada już w drugiej połowie czerwca br. pierwszą inauguracyjną wystawę obrazów polskich marynistów, oraz dzieł sztuki regionalnej pomorskiej.

Kup los Loterii Państwowej w NOWOOTWARTYM oddziale kolektury „Droga do Szczęścia”

GDYNIA, Swiętojańska (dom P. A. M.)

Centrala: Wilno, Wielka 44, oddział Adama Mickiewicza 10

3779

Centrum Badań Spółdzielczych organizuje Naukowy Instytut Spółdzielczy

Naukowy Instytut Spółdzielczy w Warszawie, w którym obecnie współpracują trzy najważniejsze zespoły spółdzielni polskich: Zw. Spółdz. Spoż. Rz. Pol., Zjednoczenie Zw. Spółdz. Roln., oraz Unja Związku Spółdz. w Polsce, przystępuje do organizowania Centrum Badań Spółdzielczych, które opierać się będzie na bibliotece własnej, centralnym katalogu dzieł spółdzielczych, oraz na muzeum spółdzielczym.

Centrum będzie jednym z niewielu, jeżeli nie jedynym tego typu ośrodkiem naukowym w spółdzielczości światowej. Pierwszy krok już uczyniono. Instytut powiększył w ciągu r. b. bibliotekę warszawską z 1000 na zgórą 7000 tomów. Również i muzeum spółdzielcze jest już w stadium organizacji.

Centrum Badań Spółdzielczych będzie nie tylko poważnym dorobkiem spółdzielczości, lecz i całej wiedzy polskiej.

Wycieczka do Gdańska bez dowodów osobistych

Komisariat Rządu w Gdyni podaje do wiadomości, że wycieczki zbiorowe chcące zwiedzić Gdańsk, a których uczestnicy nie posiadają jednostkowych dowodów osobistych z poświadczaniem obywatelstwa polskiego, mogą uzyskać w Komisariacie Rządu w Gdyni — pok. nr. 37 — zezwolenie na wyjazd do Gdańska pod warunkiem, że organizatorzy tych wycieczek przedstawiają co najmniej 10 dni przed zamierzonym wyjazdem w 4 egzemplarzach wykaz uczestników wycieczek zawierający: 1) imię i nazwisko, 2) datę urodzenia i 3) miejsce zamieszkania poszczególnych uczestników.

Wykazy muszą być podpisane przez organizatorów wycieczek i zaopatrzone w pieczęć organizacji wzgl. urzędującego wycieczki.

Komisariat Rządu zwraca uwagę, że wyżej

wymieniony termin 10-cio dniowy jest bezwzględnie obowiązujący z uwagi na to, że Komisariat Rządu musi za pośrednictwem Komisariatu Generalnego R. P. w Gdańsku uzyskać każdorazowo zgodę władz gdańskich na przekroczenie przez uczestników wycieczek granicy polsko-gdańskiej.

Pozatem nadmieniamy, że przepustki indywidualnych na jednorazowe przekroczenie granicy polsko-gdańskiej Komisariat Rządu w żadnym wypadku nie wydaje, a zatem ubieganie się o przepustki takie w Komisariacie Rządu jest zupełnie bezcelowe.

Za Komisarją Rządu

(Cz. Karwowski)

Kierownik Oddz. Bezp. Publicznego.

Przed II-gim Zjazdem Polaków z Zagranicy

KOMITETY OBYWATELSKIE.

W związku ze zbliżającym się II Zjazdem Polaków z Zagranicy we wszystkich większych miastach Polski zostały już powołane do życia specjalne obywatelskie komitety przyjęcia delegatów na Zjazd.

Komitety takie już działają w Lwowie, Wilnie, Katowicach, Toruniu i Gdyni. W najbliższych dniach powstaje obywatelski Komitet w Warszawie oraz w Krakowie. Na czele każdego z komitetów stoi wojewoda, jako prezes honorowy i prezydent miasta jako prezes.

PRZESZŁO 400 OSÓB ZAJĘTYCH PRACAMI PRZYGOTOWAWCZEMI.

Jak już donosiliśmy, w dniu 5 sierpnia r. b. rozpocznie w Warszawie obrady wielki parlament Polonii zagranicznej — II zjazd Polaków z Zagranicy.

Na zjeździe tym dojdzie do utworzenia Światowego Związku Polaków z Zagranicy, jako centrali i reprezentacji 8-miljonowego odłamu naszego narodu, przebywającego na obczyźnie.

Fakt ten, bardzo doniosły dla państwa i narodu polskiego, znalazł w kraju powszechne zrozumienie i poparcie. Dowodem zainteresowania problemami Polonii zagranicznej jest m. in. udział społeczeństwa w pracach przygotowawczych do Zjazdu. Oto Rada Organizacyjna Pol. z Zagr., która zasadniczo pracami temi kieruje, zdołała skupić w 30 zgór komisjach, sekcjach i podsekcjach przedjazdowych przeszło 400 znawców tych problemów oraz osób, które pracę swoją bezinteresownie zafiarowały.

NIE STRACIĆ JEDNEJ DUSZY DZIECKA POLSKIEGO NA WYCHODZTWIE!

Na ręce prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy nadszedł od prezydium III oświatowego zjazdu i zjazdu nauczycielstwa w

Krótką czy długą? Wojna o suknie damskie

Obecnie znów wro zacięta walka między zwolennikami krótkich i długich sukien. — „Krótkcy” prawią o praktyczności kusych sukien, o typie nowoczesnej, zaprawionej do sportów kobiety i chcą wogóle widzieć nogi.

A mimo to zwycięstwo odnieśli „dłużcy” którzy tym razem oparli swe dowody na historii: krótka sukienka nie jest tworem praktyczności, lecz oszczędności.

W roku 1917 żona amerykańskiego ministra wojny wróciła się do poła francuskiego w Waszyngtonie — znawcy w dziedzinie mody — i skarżyła się na trudności w zdobywaniu nowych materiałów i, co za tem idzie, nowych sukien, — poseł francuski poradził jej, aby poprosiła skróciła suknie. Na to dama odrzekła: „we francuskich żurnalach nie widać jednak krótkich sukien”!

W trzy miesiące potem w żurnalach francuskich ukazały się krótkie suknie, przyjęte potem przez cały świat.

Dzisiaj jednak, jak powiadają obrońcy długich sukien, nie odczuwamy braku materiałów, musimy natomiast myśleć o zatrudnieniu bezrobotnych tkaczy. A zatem panie: noście długie suknie.

Amerycę telegram następującej treści:

„Zjazd III oświatowy w Buffalo łącznie ze zjazdem nauczycielstwa w Ameryce przesyłają na ręce prezesa Rady, jako przewodnika instytucji, reprezentującej Polaków zagranicą, wyrazy lojalności i najgłębszego przywiązania dla naszej Macierzy. Hasłem naszym nie stracić jednej duszy dziecka polskiego na wychodźstwie”.

(—) Dr. Kalisz, przewodniczący.

(—) Poczyński, sekretarz.

Papieski order „Pro Ecclesia et Pontifice”

W związku z nadaniem przez Ojca Św. radcy wojewódzkiemu, p. Stanisławowi Dąbrowskiemu, Złotego Krzyża orderu „Pro Ecclesia et Pontifice” donosimy, że udekorowanie tem wysokim odznaczeniem odbyło się uroczystie dnia 30 maja w pałacu biskupim w Pelplinie przez J. E. Księdza Biskupa Ordynariusza diecezji chełmińskiej w obecności J. E. Księdza Biskupa Sufragana diecezji.

Order powyższy ustanowił papież Leon XIII dekretem z dnia 31 grudnia 1887 roku z

okazji swego złotego jubileuszu święcen kapłańskich. Stanowi on uznanie Głowy Kościoła za wybitne usługi, oddane w pracy dla dobra Kościoła. Order ten ma trzy stopnie: złoty, srebrny i nikłowy.

Zasadniczo według art. 96 Konstytucji R. P. jest potrzebne zezwolenie Prezydenta Rzeczypospolitej na przyjęcie tytułu lub orderu cudzoziemskiego. Do orderów cudzoziemskich należą także ordery, nadawane przez Ojca Św., który od czasu wejścia w życie Paktów Laterańskich z dnia 11 lutego 1929 r. między Stolicą Apostolską a Królestwem Italii jest w całem tego słowa znaczeniu suwerennym. Co do tytułów i odznaczeń, nadawanych przez Stolicę Świętą, zauważa prof. Władysław Jaworski w monografii pt. „Konstytucja z dnia 17 marca 1921 r.” tj. wobec tego, że Kościół rzymsko-katolicki w Polsce rządzi się własnymi prawami, zezwolenie Prezydenta Rzeczypospolitej nie będzie potrzebne, chyba że Konkordat inaczej postanowi. Konkordat Stolicy Apostolskiej z Rzeczpospolitą Polską z dnia 10 lutego 1925 roku nie zmienił tej zasady prawnej, wobec czego uzyskanie wspomnianego zezwolenia Prezydenta Rzeczypospolitej na przyjęcie orderów, nadawanych przez Ojca Św. jest abedne.

Order „Pro Ecclesia et Pontifice” jest krzyżem, między którego ramionami znajdują się stylizowane lilje. Na skrzyżowaniu ramion umieszczona jest podobizna papieża Leona XIII z napisem w otoku „Leo XIII Pontifex Maximus X”. Ostatnia liczba oznacza dziesiąty rok panowania tego wielkiego papieża. Na odwrocie znajduje się na skrzyżowaniu ramion herb papieski, a na ramionach napis według kalendarza rzymskiego „Pridie Calendas Januarii 1888”, tj. dzień przed kalendarzami stycznia 1888 r. — czyli 31 grudnia 1887 r., jako data ustanowienia orderu. Order nosi się na wstędze amantowo-złoto-białej.

„System” gry na loterii

Najważniejszym ciągle zagadnieniem jest — jeżeli chodzi o grę na Loterii Państwowej — jak zrobić, ażeby wygrać. Różni ludzie tę sprawę rozmaicie dla siebie rozwiązują i niejednokrotnie można poczynić na tem tle ciekawe obserwacje.

W każdym człowieku tkwi słabiej albo mocniej powien zabobon. Jest to nic innego, poważnie rzecz biorąc, jak mniej lub więcej świadomy, czy wogóle podświadomy pęd do mistycyzmu. W grze na loterii występuje ta właściwość ludzka bardziej jaskrawo, niż w innych okolicznościach życia. Więc jeden, kupując los na loteryję, kieruje się względami na to, jaki to jest dzień w tygodniu, lub który w miesiącu, inny stosunkiem swoim do takiej czy innej cyfry; jeden za nic nie kupi losu tego dnia, w którym zobaczy pogrzeb na ulicy, inny właśnie tyko wówczas; jeden stawia sobie na tę intencję pasjans, inny rzuca pieniądz i zgaduje, czy padnie na orła czy reszkę.

Sposobów takich jest tysiąc i trudno je ocenić, bo zależy to od uczuciowego stosunku człowieka do pewnych zjawisk. Autosugestia ma tu niewątpliwie także swoje znaczenie. Ale spróbujmy się zastanowić, co w tem wszystkim istotnie jest realnego?

Otóż najrealniejsze jest to, że koło loteryjne faktycznie się kręci i musi wyrzucić z siebie tyle wygranych, ile jest w planie gry. Dnia 19 czerwca rozpoczyna się ciągnięcie I klasy 30-ej loterii i trwa cztery dni. Plan gry przewiduje 12.080 wygranych na łączną sumę 1.595.200 zł. Tyle też wygranych i na taką sumę wyjdzie z kola. I tu jest prawda zasadnicza: wygrać tylko ci, którzy mają losy.

Można się kierować przy kupnie losu temi czy innemi względami, ale, ażeby wygrać, trzeba przedewszystkiem los kupić.

MAGGI EGC

PRZYPRAWA DO ZUP
Wstrzegać się naśladowictw!

U KAFTALA

padają największe wygrane,
padł pierwszy w dziejach loterii

MILJON

dziesiątki tysięcy osób zdobyło

FORTUNĘ I DOBROBYT

Pamiętaj że ciągnięcie I-szej klasy już 19-go bm.
że los należy kupić w kolekturze

W. KAFTALIS-ka Bydgoszcz

ul. Jagiellońska 2

Gdynia, Plac Kaszubski.

Tej rady udzieli Ci każdy życzliwy!

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotnie P. K. O. 304761.

Niemieckie lotniska pod ziemią

W Niemczech wybudowano ostatnio — w rozmaitych punktach kraju — szereg podziemnych portów lotniczych, które odegrać mogą wielką rolę w razie wybuchu wojny, gdyż są zupełnie niedostępne dla działania bomb rzuconych z góry. Jeden z tych aeroportów — największy — znajduje się pod Hanowerem, koło miasteczka Celle. Rozmiarami swojemi przewyższa on wszystkie znane lotniska europejskie, jak Bourget, Croydon, Tempelhof, Amsterdam i t. p. Odkryć aeroport w Celle jest niezmiernie nie trudno, gdyż znajduje się on w miejscu otoczonym ze wszystkich stron lasami.

Na olbrzymiej płaszczyźnie, ukrytej wśród zieleni, urządzono teren do lądowania samolotów. Trzy wielkie hangary, których mury są zrobione z betonu, zostały właśnie niedawno wykończone; mają one żelazne, malowane na

szaro, drzwi i szklane dachy. To jest nadziemna część aeroportu. Oprócz niej istnieje część podziemna, składająca się ze schronów dla samolotów. Schrony te są zabezpieczone przed działaniem bomb i łączą się bezpośrednio z hangarami. Niedaleko lotniska znajdują się wielkie zbiorniki benzyny, mogące zmieścić do 5.000 litrów.

Dwa podobne aeroporty — choć nieco mniejsze — budują się obecnie w „w stepie lüneburskim”, niedaleko Hamburga, koło miasta Lüneburg. Nietrudno się domyśleć, jak doniosłą rolę mogą odegrać te podziemne lotniska w razie wojny. Rezerwy te są trzymane w wielkiej tajemnicy i za rozgłoszenie ich jeden z dziennikarzy angielskich został niedawno wydany z Niemiec.

Dziecko spoczone? — Przysyp je Pudrem Bebe Szofmana

W kilku wierszach

Doroczny walny zjazd osławionej „Majki Śląskiej” w ŚLĄSKIEJ OSTRAWIE uchwalili prowokacyjną antypolską rezolucję.

PARYSKA Komisja parlamentarna dla wyświeślenia afery Stawiskiego postanowiła przekazać ministrowi sprawiedliwości do dalszego postępowania akta, dotyczące kilku osób, zamieszanych w aferę Stawiskiego.

W SZTOKHOLMIE trybunał najwyższy skazał ostatecznie jednego ze współników Ivara Kreugera, dyrektora Wiktora Holmana, na półtora roku ciężkiego więzienia oraz odszkodowania w wysokości 1.300.000 koron dla posiadaczy akcji oraz udziałowców towarzystwa Kreuger-Toll.

Niemieckie towarzystwo filmowe „KLANG-FILM” wystąpiło z interesującym projektem wprowadzenia filmu dźwiękowego na kolejach niemieckich.

Nad miastem Sagan w SAKSONJI podczas zawodów lotniczych zderzyły się dwie awionetki. Obaj piloci i dwaj pasażerowie ponieśli śmierć na miejscu.

W MONACHJUM zawieszono tygodnik katolicki „Bayerischer Anzeiger” za przedrukowanie artykułu kard. Faulhabera, zatytułowanego: „Znaki czasu — znaki Boże”. Artykuł ten po raz pierwszy ogłoszony został w r. 1924 i zawierał ostrą krytykę ówczesnych stosunków politycznych.

Samolotem stratosferycznym dokooła kuli ziemskiej

Fantastyczne projekty lotników włoskich

W związku z utworzeniem przez włoskie ministerstwo lotnictwa specjalnej formacji lotnictwa stratosferycznego t. zw. „Alta Quota”, prasa włoska informuje, że nowa formacja lotnicza będzie miała m. in. na celu budowanie aparatów, zaopatrzonych w motory, których siła nie zmniejszy się w miarę wznoszenia się aparatu w strefy o coraz mniejszej gęstości powietrza. Ponadto aparaty stratosferyczne będą musiały posiadać szczelne kabiny, chroniące lotnika przed mrozem i skutkami bardzo niskiego ciśnienia oraz zaopatrzone będą w odpowiednie urządzenia techniczne, zapewniające lotnikowi dostęp tlenu.

W związku z tem prasa przypomina, że znany lotnik włoski Donati, który pobł niedawno rekord wysokości, oświadczył, iż nie wznosił się ponad 14.500 metrów wyłącznie w obawie, iż organizm jego, mimo przyrządów ochronnych, nie wytrzyma niskiego ciśnienia.

Celem ostatecznym, jaki przyswiecać będzie formacji „Alta Quota” jest dokonywa-

nie lotów stratosferycznych. Prasa włoska zauważa, że warunki lotu w stratosferze dzięki brakowi, przeszkód atmosf. i zachmurzenia powinny pozwolić na rozwinięcie fantastycznej szybkości. Można przypuszczać, że samoloty stratosferyczne osiągną szybkość 1000 km. na godzinę co umożliwi odbycie podróży z Włoch do Ameryki w ciągu 7 godzin i powrót z Nowego Jorku do Rzymu będzie możliwy w ciągu tego samego dnia. Odbycie podróży naokoło kuli ziemskiej po linii równika będzie możliwe w ciągu półtora dnia. Dzięki olbrzymiej szybkości aparat stratosferyczny, który wystartuje o określonej godzinie z pewnej miejscowości i skieruje się w kierunku przeciwnym niż obrót ziemi, będzie mógł wylądować po pewnym czasie o tej samej godzinie w innej miejscowości. Dla lotnika z szybkością 1000 km bieg czasu zostanie wstrzymany jeśli aparat posuwać się będzie po równoleżniku o długości 24 tys. klm.

Zmiany w armji na Pomorzu

przyniół Dziennik Personalny M. S. Wojsk nr. 11

Ukazał się Dziennik Personalny Ministerstwa Spraw Wojskowych nr. 11, z datą 7 czerwca 1934 r., który przynosi szereg zarządzeń zmieniających przydziały wśród oficerów wszystkich korpusów osobowych m. innymi i na Pomorzu. Część z pośród tych przeniesień notujemy już w swoim czasie.

M. in. zostali przeniesieni do rezerwy: kpt. Tadeusz Nagórny z Biura Personalnego M. S. Wojsk. i kpt. dyplom. Chodacki Marjan z 67 p. p., którzy zostali powołani do służby dyplomatycznej w Ministerstwie Spraw Zagr., kpt. Turowski Marjan, z 67 p. p., który mianowany został starostą kościerskim; kpt. dyplom. Kawalkowski Aleksander z Wojsk. Biura Historycznego, który objął stanowisko naczelnika wydziału w Ministerstwie Wyznań Rel. i Ośw. Publ.; plk. dyplom. Maruszewski Artur z KOP-u, który ewego czasu powołany został na stanowisko wojewody tarnopolskiego; plk. dyplom. Starzyński Mieczysław; mjr. Zieliński Włodzimierz, z Państw. Urzędu WF. i PW., który objął stanowisko szefa personalnego w Ministerstwie Skarbu; ppłk. Kominkowski Kazimierz z Biura Pers. M. S. Wojsk, który objął jedno z ważniejszych stanowisk w Min. Komun., ppłk. dyplom. Jaroszewicz, który został posłem w Egipcie; mjr. dyplom. Kandel Marjan, z gabinetu Wojsk. Prez. Rzplitej, który został dyrektorem Departamentu Przemysłowego w Min. Przem. i Handlu; por. Dębski Seweryn z Wydziału Wojsk. Komisariatu Generalnego Rzplitej w Gdańsku; ppłk. Popiel Stefan z kadry 8 bat. telegr.; kpt. Bystrowski Władysław z 1 grupy łączności, który został szefem wydziału Personalnego w Min. Przem. i Handlu; kpt. Zalewski Jerzy, z biura kontr. M. S. Wojsk, który piastuje stanowisko naczelnika Wydziału Gospodarczo-Finansowego w Min. Przem. i Handlu.

W stan spoczynku przeniesieni zostali m. in.: ppłk. Landau Maksymilian, b. dowódca 31 p. a. l., komand. ppor. Kosianowski Władysław, kpt. mar. Lewicki Anatol, kpt. mar. Szemiot Mikołaj, kpt. mar. Januszewski Walery, kpt. mar. Gebethner Stefan, komandor ppor. Czachowicz Jan, por. mar. Galiński Władysław, kpt. mar. Zięba Józef, komandor por. inż. Rylkie Aleksander, kom. por. Bomba Franciszek — wszyscy z marynarki wojennej.

Mianowani podporucznikami zostali: Wachtel Konrad, absolwent szkoły podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu, bosman podchorąży inż. Minkiewicz Józef, bosman podchor. inż. Sukienicki Tadeusz, bosman podchor. inż. Strakczewski Jan, bosman podchor. Hulanicki Eugeniusz — wszyscy w Marynarce Wojennej. Do rezerwy przeniesiony został por. mar. Abramowski Czesław. Powołany do rezerwy do służby czynnej — ppor. Korab-Kobierzycki Józef. Wcielony do 4 p. lotn. został ppor. rez. powołany do służby czynnej Janowski Wacław.

M. in. zwolnieni z zajmowanych dotąd stanowisk zostali: ppłk. Zieliński Marjan, ze stanowiska rejonowego koni Inowrocław, zaś przeniesieni do dyspozycji dowódcy okręgu korpusu kpt. Turczyński Mikołaj z 4 p. lotn., kpt. Słoniewski Edmund z 1 baonu balon., por. Radziński Ludwik z 4 p. lotn. i ppor. Wilczyński Jerzy z 4 p. lotn.

Mianowani zostali: plk. dyplom. Hulewicz Bogdan dowódca piechoty dywizyjnej 26 r. p., kpt. Łosiński z W. S. Rej. w Toruniu — podprokuratorem przy Wojsk. Sądzie Okr. nr. 10, kpt. dr. Kwicziński Stanisław z Wojsk. Okr. Sądu nr. 1 — sędzią rejonowym i kierownikiem wojskowego sądu rej. w Toruniu, kpt. mgr. Błaut Antoni — sędzią śledczym w Wojsk. Sądzie Okr. 8, kpt. mgr. Duszyński Henryk z Wojsk. Sądu Okr. nr. 8 sędzią śledczym w Wojsk. Sądzie Okr. nr. 8.

Wyznaczeni na stanowiska m. in. zostali: ppłk. Podwysocki Tadeusz na stan. dowódcy 65 pp., ppłk. Engel Stanisław na stan. zastępcy dyr. Państw. Urzędu WF. i PW., ppłk. Frydrych Marjan na stan. komendanta głównego Zw. Strzel., mjr. Gebalski Wiktor na stan. dowódcy oddziału zamkowego.

Na stanowisko dowódców baonów wyznaczono: mjr. Sokola Wacława z 65 pp., mjr. Rachwał Stefana z 63 pp., na stan. kwatermistrza — mjr. Boryczko Stanisława z 8 p. a. c. Przesunięci zostali: mjr. Gonczarski ze stan. dowódcy baonu detaszowanego na stan. obwodowego komendanta PW. w 66 p. p. Ze stan. dowódcy baonu na stan. kwatermistrza przesunięci zostali: mjr. Compała Franciszek z 63 pp., mjr. Waydowski Zygmunt z 65 p. p. Ze stan. kwatermistrza na stan. dowódcy baonu przesunięci zostali: mjr. Grabowski Edward z 65 p. p., mjr. Cieszkowski Antoni z 63 p. p. Ze stanowisko obwodowego komendanta P. W. na stanowisko kwatermistrza przesunięci zostali: mjr. Zablocki Aleksander z 4 p. p. Ze stanowiska dowódcy dyonu na stanowisko kwatermistrza przesunięci: mjr. Singera Kazimierza z 31 p. a. l. Ze stanowiska kwatermistrza na stanowisko dowódcy dyonu przesunięci zostali: mjr. Mianowski Tadeusz z 31 p. a. l.

Z korpusu osobowego oficerów piechoty do korpusu osobowego oficerów taborowych przeniesieni zostali: por. Mayer Zygmunt, w 2 baonie strzelców, por. Erokicki Eustachusz w 64 p. p.

Z korpusu osobowego oficerów piechoty do korpusu osobowego oficerów żandarmerji przeniesieni zostali: por. Jakubowski Jan z równoczesnym przydz. do CW. Zan., por. Nawala Józef do C. W. Zand. i ppor. Jazienicki Stanisław do C. W. Zand. Z korpusu osobowego oficerów piechoty do korpusu oficerów intendentury przeniesieni zostali z równoczesną zmianą przydziału: por. Jakubowski Tadeusz, z korpusu kadetów nr. 2 do 8 p. a. l. na stan. płatnika, por. Mieczkowski Aleksander z 65 p. p. do 3 p. a. l. na stanowisko płatnika,

por. Dubowiecki Filip z korpusu kadetów nr. 2 do 82 p. p. na stan. płatnika. Z korpusu oficerów osobowego kawalerji do korpusu osobowego oficerów taborów przeniesieni zostali z równoczesną zmianą przydziału: rotmistrz Walczak Andrzej z 8 p. strzelców konnych do kadry 8 dyw. taborów. Z korpusu ofic. uzbr. do korp. ofic. art. przeniesiono kpt. Buntnera Stanisława z 16 p. a. l.

M. in. przeniesieni zostali: ppłk. Smidowicz Edmund z 42 p. p. do 61 p. p. na stan. zastępcy dowódcy, ppłk. dyplom. Rusin Władysław z Państwowego Urz. WF. i PW. do 12 p. p. na stan. zastępcy dowódcy, ppłk. inż. Śliwiński Stanisław z 77 p. p. do D. O. K. VIII na stan. inspektora poborowego, ppłk. Gryl Florian z 31 p. p. do 65 p. p. na stan. zastępcy dowódcy, mjr. Deczkowski Jacek z 66 p. p. do Cen. W. Piech., mjr. dyplom. Radoliński Jan ze Sztabu Głównego do 1 baonu strzelców na stan. kwatermistrza, mjr. Dmochowski Bolesław z 18 p. p. do baonu morskowego na stan. kwatermistrza, mjr. dyplom. Daniec Tadeusz z 63 p. p. do D. O. K. VI, kpt. Ostapowicz Artur z 64 p. p. do 4 Okr. Urz. W. F. i P. W., kpt. Grabowski Keawery z 48 p. p. do P. K. U. Toruń, kpt. dyplom. Oleński Józef z 14 p. p. do Sztabu Głównego, kpt. dyplom. Romiszowski Aleksander z D. O. K. VIII do 4 dyw. piech. na stan. oficera sztabu, kpt. Kufa Paweł z D. O. K. VIII do Sztabu Głównego, kpt. Zawarczyński Roman z 14 p. p. do 25 p. p., kpt. Korczewski Józef z 61 p. p. do 8 Okr. Urz. WF. i PW., kpt. Klatka Stanisław z baonu szt. M. S. Wojsk. do Mor. Dyonu Lotn., kpt. Brodzic-Zobowski Edmund z 35 p. p. do Mor. Dyonu Lotn., kpt. Niewiarowski Edmund z 34 p. p. do 63 p. p., kpt. Mieczysławski Mieczysław z 20 p. p. do 8 Okr. Urz. WF. i PW., kpt. Szurkowski Teofil z 61 p. p. do 34 p. p., kpt. Piesowicz Józef z 67 p. p. do Depart. Piech. M. S. Wojsk., kpt. Karpiński Stefan z 39 p. p. do 66 p. p., kpt. Tarnawski Wilhelm z 84 p. p. do 65 p. p., kpt. Splitt Józef z 62 p. p. do 71 p. p., kpt. Robaszewicz Roman z 86 p. p. do 63 p. p., kpt. Rehiszko Zygmunt z D. O. K. III do 67 p. p., kpt. Wajdowicz Józef z 48 p. p. do 67 p. p., kpt. Ogórkiewicz Hipolit z 61 p. p. do 27 p. p., kpt. Pitulko Władysław z 78 p. p. do 67 p. p., kpt. Okupski Stefan z 61 p. p. do 37 p. p., kpt. Teodorczyk Mieczysław z 85 p. p. do 14 p. p., kpt. Palac Józef z 24 p. p. do 67 p. p., kpt. Kuliszewski Wacław z kadry szeregowych floty do 63 p. p., kpt. Iwanowski Walerjan z 33 p. p. do 67 p. p., por. Przewoźniczek Henryk z 65 p. p. do kadry Zap. 8 szpitala okr., por. Paluchowski Władysław z 38 p. p. do 66 p. p., por. Laudowicz Henryk z 2 p. p. legjonów do baonu morskowego, por. Strzelecki Tadeusz z 65 p. p. z garnizonu Grudziądz do Garnizonu Gniew, por. Juz Bolesław z baonu morskowego do 2 pułku strzelców podhalańskich, por. Gacek Franciszek z 62 p. p. do 2 p. strzelców podh., por. Hanielec Jan z 78 p. p. do 62 p. p., por. Bliźniński Zygmunt z 14 p. p. do 84 p. p., por. Czechowski Zygmunt z 61 p. p. do 48 p. p., por. Grzybowski Jan z 64 p. p. do 72 p. p., por. Rutkowski Jan z 70 p. p. do 63 p. p., na stanowisko komendanta ośr. WF., poruczn. Zieliński Jan z 64 p. p. do lotn. szkoły strzel. i bombardowania, por. Topa Wojciech z 3 p. strzel. podh. do morskowego dyonu lotn., mjr. Sołtyś Bohdan z C. W. Piech. do 67 p. p., mjr. dyplom. Nowakiewicz Feliks z C. W. Piech. do 66 p. p., mjr. Janusz Franciszek z 64 p. p. do 3 p. strzel. podh., mjr. Szulc Marjan z 2 p. strzel. podh. do 61 p. p., mjr. Hajzik Antoni z 2 baonu strzel. do 29 p. p., mjr. Sokółski Florian z 62 p. p. do 34 p. p., mjr. Hamerski Mieczysław z baonu morskowego do 41 p. p., ppłk. Malaski Stefan z 61 p. p. na stan. komendanta P. K. U. Lublin, ppłk. Rój Jan z P. K. U. Nowogródka na stan. komendanta P. K. U. Toruń, ppłk. Rataj Franciszek z P. K. U. Toruń na stan. komendanta P. K. U. Poznań, mjr. Stębnowski Roch z 29 p. p. na stan. komendanta P. K. U. Kościerzyna, mjr. Gurtkowski Roman z 70 p. p. na stan. komendanta P. K. U. Bydgoszcz powiat, mjr. Piasecki Emiljan z 56 p. p. do P. K. U. Bydgoszcz - miasto.

Do Centrum Wysz. Oficerów Lotnictwa przydzielony został ppor. Kubat Tomasz z 61 p. p.

Płk. dyplom. Jastrzębki Jan z 27 p. ułanów przeniesiony został do 8 p. strzel. konnych na stan. dowódcy pułku, a ponadto mjr. dyplom. Dobrowolski Doliwa Grzegorz z D. O. K. VIII do V samodzielnej brygady kawalerji na stan. szefa

sztabu, mjr. Kozanecki Mieczysław z 2 p. szwol. do 3 p. szwol., na stan. dowódcy szwadronu zapasowego, mjr. Łączyński Włodzimierz z 8 p. ułanów do 27 p. ułanów na stan. dowódcy szwadronu zapasowego, mjr. Kuźmiński Tadeusz z 17 p. p. uł. do 8 p. strzel. konnych na stan. kwatermistrza, mjr. Szeliński Stanisław z 8 p. strzel. konnych do rej. insp. koni Grudziądz, mjr. Malszewski Zygmunt z C. W. Kaw. do 7 p. ułanów na stan. zastępcy dowódcy, rotmistrz Węclawowicz Otton z 1 p. ułanów do C. W. Kaw., rotm. dyplom. Horwat Stanisław z 17 bryg. kaw. do 8 p. strzel. konnych, rotm. Mrugański Kazimierz z 17 bryg. kaw. do C. W. Kaw., por. Lewak Kazimierz z C. W. Kaw. do 18 p. uł., por. Bogucki Mieczysław z 18 p. uł. do C. W. Kaw., por. Wiszmowski Jerzy z 19 p. uł. do C. W. Kaw., por. Poszar Bogdan z 2 p. szwol. do 6 p. strzel. konnych, por. Zawiliński Kazimierz z 8 p. strzel. konnych do 15 p. uł., por. Szablowski Edward ze szkoły podch. dla podof. do 8 p. uł., por. Kamiński Mieczysław z D. O. K. VIII do 2 p. szwol., por. Tarnowski Jan z 13 p. uł. do C. W. Kaw., por. Ciepela Bronisław z C. W. Kaw. do 5 p. uł., por. Jaroszyński Józef z 16 p. uł. do 24 p. uł.

Płk. dyplom. Hauke Karol z 4 p. a. l. na stan. rej. insp. koni Bydgoszcz, plk. dr. Debiński Włodzimierz z 11 d. a. k. do 21 p. a. l. na stan. dowódcy, plk. Sulikiewicz-Hozman Mirza - Leon z 6 d. a. k. do 4 p. a. l. na stan. dowódcy, ppłk. dyplom. Warzyński Konstanty z 21 p. a. l. do 11 dak. na stan. dowódcy, ppłk. Chylewski Jan z 8 p. a. c. do 2 p. a. c., na stan. zastępcy dowódcy, mjr. Garlicki Władysław z 5 p. a. l. do 31 p. a. l. na stan. dowódcy dyonu, mjr. Krzyżanowski Aleksander z 15 p. a. l. do 20 p. a. l. na stan. dowódcy dyonu, mjr. Bilozyński Władysław z 4 p. a. l. do 13 p. a. l., mjr. Groziński Emil z C. W. Art. do 6 p. a. c., mjr. Stachowski Stefan z 6 p. a. c. do C. W. Art., mjr. dyplom. Grudniwicz Wacław z 4 dyw. piech. do sztabu głównego, kpt. Raniecki Adam z 8 p. a. c. do 5 dyw. piech., kpt. Świąciecki Bogdan z 1 d. a. k. do C. D. Art., kpt. Sobczyński Kazimierz z 8 p. a. c. do 1 d. a. k., kpt. Ożyński Stanisław z 7 p. a. c. do 8 p. a. c., kpt. Hala-burdę Michał z K. O. C. Brześć n. Bugiem do komendy portu woj. Gdynia, kpt. Cyrkler Ludwik z D. O. K. X. do D. O. K. VIII, kpt. Romański Bolesław z C. W. Art. do komendy miasta Toruń, por. Block Czesław z 4 p. a. l. do C. W. Czołgów i Samoch. Pancernych, por. Zublewicz Zygmunt z 1 p. a. l. lek. do 5 p. a. l., por. Wojciechowski Stanisław z 16 p. a. l. do 21 p. a. l., por. Gołszewski Eugeniusz z 4 p. a. c. do 1 dyonu pom. art., por. Biernackiewicz Bolesław z 10 p. a. c. do 1 dyw. pom. art., por. Deskur Jacek z 11 p. a. l. do 61 pp., por. Magierło Tomasz z 22 p. a. l. do 63 p. p., por. Charzowski Czesław z 11 p. a. l. do 8 dyonu art. przeciwlotn., por. Grabski Józef z 2 p. art. lek. do morskowego dyonu art. przeciwlotn., por. Jęzierski Zygmunt z 1 p. a. przeciwlotn. do morskowego dyonu art. przeciwlotn., ppor. Bistrów Julian z 31 p. a. l. do 13 p. a. l.

Płk. dyplom. Heller Władysław z 4 p. lot. do Departamentu Aeronautyki M. S. Wojsk. na stan. 2 zastępcy szefa, ppłk. dyplom. Kuźmiński Stanisław z Dep. Aeron. M. S. Wojsk. do 4 p. lotn. na stan. dowódcy, ppłk. inż. Filipowicz Czesław z dyspozycji Ministra Komunikacji do C. W. Podofic. Lotn. na stan. komendanta, ppłk. Wolszlegier Jan z 1 baonu bal. do Dep. Aeron. M. S. Wojsk. na stan. kierownika samodzielnego referatu balonowego, mjr. Romanowski Zenon z 2 p. lot. do Centrum Wysz. Podofic. Lotn. w Bydgoszczy na stan. komendanta bazy, mjr. Kamiński Konstanty z 2 baonu bal. do 1 baonu bal. na stan. dowódcy, kpt. Kręzkiewicz Kazimierz z 1 baonu bal. do 2 baonu bal., por. Groziński Stanisław z 4 p. lotn. do 1 p. lotn., por. Sadowski Konrad z Państw. Urz. P. W. i W. F. do 4 p. lotn., kpt. Babiński Zbigniew z C. W. Podofic. Lotn. do C. W. Ofic. Lotn., kpt. Skrzypiński Henryk z 3 p. lotn. do C. W. Podofic. Lot., por. Gębski Jan C. W. Podofic. Lot. do 4 p. lotn., por. Luranc Stanisław z 4 p. lot. do 1 p. lot., por. Krzepisz Edmund z 6 p. lot. do C. W. Podofic. Lot., kpt. Krzemiński Leonard z lotniczej szkoły strzelania i bomb. do kadry eskadry szkolnej pilotażu w Radomiu, por. Marszyci Jerzy z lotn. szk. strzel. i bomb. do eskadry szkoln. pilotażu w Radomiu.

Mjr. Perjesty Edward z 8 baonu sap. do 5 baonu sap. na stan. zastępcy dowódcy, kpt. Górecki Tadeusz z 8 baonu sap. do D. O. K. IV,

kpt. Churko-Romyko Mustafa z Morskowego dyw. art. przeciwlotn. do bataljonu elektr., kpt. Szpinko Wacław z baonu elektr. do mor. dyw. art. przeciwlotn., ppor. Gródzki Józef z 8 b. sap. do 2 baonu czołgów i samoch. panc., por. inż. Kaczorowski Henryk z szef. Bud. O. K. VIII do Szef. Bud. O. K. I., por. Piotrowski Mieczysław z 8 b. sap. do 5 b. sap., kpt. Sierkuczowski Stanisław z 16 dyw. piech. do dowództwa floty, kpt. Polz Stefan z 6 bat. telegr. do 16 dyw. piech., kpt. Starkiewicz Bogdan z C. W. Łączn. do 15 dyw. piech., kpt. Gaweł z komp. telegr. 4 dyw. piech., do M. S. Wojsk., kpt. Labge Teodor z M. S. Wojsk. do komp. telegr. 4 dyw. piech., kpt. Kramer Tadeusz z byłego 6 dyonu sam. do kadry 8 dyonu sam., rotmistrz Mężyk Stanisław z 5 dyonu tab. do kadry 8 dyonu tab., por. Siatkiewicz Józef z 79 p. p. do kadry 8 dyonu tab., por. Mirowski Stanisław z kadry 8 dyonu tab. do 9 pp. leg., por. Złotoczek Stanisław z 4 dyonu zand. do 8 dyonu zand. na stan. dowódcy plut. zand. Bydgoszcz, kpt. Wojtowicz Otton z filij pom. skl. Uzbr. Nr. 8 w Bydgoszczy do pom. skl. Uzbr. nr. 8 w Toruniu, por. Biezanek Jan z W. S. O. Nr. 8 do prokuratury przy W. S. O. nr. 8, ppor. Kosturkiewicz Kazimierz z prokuratury przy W. S. O. nr. 8 do W. S. Rej. Stanislawów, por. Korab-Kobierzycki Józef z 63 p. p. do W. S. O. Nr. 8, por. Bartman Otmar z 6 p. p. do Szef. In. O. K. VIII, por. Jagodziński Władysław z 34 p. p. do 15 p. a. l. na stan. płatnika, por. Kuczma Stanisław z 65 p. p. do Składm. Mat. In. Toruń.

Płk. Błażejowski Bolesław z 8 szp. okr. do D. O. K. V. na stan. szefa San., ppłk. Strehl Leon z 7 szp. okr. do D. O. K. VIII. na stan. szefa san., ppłk. Butrymowicz Nikodem z szef. san. O. K. VIII. do 5 szp. okr. na stan. komendanta, mjr. Rytter Kazimierz do filij 8 szp. okr. w Grudziądzu na stan. komendanta, mjr. Grodecki z 65 p. p. do 64 p. p., mjr. Lunjewski Józef z C. W. Sam. do 65 p. p., kpt. Grażella Bronisław z 5 b. sap. do 1 b. strzelców, kpt. Tomczyk Bolesław z C. W. Podofic. Lotn. do 61 p. p., kpt. Hryniewiecki Witold z kadry zap. 8 szp. okr. do Szef. San. O. K. I., por. Rudiger Kazimierz z 31 p. a. l. do 63 p. p., por. Nowicki Witalis z 53 p. p. do 31 p. a. l., ppor. Knappe Stefan z 4 p. lot. do eskadry szkoln. pilotażu w Radomiu, mjr. Harant Henryk z 16 p. uł. do 6 p. a. c., ppor. Hayder Romuald z 6 p. strzel. konnych do 15 p. a. l., kpt. Rosler Józef ze szk. podch. dla podof. do W. i G. kpt. Wądraczek Marjan z 75 p. p. do szkoły podch. dla podof.

Por. Babiński Józef z 65 p. p. do 63 p. p., kpt. Zwirski Jan z 65 p. p. do 61 p. p., kpt. Cader Józef z 78 p. p. do 63 p. p., por. Pauliński Wacław z 83 p. p. do 61 p. p., por. Adamski Konstanty z 16 p. a. l. do 1 p. art. przeciwlotn., por. Krautfort z 10 d. a. k. do 4 p. a. l., por. Lipnicki Mjchał z 8 dyw. art. przeciwlotn. do 2 dyw. art. przeciwlotn., por. Waidemann Feliks z bat. elektr. do dyonu morskowego art. przeciwlotn., por. Nowicki Stanisław z dyonu morskowego art. przeciwlotn. do 8 b. sap., mjr. Pławicki Adam z 63 p. p. do 2 szp. okr., mjr. Zakrzewski Bogdan z 61 p. p. do szefostwa san. O. K. III., kpt. Dolatowski Augustyn z 8 p. strzel. konnych do kier. mar. woj., por. Macutkiewicz Edward z C. W. San., do kadry zapasowej 8 szp. okr., rotmistrz Kononowicz Konstanty z dysp. d-cy O. K. VIII. do dyspoz. komendanta str. gran., por. Chryczewicz Wacław z 16 p. uł. do wojsk. sądu rej. Bydgoszcz, mjr. Surman z C. W. Art. do M. S. Wojsk., por. Kamiński Franciszek z 8 p. a. c. do wojsk. sądu rej. Toruń, por. Alwin Roman z 16 p. a. l. do wojsk. sądu rej. Grudziądz, por. Cybulski Janusz z 31 p. a. l. do dysp. Ministra Komunikacji, por. Mastalerz Wiktor z 8 p. a. c. do dysp. ministra komunikacji, por. Tymieniecki Jan z 8 p. a. c. do dysp. Ministra Komunikacji, por. Lupa z 8 b. sap. do dysp. ministra komunikacji.

Do wyższej szkoły wojennej powołani zostali: por. Łoś Janusz z 18 p. uł., por. Jędrzejewski Stefan z C. W. Art., por. Szaad Albert z 8 p. a. c., por. Bjały Lech z 15 p. a. l., por. Schreiber Rudolf z 4 p. a. l., por. Madaliński Leon z 16 p. a. l.

Do K. O. P-u przeniesieni zostali: ppłk. dyplom. Münnich Tadeusz ze składu Osobowego inspektora armji gen. dyw. Norwid Neugebauer na stan. dowódcy Pułku K. O. P. Czortków, ppłk. Zieliński Antoni z 67 p. p., kpt. Siwicki Tomasz z 63 p. p., kpt. Maskowicz Eugeniusz z 67 p. p., kpt. Szafran Zdzisław z 64 p. p., por. Michniewski z 67 p. p., por. Kozłowski Jan z 62 p. p., por. Męzczyca Jan z 61 p. p., por. Orłowski Henryk z 62 p. p., por. Olszewski Franciszek z 64 p. p., por. Prociuk Aleksander z 65 p. p., por. Kozak Mjchał z 63 p. p., por. Moreń Aleksander z 2 b. strzelców, por. Tymula Karol z 61 p. p., por. Borucki Józef z 66 p. p., por. Stanek Kazimierz z 65 p. p., por. Marcinkowski Wiktor z 8 b. sap.

Z K. O. P. przeniesieni zostali: mjr. Krucała Rudolf do 62 p. p., por. Witkowski Jan do 14 p. p., kpt. Janik Piotr do 67 p. p., kpt. Bieganowski Mikołaj do 67 p. p., por. Śliwa Stefan do 2 b. strzelców, por. Duleba Jan do 67 p. p., por. Monkosa Władysław do 2 b. strzel., por. Czaja Władysław do 65 p. p., por. Szalecki Marjan do 63 p. p., por. Marcinkiewicz Piotr do 65 p. p., por. Długosz Adam do 64 p. p.

W stan spoczynku przeniesieni zostali: por. Jasiński Ignacy z dysp. d-cy O. K. VII., mjr. Błotnicki Adam z 61 p. p., mjr. Biskup Andrzej z Komendy Placu Bydgoszcz, ks. dziekan Sienkiewicz Jerzy z D. O. K. VIII., kpt. Talaga Mjchał z P. K. U. Starogard, kpt. Kordaczuk Szczepan z b. mor., kpt. Smajszehalski Wacław z C. W. Podofic. lotn., rtm. Zuchowski Franciszek z Kadry 8 dyw. tab.

Wszyscy do apelu!

Komu leży na sercu rozwój Strzelca w Toruniu

W dalszym ciągu akcji Komitetu Przyjaciół Związku Strzeleckiego w Toruniu, której celem jest dostarczenie niezamożnym strzelcom mundurów, zadeklarowali, względnie wpłacili sumę zł 12 na zakup 1 mundur następujący pp:

Konsul B. Rozakowski i wezwał

Kapczyńskiego Jana (Szczepna 15);
Płk. Matzenauer i wezwał

Płk. Dr. Rlessera, d-cy 8 dyonu zand.;
Notariusz Nalazek Józef i wezwał

Notariusza Jana Zakrzewskiego;
Adwokata Stanisława Przysięckiego;
Adwokata Dr. Ignacego Dziedzica;
Sędziego Okręgowego Tadeusza Pietrykowskiego

skiego

do ufundowania następných mundurów.

Pozatem zadeklarowali na powyższy cel wpłacenie zł 12:

P. ppłk. Dr. Felicki;

P. inż. Lincowski;

P. Dr. Wojciechowski.

Nie dosyć na tem, gdyż p. K. Jarcinińska — Hurtownia Bławatów, ofiarowała 30 metrów materiału na mundury.

Przypominamy, że zadeklarowane ofiary w „Dniu”, należy składać na konto P. K. O. Nr. 201030 Poznań lub Banku Zw. Spółek Zarobkowych w Toruniu E 3246. Dla ułatwienia gromadzenia zadeklarowanych sum, komitet doręcza osobom deklarującym odpowiednio wypełnione blankiety czekowe.

Dzień

w Toruniu

niedziela
10
czerwcaKalendarzyk rzym.-kat.
Sobota Felicjana — Niedziela Małgorzaty

NOCNY DYŻUR APTEK — od 7. 6. do 14. 6. dyżuruje w Śródmieściu Apteka Rządziecka ul. Szeroka; na Bydgoskim Przedmieściu, Apteka św. Anny — ul. Mickiewicza; na Mokrom, Apteka pod Łabędziem — ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN:
MARS — Pod przegierzem.
LIRA — Wielkomięskie cienie.
ŚWIATOWID — „Nie jestem Aniołem”
PALACE — Noc na froncie.

**TEATR NARODOWY
W TORUNIU**

Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W sobotę, dnia 9 bm. o godz. 20-tej

„TEN STARY WARJAT”

Komedja w 3 akt. St. Kiedrzyńskiego

W niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 16-tej

Przedstawienie popołudniowe

„DOMEK TRZECH DZIEWCZĄT”

Operetka w 3 akt. Szuberta w przeróbce Berle

Ceny niższe

W niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 20-tej

„DRUCIARZ”

Operetka w 8 akt. Fr. Lehara

**Informator
dla przyszłych**

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie
Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancing.

Najlepsza okazja kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filja Toruń, Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter, limonjady, woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Najlepsza i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i bandażysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16. Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, kliniki ocznych i dla wojska.

RADJO-odbiorniki — akcesoria — warsztaty reperacyjne — instalacje — ładowania akumulatorów, Goncerzewicz, Chełmińska 12.

Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17. — Aparaty — części.

Z miasta

— Wystawa „Pani domu na letniaku” odbędzie się w dniach 11, 12 i 13 czerwca w „Tivoli” przy ul. Bydgoskiej 12. Wstęp 30 gr., dla członków Związku Pań domu 20 gr. Wystawa otwarta będzie od godz. 10—7 wieczór. Otwarcia wystawy dokona Pani Wojewodzina Janina Kirtiklisowa w poniedziałek o godz. 12-tej. (3694)

— Z Konserwatorium P. T. M. Dnia 4 bm. odbył się egzamin na dyplom uczniów tutejszego Konserwatorium. Ukończyli ze stopniem celującym pp. Cyryl Karpowicz klasę fortepianu prof. Lisickiego i Szmaja Prum klasę skrzypiec prof. H. Wojciechowskiej. — Wystąpią oni publicznie na popisie szkolnym dnia 13 bm. w śróde w auli gimnazjum męskiego im. M. Kopernika. Poza absolwentami oraz uczniami kursu wyższego w drodze wyjątku grać będzie dziewięcioletnia uczennica kursu średniego klasy prof. Drzewickiej Reginka Smendzianka, laureatka lutowego konkursu dla młodzieńców pianistów i skrzypków w Warszawie. (3791)

Komunikat „Pebeto”

Dowiadujemy się, iż p. H. z Rudaku w tym roku z powodu braku funduszy na urlop wypoczynkowy nie wyjedzie. gdyż nie odnowił swego losu nr. 142023 3749 w kolekturze

Pawła Billerta
w Toruniu, Nowomiejski Rynek

na który padło w 4 kl. 29 L. P.

2.000 zł.

— Wszyscy w Toruniu już mówią o wielkiej zabawie niedzielnej w Parku Zieloniec, zorganizowanej przez Opiekę Rodzicielską szkoły nr. 4 — Bydgoskie Przedmieście. — Nie dziwnego, bo Komitet nader starannie obmyślił i przygotował najbardziej interesującą imprezę, jak: jarmark szczęścia, podróż po Polsce, rzucanie do celu, wieża, wspinanie się po łakocie, strzelanie o nagrody, rzucanie do czekolady, wysięgi, gry itp.

Niesposób, wszystko opisać, trzeba przyjść i zobaczyć. Wszyscy więc spieszymy w niedzielę, dnia 10 czerwca do Parku Zieloniec, a wchodząc do parku dojdą do

— Związek Filatelistów w Toruniu. W sobotę o godz. 19,30 w hotelu Polonia nadzwyczajne zebranie. Sprawozdanie delegata z wystawy katowickiej. Goście i sympatycy filatelii mile widziani. (3760)

— Państwowe gimnazjum im. M. Kopernika urządza wystawę prac ręcznych, która trwać będzie od 10 do 15 bm. codziennie od godz. 8 do 12 i od 14 do 18. (3756)

Wystawa jest ściśle związana z realizacją programu kl. pierwszej nowego typu gimnazjum państwowego.

— Zabawa dziecięca. W poniedziałek 11 bm. odbędzie się w Kasynie Garnizonowym ul. Żeglarska o godz. 16 zabawa dziecięca, na zakończenie roku szkolnego w przedszkolach R. W. Wstęp dla wszystkich 25 gr. Miłych gości czeka moc niespodzianek jak: popisy dzieci z przedszkola, loteryjka fantowa, teatrzyk kukielkowy i inne. (3767)

— Szkoła im. św. Teresy dr. Z. Szczepkowskiej przygotowuje do gimnazjów. Istnieje szósty rok, mieści się we własnym, słonecznym budynku, posiada boisko, wszelkie pomoce naukowe. Kierunek wychowawczy w myśl nowych zdobyczy pedagogiki, wysoki poziom nauki, języki obce. Zapisy dzieci od lat 6—14 przyjmuje dyrekcja codziennie 12—13 oraz we wtorki i soboty także 17—18 przy ul. Kościuski 4. (3768)

— Do ruin zamku Dybowa przechadzka poranną wybiera się Tow. Graficzne w dniu 10-go czerwca b. r. Zbiórka przy Koperniku. Wymarsz o godzinie 7-mej rano. Powrót o godz. 10-tej przedpoł.

— Wycieczka Tow. Miłośników Ogrodnictwa. W niedzielę dnia 10 czerwca o godz. 9 rano Tow. Miłośników Ogrodnictwa urządza wycieczkę do zakładów ogrodniczych G. Hentsch'la, ul. Lelewela 3. Wycieczkę prowadzi p. Stanisław Wallach, przyczem główną wagę zwróci się na hodowlę i zastosowanie w ogrodach bylin, jako roślin nadzwyczaj ozdobnych, a przytem długoletnich i zimotrwałych. Właściciele ogrodników działkowych, will i t. p., którym na taniej a trwałej i gustownej ozdobie ich osiedli zależy, wyniosą z wycieczki olbrzymie korzyści.

— Wyjazd toruńskich wioślarzy na Międzynarodowy spływ do Berlina. W dn. 9 bm. o godz. 12,04 wyjeżdża pociągami przez Zbąszczyń do Berlina załoga, składająca się z pp. Jeske-Choińskiego, Jankowskiego, Szyrbickiego, Świroga i Grabowskiego. W spływie bierze udział oprócz Polski, Danja, Holandia, Belgja, Anglja, Włochy i Węgry.

— Już jutro, w niedzielę 10 bm. odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru PWK. Program uroczystości: o godz. 10 zbiórka w świetlicy PWK ul. Łazienna 24, o godz. 10,45 msza św. w kościele garnizonowym — poświęcenie sztandaru, wbijanie gwoździ, defilada, o godz. 16 dodatkowe wbijanie gwoździ w świetlicy PWK Ognisko hufców, o godz. 21 wycieczka towarzyska z tańcami w Ofic. Kasynie Garnizonowym. Należy spodziewać się, że jak najszerze warstwy społeczeństwa toruńskiego wezmą udział w tej doniosłej uroczystości, którą ma zaszczyścić swą obecnością p. marszałkowa Aleksandra Piłsudska w roli chrześcijki.

— Festyn ogrodowy. Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafji św. Jana, urządza w niedzielę o godzinie 15-tej, wielki festyn ogrodowy. Mnóstwo niespodzianek przygotowuje komitet dla dorosłych i dzieci. Między innymi postarano się o kucyki do jazdy konnej. Bufet doskonale a tanj wo własnym zarządzie. Cel szlachetny, bo dochód przeznaczony na ubogich. W razie niepogody zabawa przeniesiona będzie na salę.

— Zebranie Stow. Chr. Kupców Podróżujących w niedzielę, o godz. 20-tej odbędzie się w lokalu p. Gracjana Dąbrowskiego przy ul. Szczytnej nr. 2, miesięczne zebranie Stowarzyszenia Chrześcijańskich Kupców Podróżujących i Przedstawicieli Handlowych.

— Zawody piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza odbędą się w niedzielę 10 bm. o godz. 16 pomiędzy Pepego Grudziądz WKS Gryf. Drużyny wystąpią w najlepszych składach, gdyż każda będzie chciała zdobyć 2 cenne punkty potrzebne do osiągnięcia mistrzostwa. Gryf będzie się starał ambicją i wolą zwycięstwa zwyciężyć, by nie sprawić swoim zwolennikom rozczarowania. Przedmecz o g. 14 Pepego Ib — Gryf Ib na boisku miejskiem. (3720)

**Koncerty publiczne
orkiestr wojskowych**

Władze wojskowe, pragnąc przyczynić się do obudzenia umiłowania muzyki wśród szerokiej rzeszy ludności toruńskiej, wznowiły na bieżący sezon letni piękny zwyczaj urządzania koncertów publicznych wojskowych orkiestr.

Koncerty takie odbywają się już od dn. 15-go maja co czwartek na zmianę: na Rynku Staromiejskim i w parku na Bydgoskim Przedmieściu. Koncertują dwie orkiestry — w parku orkiestra 3 bat. saperów, na Rynku orkiestra 63 p. p.

Najbliższy koncert odbędzie się w przyszłym czwartek w parku. Grać będzie orkiestra saperów.

Pogrzeb śp. dr. Tadeusza Wagi

W dniu wczorajszym złożono na miejsce wiecznego spoczynku ciało śp. dr. Tadeusza Wagi.

Przed południem o godz. 11-tej zostało odprawione w kościele Najśw. M. P. w Toruniu nabożeństwo żałobne, na którym — poza rodziną śp. Zmarłego — byli obecni przedstawiciele władz cywilnych, wojskowych i organizacji, z którymi śp. dr. Waga współpracował oraz liczne grono przyjaciół i kolegów Zmarłego. W czasie mszy św. członkowie Koła Muzycznego Konfraterni Artyst pp. Skórkówna (skrzypce) Borowska (sopran) i prof. Wiczorek (wolonczela) wykonali szereg utworów religijnych.

Pogrzeb odbył się popołudniu. O godz. 17 kondukt żałobny wyruszył z kościoła na cmentarz wojskowy. Otoczony mnóstwem wieńców, złożonych przez szereg organizacji, rodzinę i przyjaciół, śp. dr. Tadeusz Waga odbył swą ostatnią ziemską wędrówkę przez ulice miasta dla którego chwaly naukowej przez ostatnio 4 lata Swego życia tak wytrwale pracował.

**Porządek nabożeństw w kościołach
toruńskich w niedzielę, dnia 10 bm.**

Bazylika św. Jana: godz. 7-ma cicha msza św., godz. 8-ma — msza św. śpiewana, godz. 9-ty msza św. gimnazjalna, godz. 10-ty msza z kazaniem, godz. 11,45 msza św. szkolna, godz. 15-ty nabożeństwo do Serca Jezusowego.

Kościół Najśw. M. P.: godz. 7-ma msza św., godz. 9-ty msza św. szkolna, godz. 10,15 suma, godz. 12-ty cicha msza św., godz. 14-ty chrzty, godz. 17,15 nieszpory z procesją, zakończenie wiojecznej adoracji.

Kościół św. Jakóba: godz. 7-ma msza św. z kazaniem, godz. 9-ty msza św. szkolna z kazaniem, godz. 10-ty suma z kazaniem, godz. 12-ty cicha msza św., godz. 14,30 chrzty, godz. 15-ty nieszpory.

Kościół Chrystusa Króla: godz. 6-ty msza św. z kazaniem, godz. 8-ma msza św. szkolna, godz. 10-ty suma z kazaniem, godz. 12-ty cicha msza św., godz. 15,30 chrzty, godz. 18-ty uroczyste nieszpory i wieczna adoracja.

Kościół garnizonowy: godz. 8,30 msza św. dla dzieci i 63 pp. oraz I-sza Komunia św. dzieci rodzin wojskowych, godz. 10,45 msza św. dla wojska oraz poświęcenie sztandaru Koła toruńskiego Organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju, godz. 12-ty msza św. dla rodzin wojskowych.

Kaplica Szpitala O. K. VIII.: godz. 9-ty msza św.

Kaplica na Rudaku: godz. 10,30 msza św. dla wojska.

Twierdza na Rudaku: godz. 9,30 msza św. dla wojska.

Mężczyźni za nią szalają,
kobiety uwielbiają —
lub nienawidzą — ale nikt
nie może pozostać obojętny
na jej kształty, wdzięki i
powab kobiecej, gdy na ekranie
ukazuje się najmłodniejsza
kobieta starego i nowego świata

Mae West

w jej atrakcyjnym filmie p. t.:

„Nie jestem Aniołem”

Dziś — w kinie „Światowid”

O nagrobek dla ś. p. dr. Wagi

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. dr. Tadeusza Wagi, dyrektor banku, p. Wohlfeil zadeklarował kwotę zł. 20,—.

**Słoń fryzjerem
Cyrk Staniewskich w Toruniu**

W dniu wczorajszym odbyło się pierwsze przedstawienie Cyrku Staniewskich, który ścigał na widowienie tysiączne tłumy żądnych zobaczenia programu składającego się z samych światowej sławy atrakcyj.

Jedną z największych atrakcyj obecnego programu Cyrku Staniewskich jest bezsprzecznie popis dwóch fenomenalnych słoń „Jenny i Picollo”. Czworonożni artyści zadziwiają wszystkich swą niezwykłą mądrością, wykonując różno sztuczki akrobatyczne, szereg działań matematycznych, odgdując kolory i t. p. Szczytem jednak wszystkiego jest, gdy jeden ze słoń występuje jako fryzjer i w tym charakterze mydli, goli brzytwą, poczem „skrapia” wodą twarz jednego z przygodnych widzów ku uciesze widowni szczerze wypelnioną publicznością toruńską.

Już dla samych fenomenalnych słoń warto zobaczyć obecny program Cyrku Staniewskich, który stwierdzić należy z uznaniem, przewyższa wszelkie dotychczas widziane w Toruniu programy cyrkowe.

Słonecznie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody w dn. 9. 6. br. Po przejściowym wroście zachmurzenia pogoda naogół słoneczna i ciepła. Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków północnych.

Orszak pogrzebowy otwierał chór „Lutnia”, który pod dyktando p. prof. Wiczorka wykonał szereg pieśni żałobnych. Dalej szli prowadzący kondukt ks. Trzciniński i osobisty przyjaciel śp. Zmarłego ks. Prabucki z Gostkowa. Za trumną kroczyła rodzina śp. dr. Wagi, zaś za nią szedł p. wojewoda pomorski Kirtiklis z małżonką, p. starosta krajowy Łącki, p. starosta powiatowy Rogowski z małżonką, grono przyjaciół, kolegów i znajomych śp. Zmarłego, oraz tłumy publiczności.

Nad grobem, po zakończeniu ceremonij kościelnych, przemówił współpracownik naszego Wydawnictwa p. red. Górnicki, żegnając ś. p. Zmarłego w imieniu Jego przyjaciół.

Smutną uroczystość zakończył chór „Lutnia” odśpiewaniem pieśni pogrzebowej według marsza żałobnego Szopena „W mogile ciemnej...”. Woła Boga było, by śp. dr. Waga przedwcześnie spoczął w mogile ciemnej... Niech Mu ziemia tej mogily lekką będzie.

KINO „LIRA”

REWELACYJNA PREMERA!
Prawdziwa uczta dla miłośników kina, sensacji i przygód awanturnych. Najciekawszy dramat z życia przestępców we frakach

Wielkomięskie cienie

ze znakomitym odtwórcą ról awanturnych, królem sensacji, ulubieńcem publiczności, dawno niewidzianym

HARRY PILEM

w jego najnowszym arcydziele, w którym talent jego rozblysnął w całej pełni. Wreszcie film, który zainteresuje każdego!

Początek 5. 7. 19. W niedzielę i święta 3. 5. 7. 19.

**Delegacja rolników
pomorskich
u Pana Prezydenta Rzplitej**

Dnia 7 czerwca br. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku w Warszawie delegację pomorskiego rolnictwa, zrzeszonego w Pomorskiem Towarzystwie Rolniczem, wprowadzoną przez prezesa Pomorskiej Izby Rolniczej p. Jana Donimirskiego. W skład delegacji wchodził pp.: Czarlinski, Rząsa, Głowczewski, Serożyński, Klimek i Hulewicz.

**Wielki festyn
Koła Przyjaciół Harcerstwa
w Toruniu**

W niedzielę, dnia 10 bm. odbędzie się na terenie hali wystawowej wielki festyn, który organizuje Zarząd miejscowego Koła Przyjaciół Harcerstwa. W programie rzuty talarakami, poczta japońska, jazda na kucykach, przejazdy wolancikami, kiełbasa na drążku i moo innych niespodzianek. Wieczorem dancing. Doborowa orkiestra. Niskie opłaty wstępu. Czysty dochód przeznaczony na rzecz letnich obozów harcerskich — których wartość wychowawczą dla młodzieży nie potrzeba uzasadniać. Wszyscy przyjaciele i sympatycy Harcerstwa spotykają się więc w niedzielę, o godz. 15 na terenie hali; wystawowej na festynie harcerskim. Wszystkim gościom miłą i przyjemną rozrywkę zapowmia Komitet.

**Gościnny występ baletu
w Toruniu Teatru Wielkiego
z Poznania**

W poniedziałek dnia 11 bm. o godz. 20 w sali Teatru Narodowego w Toruniu gościć będzie jeden z najlepszych zespołów choreograficznych w Polsce a mianowicie balet Opery Teatru Wielkiego z Poznania.

Na program wieczoru złożą się balety: — „Zew Wiosny”, „Tańce Tatarów Połowickich”; „Opjum” i „Wesela na wsi”.

W przedstawieniu weźmie udział zespół tancerzy i tancerki Teatru Wielkiego z pp. primabaleriną Zofją Grabowską i baletmistrzem Maksymilianem Statkiewiczem na czele. Teatr przywozi własne dekoracje i niezliczoną ilość pięknych kostiumów.

Bilety nabyć można w kasie teatru.

Czytelnicy! Korzystajcie z kuponów ulgowych, uzyskanych przez naszą redakcję!

**TEATR WIELKI (OPERA)
POZNAN**

20% na niższej na przedstawienie
baletu poznańskiego

ważne na 2 bilety

Warunki i możliwości kształtowania się cen produktów rolnych

Odczyt dyr. Rosego w Toruniu

Wczoraj o godz. 8 wiecz. w ramach uroczystości jubileuszowych z racji obchodu 85 rocznicy istnienia Pomorskiego Twarzystwa Rolniczego odbył się w auli Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu odczyt p. dr. Adama Rosego, dyrektora Departamentu Ekonomicznego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, p. t. „Warunki i możliwości kształtowania się cen produktów rolnych”.

Odczyt ten, który zgromadził nie tylko przedstawicieli rolnictwa pomorskiego, ale również szereg wybitnych osobistości ze świata gospodarczego i intelektualnego, zajął przez Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego p. Leon Schladin-Czarliński.

Prelegent w znakomicie jasnych i zwięzłych wywodach omówił politykę rządu w latach ostatnich w zakresie gospodarczo-rolnym. Stwierdził, że polityka ta w zasadniczych przesłankach była całkowicie słuszną. Wprawdzie nie mogła ona uchronić polskiego rolnictwa przed ujemnymi skutkami światowego kryzysu w rolnictwie, ale nie dopuściła też do żadnych większych wstrząsów.

Dwa są źródła kryzysu, jak przeżywa polskie rolnictwo. Jedno międzynarodowe, drugie czyste polskie.

Jeśli chodzi o źródło pierwsze, to trzeba sobie zdać sprawę z tego, że Polska jest krajem rolniczym eksportującym. Zagębia to ściśle nasz polski rynek z rynkami zagranicznymi, a więc samem z kryzysem światowym, który dotknął produkcję rolniczą na całej kuli ziemskiej.

Drugie, swojskie źródło kryzysu, to jest zupełnie odrębna struktura gospodarcza naszego kraju, wynikająca stąd, że od rozbiorów Polska skazana była na podporządkowanie się trzem odrębnym, zaborczym organizmom gospodarczym. W państwach zaborczych ziemi polskie były obszarami granicznymi, na których z natury rzeczy prowadzona była odmienna polityka gospodarcza niż w pozostałych częściach każdego z tych państw. Przedewszystkiem nie leżało w interesie wszystkich trzech państw zaradczych uprzemysłowienie ziem polskich, jako terenów granicznych, które w razie wojny mogły się dostać w ręce nieprzyjaciela. Wskutek tego nieliczne ośrodki przemysłu na ziemiach nadywidualnym poglądem i wolą jednostek, jak np. Łódź w b. zaborze rosyjskim.

Ten brak uprzemysłowienia ziem polskich wywołał niespotykaną nigdzie indziej przewagę liczbną żywołu wiejskiego, żyjącego z roli, nad żywołem miejskim w naszym kraju. Kiedy w Niemczech żyje na kilometr kwadratowy przeciętnie 120 osób, a w tej liczbie z pracy na roli utrzymuje się tylko 40 osób, pozostałe 80 zaś mieszka w miastach, u nas na kilometr kwadratowy przypada 100 mieszkańców (bez Kresów powstały albo w punktach, obfitujących w olbrzymie bogactwa naturalne, jak np. Górny Śląsk w zaborze niemieckim, albo też w tych punktach, których wybór nie da się uzasadnić żadnymi względami gospodarczymi, a tylko innymi Wschodnich), i w tem ponad 70, a w niektórych okolicach Małopolski nawet 90 osób żyje na wsi, a tylko 30 w miastach. I kiedy do obróbenia 1 kilometra kwadratowego roli potrzeba około 40 osób (mężczyzn, kobiet, dzieci, starców), to u nas ten kilometr kwadratowy uprawia 70 par rąk. Gospodarczo biorąc, jest to marnotrawstwo, i właściwie 30 osób jest na wsi etate bezrobotnych. Stąd się bierze między innymi ubóstwo polskiej wsi.

Dochodzą do tego olbrzymie zniszczenia wojenne, które dotknęły ziemie polskie.

W tych warunkach przyszła dobra konjunktura, która przyniosła zadłużenie rolnictwa, się gające 2 miliardów złotych. Dopóki konjunktura dobra trwała na świecie, dopóty ten ciężar nie dawał się w znaki. Z chwilą jednak załamania się tej konjunktury, ten olbrzymi wkład zaczął ciążyć na całym polskim rolnictwie.

Walczyć trzeba z obu temi czynnikami równocześnie. Jednak poważną tutaj przeszkodą jest wprost fantastyczna umiejętność zaciskania pasa, którą odznacza się wieś polska. Kiedy np. w latach urodzaju zbiory żyta w Polsce wynoszą ok. 60—70 milj. kwintali, to z tej ilości na potrzeby miast idzie około 15 milionów kwintali, na eksport zaś 3 miliony kwintali, a resztę to jest około 45 milionów kwintali, spożywa wieś. Tymczasem, kiedy przyszedł rok nieurodzaju i zbiory żyta wynosiły około 45 milionów kwintali, to, logicznie biorąc, należało oczekiwać, że wystarczy go zaledwie na potrzeby wsi (spożywcę i zasiew), a resztę dla miast trzeba będzie sprowadzić z zagranicy. I co się okazało? Oto wieś zacisnęła pas i nie tylko dostarczyła dla miast owe 15 milionów kwintali, ale nawet rzuciła na eksport także 3 miliony kwintali. W

tych warunkach, gdy miarą spożycia żyta przez wieś polską wynosi około 20—25 milionów q, a całe zapotrzebowanie rynków światowych na żyto tylko 10 milionów q, nie można myśleć o jakimś logicznym przeciwdziałaniu.

To samo jest również z hodowlą i zbytem nierogacznym i t. d.

W stosunkowo wąskich ramach można prowadzić politykę opierania cen w produkcji rolniczej na spożyciu wewnętrznym. Tak więc np. w najbliższym czasie powstanie centrala zbytu nasion oleistych. Ponieważ przemysł olejarski w Polsce sprowadza znaczne ilości surowca zagranicznego, przeto wprowadzony będzie przymusowy skup po cenach ustalonych zapasów wewnętrznych nasion oleistych, a dopiero po wykupieniu całej produkcji wewnętrznej udzielone będą pozwolenia przywozowe.

Kursy naukowej organizacji pracy w Toruniu

Z zebrania Związku Techników

W tych dniach odbyło się w Toruniu miesięczne zebranie członków Związku Techników z udziałem licznie zaproszonych gości, reprezentujących świat techniczny i administracyjny ważniejszych instytucji toruńskich.

Zebranie zajął prezes Związku p. Gdaniec, zapraszając na przewodniczącego p. radcę Niekrasza. Na wstępie p. dyr. inż. Wojnarowicz wygłosił odczyt p. t. „Budżet jako czynnik zarządzania przedsiębiorstwem”. Odczyt ilustrowany był przezręczkami. Referent w zajmujący sposób przedstawił ewolucję pojęcia budżetu, który z narzędzia kontroli przedstawicieli narodu nad władzą wykonawczą powinien stać się planem produkcji, a więc niezbędnym czynnikiem racjonalnego zarządzania przedsiębiorstwami.

Jako cechy, które powinny wyróżniać budżet wzorcowy, prelegent wymienił: 1) podział budżetu na działy zgodnie z fazami produkcji; 2) potraktowanie działów jako jednostek samowystarczalnych; 3) segregowanie pozycji w bud-

To samo może uda się zrobić w zakresie wełny, czy kilku innych drobniejszych produktów rolnictwa.

Eksport produktów rolnych w większym zakresie jest utrudniony, wobec skontyngentowania handlu międzynarodowego, co także nie przyczynia się do poprawy położenia rolnictwa.

W takiej sytuacji ogólnej kraj nasz musi walczyć i trwać. Trzeba ten ciężki okres przeżyć bez żadnych sztuczek, które zamiast ulgi mogą spowodować tylko znacznie większe pogorszenie sytuacji.

Kontynuowanie dotychczasowej polityki rolnej — oto jedyna droga, po której bez większych wstrząsów możemy kroczyć.

Prelegent został wynagrodzony za swój wy-czerpujący i niezmiernie interesujący referat długotrwałymi oklaskami.

żenie według systemu dziesiętnego Deweya, jako podstawa do pracy wykonawczej biura; 4) związane wydatków z czasem (wykreślenie Gaut'a), 5) uelastycznienie pozycji w dziale produkcji. Wymienione tezy były ilustrowane na przykładzie budżetu Wodociągów i Kanalizacji m. Torunia. Po referacie, który wzbudził wielkie zainteresowanie, nastąpiła krótka dyskusja, przy-czem prelegent udzielił dodatkowych wyjaśnień.

W drugim punkcie porządku dziennego roz-patrywano sprawę zorganizowania w Toruniu kursów naukowej organizacji pracy. Na wnio-ssek prelegenta wybrano Komitet Organizacyjny kursów, składający się z 7 osób, z prawem kooptacji. W skład Komitetu poza wnioskodawcą dyr. Wojnarowiczem i prezesem Związku techników weszli: prezes Stowarzyszenia Architektów, przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego, Dyrekcji K. P. i Okręgowego Szefostwa Budownictwa.

Na prelegentów projektowanych kursów za-proszeni będą członkowie Instytutu Naukowego

Nie wolno znieważać Sądu

Józef Rutkowski, mimo swego młodego wieku (ma lat 24), był nieraz już klientem więzień i sądów z powodu różnych sprawek natury kryminalnej. Ostatnia i najdotkliwsza kara spotkała go jednak za przewinienie zgola od-mienne, mające tylko pośredni związek z jego złodziejską przeszłością.

Mimo częstego wysiadywania na ławach oskarżonych, Rutkowski nie nauczył się respekto-wać powagi Sądu i ten właśnie mankament w jego edukacji kosztuje go obecnie dodatkowe 15 miesięcy przymusowego „siedzenia”.

Było tak:

Za jakąś kradzież kieszonkową w gmachu poczty toruńskiej w pierwszej instancji skazano Rutkowskiego na 1 rok więzienia. Na skutek apelacji sprawa znalazła się w instancji odwo-lawczej, która poprzedni wyrok zatwierdziła. Gdy sędzia S. O. p. Stachowski odczytał po-wyższą decyzję, Rutkowski wpadł nagle w furję i zaczął w sposób nieprzystojny lżyć Sąd, po-mawiając trybunał sprawiedliwości o różne brzydkie rzeczy.

Wynikła z tego nowa sprawa, tym razem z powodu ciężkiej zniewagi Sądu.

W ub. środę Rutkowski ponownie znalazł się na ławie oskarżonych, i mimo tłumaczenia się, że nerwy jego, zżarte poprzednio odsiadywa-nem więzieniem nie wytrzymały nowego wyro-ku i że nie zdawał sobie sprawy z tego, co mó-wi, Trybunał zasądził go na podstawie art. 13 k. k. na karę 15 miesięcy więzienia.

Organizacji i Kierownictwa z Warszawy oraz najwybitniejsze sily miejscowe. Kurs projektu-je się na jesień. Liczny udział słuchaczy na pierwszym odczytzie (około 70 osób) jest dodat-nią próbą, rokującą temu zamierzeniu najlepsze nadzieje. Na zakończenie pierwszej części ze-brania prezes Związku Techników p. Gdaniec podziękował prelegentowi za trud i b. pożąda-ną inicjatywę.

Po 10 minutowej przerwie obradowano nad połączeniem się ze Stowarzyszeniem Techników Polskich w Toruniu oraz sprawę wycieczek na budowę mostu drogowego i budowę kolektora w Toruniu.

Zebranie zakończono o godz. 21.40.

— Rozłosowanie naszych premii, darmowego przejazdu parostatkami do Warszawy, Gdyni i Gdańska nastąpi w piątek, dn. 15 bm. o godz. 16 w lokalu naszej Administracji przez specjal-ne jury.

— Pobór rekruta: w poniedziałek, dn. 11 bm. stawia się urodzeni kat. B w roku 1911 i 1912 od lit. A—Z włącznie, oraz poborowi, którzy stawia się w drodze delegacji; — we wtorek dn. 12 bm. ochotnicy, urodzeni w r. 1914, 1915 i 1916.

— 10.000 kajakówców spodziewamy się w związku ze „Spływem Wisłą do morza” — a kościół pojezuicki, jak obdarty, tak obdarty, wy-czekuje ich powitania!

— Tarłowisko przy ul. J. Piłsudskiego po obu stronach wylotu ul. Młkiewicza jest co najmniej w połowie wykończone przez firmę bud. Peikert.

— Przechodniów ulicą Ogrodową uwagę przykuwają wzorowo utrzymane ogródki przy domkach dozorców więziennych Domu Karnego, które to sady i ogrody otrzymały ostatnio gu-stowne i trwałe oparkowania.

— Otwarcie wystawy, odbywającej się pod hasłem „Polski len na usługach mody”, nastąpi w niedzielę, dn. 10 bm. o godz. 10 w gmachu Izby Rzemieślniczej przy ul. Grobłowej.

— Drugie Międzyklubowe Regaty Wioślarskie odbędą się w niedzielę od godz. 15 przed przystanią G. T. W. „Wisła” pod protektoratem Wojewody Pomorskiego, zorganizowane przez Międzyklubowy Komitet Wioślarski w Grudziądzu.

Komunikat „Pebeto”

Sprostowanie!

Pan K. z Chełma przysłał nam pismo, w którym donosi, iż przetaż przymusowy u niego się nie odbył, gdyż wygrał na nr. 27006, który zakupił w kolekturze **PAWŁA BILLERTA** w Toruniu, Oddział w Grudziądzu, Stara 7 w 4 kl. 29 Loterii Państw.

2,500 zł.

i wszystkie zaległe podatki uregulował.

— Ruch statków na Wiśle. W czwartek przy-jedźdzały przez Grudziądź do Gdańska „Krakus”, „Fredro” i „Dątko”, a do Warszawy „Mars”, „Francja” i „Mickiewicz”, zabierając 75 pa-sażerów i 25 ton ładunku.

— Rok szkolny kończy się, to też zapowie-dziany nowy kurs kandydatów „Legjonu Młod-ych” przyjmując tych wszystkich którzy pra-gną zasilić tak ruchliwą organizację młodoc-ijonową. Zgłoszenia przyjmuje codziennie od godz. 17—19 sekretariat L. M. przy Placu 23 Stycznia 17 p. I.

— „Polski Biały Krzyż” — nadzwyczajne walne zebranie dn. 9 bm. o godz. 19 w Domu Żołnierza.

Dzień w Grudziądzu

— Nocny dyżur aptek: — od dnia 9—15 VI. rb. dyżuruje apteka pod „Lwem”, ul. Pańska 22, tel. 40.

REPERTUAR KIN:

„APOLLO” — „Sekret kobiety”; w roli głównej Norma Schaefer. Pozatem nadprogram. „GRYP” — „Życie jest piękne”. Nadpro-gram Tygodnik Foxa i kronika P. A. T'a. „ORZEŁ” — wyswietla podwójny program, 1) dramat z czasów Wielkiej Wojny p. t. „F. 13”, 2) film z życia pionierów dzikiego zachodu p. t. „Pionierzy Teksasu”, w roli gl. Bill Cody.

Informator dla przyjezdnych

w Grudziądzu

POLECAMY HOTELE, RESTAURACJE I KAWIARNIE:

Restauracja pod „Gryfem”, ul. Mickiewicza nr. 15, pierwszorzędną restauracyjną lokal. Z dnem 1 maja ceny obniżone na wszelkie-ego rodzaju napoje zimne i ciepłe potrawy. O-biady i kolacje.

„Królewski Dwór”, Rynek 3/4 najwspanialszy hotel Pomorza, pierwszorzędną restauracja, kawiarnia i winiarnia.

„Hotel Centralny”, Plac 23 Stycznia 12 — so-lidna restauracja garaż.

POLECAMY FIRMY:

Apteka pod „Lwem”, ul. Pańska, poleca się Szarowanej Publiczności.

„Lucznik” (Franciszek Lietz, Plac 23 Stycznia 21) poleca na dogodnych warunkach rowery maszyny do szycia, radio-odbiorniki, patefony, kuchenne naczynia aluminiowe, wyzmacz ki.

ZEBRANIA, WYSTAWY, ZABAWY, SPORT.

— „Związek Legjonistów Polskich” — dn. 9 bm. o godz. 21 dancing w „Królewskim Dworze”.

— Koło Czeladzi Rzeźniczej BBWR dn. 9 bm. o godz. 19 zebranie w Sekretarjacie BBWR.

— Organizacja P. W. K. — dn. 9 bm. o godz. 17 zabawa taneczna dla hułców szkolnych P. W. w auli Państw. Gimn. Żeńsk.

— „Liga Morska i Kolonialna” — wyjazd wycieczki do Gdyni pociągiem nocą z 9 na 10 bm. o godz. 3.08.

— Szkoła Tad. Kościuszki i Szkoła Wydzia-łowa — wycieczki parostatkami do Widłej dn. 10 bm.

— Wystawa prac uczennic żeńskich szkół zawodowych Okręgu Pozn.-Pom. — otwarcie dn. 10 bm. o godz. 10 w gmachu Izby Rzemie-ślniczej

— „Stacja Opjeki nad Matką i Dzieckiem” — „Święto Dziecka” dn. 10 bm. o godz. 12.30 w ogrodzie Stacji przy ul. Ks. Budkiewicza 26.

— Mecz piłki nożnej dn. 10 bm. o godz. 16, na boisku garnizonowym przy ul. Prowiantowej pomiędzy Zw. Rez. i C. W. Ż.

— Międzyklubowe Regaty Wioślarskie dn. 10 bm. o godz. 15 obok przystani G. T. W. „Wisła”.

— święto P. W. i W. F. oraz 40-lecie So-koła I. dn. 9 i 10 bm.

— Wielka zabawa leśna „Rodziny Policyj-nej” Grudziądz — powiat dn. 10 bm. od godz. 15 w Gardeji w lesie przy dworcu kolejowym.

— Stow. Pań Mjłós. miasta Grudziądz — dn. 11 bm. o godz. 10 Msza św. we Farze, — o godz. 11, walne zebranie wszystkich miejsc-owych stowarzyszeń na sali Rady Miejskiej w Ratuszu, następnie wspólny obiad w „Króle-wskim Dworze”.

Z miasta

— Osobiste. Mjr. Teofil Ney, Komendant Placu Grudziądz, wyjechał na kurs do Warsza-wy i wróci dopiero 12 sierpnia rb.

— Państwowa Średnia Szkoła Hod.-Rolnicza w Grudziądzu przyjmuje zapisy na kurs I. co-dziennie od godz. 9—12 w kancelarji przy ul. Venckiego 13. Egzaminy wstępne odbędą się dn. 22 i 23 bm. o godz. 8 rano.

— Dyrekcje gimnazjów przyjmują zgłoszenia uczniów (nie) do wszystkich klas codziennie od godz. 10—13 w swych kancelarjach — tylko do wtorku, dn. 12 bm.

— Wybudować domek na parceli Osiedla dla bezrobotnego, obciążonego najliczniejszą rodzi-ną, oto cel dzisiejszego dancingu „Związku Le-gjonistów Polskich” (dn. 9 bm. godz. 21 w „Królewskim Dworze”), który niewątpliwie będzie spotkaniem się całej śmietanki towarzy-skiej miasta i okolicy.

— „Radzyn dawniej — a dziś”, oto tytuł monografji historycznej miasta jubilat Radz-za, którą obecnie nabywać można po cenie tyl-ko 1 zł. w miejscowych księgarniach.

Kioskarze bydgoscy w obronie swych praw

Ub. środy wieczorem w sali „Pod Lwem” odbyło się zebranie plenarne Zw. Właścicieli Kiosków w Bydgoszczy. Obrady zagaił w zastępstwie nieobecnego prezesa p. Błaszaka — p. Łukaszczyński, witając w serdecznych słowach prezesa Kola XXV BBWR p. Nowakowskiego, przedstawiciela browarów i właścicieli rozlewni piwa oraz reprezentantów prasy miejscowej.

Pod odczytaniem przez sekretarza p. Burdzia-ka, protokołu z ostatniego zebrania, p. Łukaszczyński w dłuższym przemówieniu obrazował status quo jaki wytworzył się w ostatnim czasie dla kioskarzy na skutek zachłanności właścicieli browarów i rozlewni piwa.

Konsumenci prywatni, którzy w kioskach posiadających pozwolenie na sprzedaż piwa butelkowego, kupowali stale piwo do domowego użytku w mniejszych ilościach po cenie rynkowej, obecnie wcale nie popierają w tym kierunku kiosków.

Stało się to na skutek niezdrowej i anormalnej konkurencji browarników i rozlewników, którzy rozpoczęli na terenie całości miasta akcję dostarczania piwa, w małych nawet ilościach, w butelkach — prywatnie do domu po cenach hurtowych tj. po 25 gr. butelka. Tak samo zaczęto robić z wodą sodową i lemoniadą.

Na zakończenie swojego przemówienia p. Łukaszczyński apelował do licznie zebranych kioskarzy, aby pominiawszy wszystkie względy na tury prywatnej, solidarnie wystąpili przeciw tym browarom, które działają na niekorzyść właścicieli kiosków.

Z kolei wyloniła się ożywiona dyskusja, w toku której liczni kioskarze m. in. pp. Buda, Lipiński, Burdziak podawali szereg przykładów niezdrowej konkurencji browarów miejscowych. Obecni przedstawiciele browarów oraz rozlewnicy stwierdzili, że kioskarzom nigdy krzywdy ani konkurencji pod tym względem nie czynili i w przyszłości również czynić nie będą.

Wówczas p. Nowakowski, prez. Kola XXV B. W. R. w którego szeregach znajdują się wszyscy zrzeszeni w Związku bydgoscy kioskarze, zaproponował, aby przez okres najbliższych dwu tygodni, specjalnie ad hoc zorganizowana lotna kontrola, badała dokładnie sprawę dostaw prywatnych pewnego browaru bydgoskiego, który — jak wiadomo — działa najwięcej na szkodę kioskarzy, a na zebranie swego przedstawiciela wogóle nie przysłał.

Z chwilą gdy wyludził pieniądze przestał kochać

Oszustwa matrymonialne nie należą do rzadkości. Mimo ostrzeżeń prasy, mimo tylu odstraszających przykładów, nie brakuje łatwowiernych kobiet. Ofiarą takiego właśnie oszusta padła służąca 34-letnia Janina O. z Bydgoszczy.

Długoletnią mozolną pracą zdołała Janina O. uciąć sobie mały kapitałek w sumie 1200 zł., marząc o stworzeniu własnego ogniska. Przypadkowo poznała 38-letniego Przybylskiego, który umiał zbudzić w niej takie zaufanie, że dziewczyna pokazała mu książeczkę oszczędnościową. Przybylski nie tracąc czasu, oświadczył się dziewczynie, poszedł z nią dać na zapowiedzi i ułożono wspólnie dzień ślubu.

Krótko przed ślubem Przybylski oświadczył, że trafiła mu się korzystna bardzo dzierżawa osady, w której będą mogli zaraz zamieszkać, lecz brakuje mu do tego 1000 zł. Dziewczyna bez wahania dała Przybylskiemu potrzebne pieniądze, a oprócz tego na różne drobne wydatki wyłożyła jeszcze ostatnie 200 zł. Przybylski wyciągnawszy w ten sposób całą gotówkę oświadczył nagle w zapalaniu, ślub pod roemaitami pozorami odwręcał, a w końcu zerwał z narzeczoną stosunki. Zrozpaczona służąca widząc, że wszystkie jej nadzieje spełzły na niczym, prosiła, aby jej oddał bodaj część pieniędzy. Przybylski dał jej wówczas bezwartościowe weksle z żyrem jakiegos bezrobotnego, uważając, że sprawa została już definitywnie załatwiona. Omylił się jednak, bowiem sprawą zajęła się Prokuratorja i Przybylski zasiadł w ub. środę na ławie oskarżonych przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy.

W wyniku rozprawy Sąd skazał Przybylskiego na 2 lata bezwzględnej więzienia, 500 zł. grzywny lub 50 dni aresztu i na pozbawienie praw obywatelskich przez lat 5. Poza to oskarżony zawieszony został na ewentualnych 1200 zł. wraz z procentami. Do czasu uprawomocnienia wyroku Sąd oddał Przybylskiego pod dozór policyjny. (b)

Po upływie tego czasokresu, gdy komisja kontrolna da wyniki pozytywne, wówczas wszyscy kioskarze, w liczbie 120, z terenu całej Bydgoszczy przystąpią do racjonalnego bojkotu browaru.

Wniosek ten przyjęto a plauzem. Po omówieniu szeregu spraw natury organizacyjnej zebranie zakończono.

CHORĄGWIE Drzewce do 3 m. długości na składzie

DOM TOWAROWY **Bracia Mateccy** BYDGOSZCZ STARY RYNEK 17

biało-czerwone 140/250 zł 5.-
biało-czerwone 140/300 zł 6.-³⁷²²

W Bydgoszczy jak w Chicago

Bezczelność złoczyńców coraz większa

Wczoraj o godz. 23-ej dwóch nieznanymi osobnikami dokonano śmiałej kradzieży w magazynie wyrobów skórzanych p. Nowakowskiej Stanisławy, przy ul. Niedźwiedziej m. 7.

Jeden ze złoczyńców wybił kamieniem szybę okna wystawowego, poczem drugi zaczął natychmiast kraść torebki damskie, znajdujące się w witrynie.

Przypadkowi świadkowie zajęcia zgłarmowali dyżurującego w pobliżu policjanta. Złodzieje, widząc, że sytuacja staje się groźną, zaczęli u-

ciekać w stronę Starego Rynku, natychmiastowy pościg nie dał rezultatu. Spłoszeni złoczyńcy skradzione torebki porzucili na ulicy. Podobny wypadek miał miejsce przy usiłowanej kradzieży do składu kolonialnego p. Wojciecha Kościelnego, przy ul. Ujejskiego nr. 20.

Huk stłuczonej szyby okna wystawowego usłyszał p. Kościelny i krzykiem spłoszył włamywaczy. Złodzieje uciekli w stronę ul. Polnej, nękając w ciemnościach nocy. Dochodzenia w toku.

Nie posłużyła im Bydgoszcz

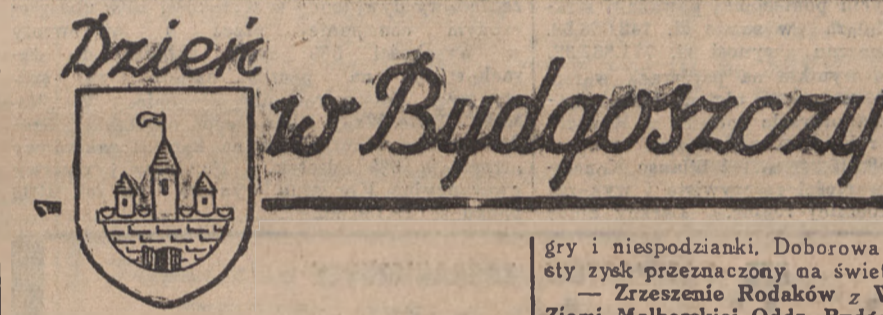
Sprawcy śmiałego włamania przy ul. Batorego skazani po półtora roku więzienia

Jak już donosiliśmy, policja śledcza ujęła dnia 6 bm. w Łegniewie sprawców śmiałego włamania do składu zergamistrza Środińskiego w Bydgoszczy przy ul. Batorego 5. Ujęcia dokonano w kilka zaledwie godzin po wypadku, a już 8 bm. sprawcy odpowiedzieli przed Sądem Grodzkim. Na ławie oskarżonych zasiadli 20-letni Kazimierz Stożczyk z Poznania, karany już 6 razy i 25-letni Stanisław Kubich,

również z Poznania, karany dwukrotnie.

Jak rozprawa wykazała, włamywacze powzięli w Poznaniu zamiar udania się do Krakowa, nie mając jednak potrzebnej na podróż gotówki wykupili bilety kolejowe do Bydgoszczy.

Sąd wydał wyrok, skazujący każdego z złoczyńców na półtora roku więzienia i na utratę praw obywatelskich przez lat 5. (b)

Dyżur nocny aptek od 4—10 bm. pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 50 i Apteka pod Koroną, ul. Dworcowa 49, tel. 3-01.

Dyżur lekarza kolejowego w dn. 10 bm. pełni dr. Kube, ul. Gdańska 36, tel. 18-40.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Morderca”.
APOLLO: „Powrót Sherlocka Holmesa”.
BAŁTYK: „Wojennym szlakiem” i „Marynarz słodkich wód”.
KRISTAL: „Csibi”.
MARYSIENKA: „Złoty detektyw” i „12 krzesel”.
REWJA - VARIETE: Rewja z Lopkiem Krukowskim na czele.

KALENDARZ ZEBRAN.

Komitet Rodzicielski przy Państw. Gimn. Hum. Plenarne posiedzenie dn. 15 bm. o godz. 18-tej w auli Gimn. Hum. Na zebraniu referat p. inż. N. Cynkina pt. „Szkoła dawna a szkoła współczesna”.

Organizacja Przystosowania Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju. Nadzwyczajne posiedzenie dn. 11 bm. o godz. 17 w świetlicy. Obecność wszystkich członkiń konieczna.

Z miasta

W uzupełnieniu sprawozdania o wewnętrznych obradach grodzkiego zjazdu delegatów Zw. Strz. donosimy, że w skład Zarządu Grodzkiego Z. S. została również wybrana ob. J. Oporówna jako referentka pracy kobiet.

Bilety wstępu na Trybunę na święto 15 Dywizji. Polski Biały Krzyż zawiadomiła, że rozprzedaż biletów wstępu na trybunę w dniu 17 czerwca br. na Jachcicach rozpocznie się od dnia 12 czerwca w księgarniach pp. Gieryna i Idzikowskiego. Bilety w cenie 2 zł. Wobec tego, że ilość miejsc na trybunach będzie ograniczona, uprasza się o wcześniejsze zamawianie biletów w wyżej wymienionych księgarniach, przyczem nadmieniamy, że bilety wstępu na trybunę ważne są jedynie za okazaniem imiennego zaproszenia Komitetu Uroczystości Wojskowych. Dochód z biletów wstępu przeznacza Polski Biały Krzyż na budowę „Domu Żołnierza” w Bydgoszczy.

Zw. Rezerwistów, Koło I. Zabawa letnia w niedzielę dn. 10 bm. w parku przy ul. Fordońskiej nr. 74. Początek o godz. 14-tej. Różno-

Cała Bydgoszcz weźmie udział w uroczystościach w Brzozie

W dniu 17 czerwca br. odbędzie się w Brzozie poświęcenie kamienia węgielnego kościoła parafjalnego pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej Królowej Korony Polskiej przez powiat bydgoski zbudowanego na polu zwycięskiej bitwy stoczonej przez 15 Bydgoską Dywizję Wojsk Polskich z niemieckim Grenzschutzem.

Obok kościoła wznosi się pomnik na mogile 12 powstańców poległych w tej bitwie.

Uroczystość tę zaszczytą swą obecnością głowa Państwa Najdostojniejszy Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Aktu poświęcenia dokona Jego Ekscelencja ks. biskup Antoni Laubitz, sufragan gnieźnieński.

Na uroczystość tę zaprasza serdecznie podpisany Komitet całe społeczeństwo m. Bydgoszczy, które w zrozumieniu wielkiej doniosłości zamierzeń Komitetu wielokrotnie i z niebywałą hojnością fundusz Komitetu zasilalo.

Ponieważ wraz z aktem poświęcenia kamienia węgielnego odbędzie się złożenie hołdu pamięci poległych w Brzozie powstańców Wlkp, przeto prosimy wszystkich, a zwłaszcza wszystkie Związki i Stowarzyszenia o składanie na mogile powstańców wieńców z szarfami w kolorach narodowych z napisem: Poległym na chwałę — żywym na otuchę.

Specjalne pociągi z 70 proc. zniżką (powrotny bilet 90 gr. w kl. III, — 1,30 zł w kl. II) kursować będą do Brzozy w tymże dniu o godz. 14, 15 i 16, a powrotnie z Brzozy do Bydgoszczy o godz. 20, 20.30 i 21.

Komitet Budowy Kościoła w Brzozie.

Prezes: (—) dr. Nowak, starosta pow.

Sekretarz: (—) Cichowlas, asesor.

Skarbnik: (—) Jankowski, dyr. KKO.

Wystawa Grupy Art. Wielkopolskich „Plastyka”

w bydgoskim Muzeum Miejskim

W niedzielę, dnia 10 bm. o godz. 12.30 nastąpi w Muzeum Miejskim otwarcie wystawy sztuki religijnej, Grupy Art. Wielkopolskich „Plastyka”.

W zbiorowym pokazie sztuki religijnej bierze prócz artystów działających na terenie Wielkopolski, także udział dwóch artystów z zagranicy, mianowicie senior rzeźbiarzy polskich Antoni Madeyski z Rzymu, oraz wybitny grafik Brandel, mieszkający stale w Paryżu. Specjalnością Brandla jest akwaforta, w której technice wydobywa bardzo interesujące efekty.

Oprócz prac ściśle religijnych, wystawa obejmuje kilkanaście obrazów na inne tematy.

Zo względu na ogromne zaciekawienie, jakie wystawa wzbudziła w Bydgoszczy, należy się spodziewać, że wystawa cieszyć się będzie pełnym powodzeniem.

Krwawa bójka na pl. Poznańskim w Bydgoszczy

Wczoraj plac Poznański w Bydgoszczy był widownią krwawej awantury, jaka wybuchła pomiędzy braćmi Antonim i Leonem K., a szoferem Maksymilianem Bajdą zam. przy ul. Stawowej m. 17.

Krytycznego wieczoru bracia K. napadli bezbronnego Bajdę i w okropny sposób zmasakrowali go nożami.

Krzyk napadniętego szofera zaalarmował przechodniów. Nożownicy uciekli w popiochu.

W szpitalu miejskim, dokąd odwieziono ciężko pokaleczoną Bajdę, zaopatrzone mu rany. Stan zmasakrowanego szofera jest poważny. Władze policyjne ujęły obu nożowników i osadzili ich w aresztach policyjnych.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociągów z Bydgoszczy

Toruń—Warszawa 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, 12.54, 13.55, 15.30, 15.58, 18.01, 19.58, 21.35 (transzytowy) 23.16

Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40, 3.10, 3.56, 5.50, 7.35, 12.06, 12.13, 12.59, 13.13, 15.36, 17.17, 20.03, 20.10

Kościerzyna—Gdynia 8.13, 15.45.

Rynkowo 16.10, 20.25 (w niedzielę i święta od 20. V. — 2 IX.)

Nakło—Piła 0.01, 6.15, 10.35, 14.45, 19.46.

Unisław—Brodnica 4.55, 8.11, 13.45, 16.10, 21.50.

Inowrocław—Poznań 2.35, 3.50, 6.20, 11.45, 13.40, 16.28, 18.10, 20.40, 22.25, 23.15.

Wągrówiec—Poznań 5.00, 10.32, 13.26, 18.54.

Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40, 23.15.

Restauracje i Kawiarnie:

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wyśmienite ciastka.

Gdzie i co kupić

„Dakora”. Skład artykułów dekoracyjnych. Telefon 226 Bydgoszcz, Gdańska 22. Dywany. PIWA, LEMONIADY, kwas owocowy, żurawinę i oranżadę poleca: Reprezentacja Browaru Okocimskiego — Bydgoszcz, Jackowski 4.6, tel. 1505.

Z całego kraju

Warszawa

KPT. GEDGOWD LECI DO BUKARESZTU na samolocie RWD 5, na którym mjr. Skarżyński w r. ub. przebył Atlantyk. Samolot ten będzie umieszczony na wystawie lotniczej, której otwarcie odbędzie się za kilka dni w Rumunji.

Łódź

W ENDECKIEJ „ZIEMI OBIECANEJ“. Łódź stała się nagle dla endecków „ziemią obiecanej“, z którą jednak nie wiedzą, co począć. Wychodząc z założenia, że sukces swój zawdzięczają robotnikom, endecy nagwałt starają się nawiązać kontakt ze swymi wyborcami. Narazie zaś, zamijają przyrzeczonego podczas akcji wyborczej „wywłaszczenia kapitalistów“, namawiają do bojkotowania sklepikarzy i piekarzy żydowskich i kupowania tylko u „swoich“. Na tem tle wielokrotnie już dochodziło do ostrych starć pomiędzy agitatorami, a ich słuchaczami, domagającym się realniejszych, bardziej skutecznych rozstrzygnięć.

Kraków

LAJKONIK NA KRAKOWSKIM BYNKU. W czwartek popołudniu odbyła się doroczna procesja marjacka Bożego Ciała na Rynku krakowskim. Po procesji wkroczył na rynek tradycyjny Lajkonik. Wobec olbrzymich tłumów ludności zabawa ludowa przeciągnęła się do późnego wieczora.

ZA AGITACJĘ KOMUNISTYCZNĄ W WOJSKU — DO WIEZIENIA. Przed sądem przysięgłych toczyła się rozprawa przeciw 22-letniemu Abrahamowi Ackermanowi i 21-letniej Amalji Messerównie krakowczynie, oskarżonym o zbrodnę stanu, popełnioną przez rozdawanie ulotek komunistycznych między żołnierzami.

Dn. 11 marca r. b. wieczorem na plantach

U ludzi cierpiących na żółtek, kiszki i złą przemianę materji, stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa pobudza prawidłowość funkcji narządów trawienia i kieruje odżywcze dla organizmu soki do krwiobiegu.

Ze sportu

WALASIEWICZÓWNA NA I IGRZYSKACH SPORTOWYCH POLAKÓW Z ZAGRANICZNYCH.

Jednocześnie z II Zjezdem Polaków z Zagranicy odbędą się I Igrzyska Sportowe Pol. z Zagr. W igrzyskach tych wezmą udział najlepsi sportowcy ze wszystkich ośrodków życia polskiego na obczyźnie. Najlepsi zawodnicy — Polacy z Francji, Belgii, Ameryki Północnej i Południowej, Łotwy, Niemiec i in. staną w różnych zawodach do walki o cenne nagrody, z których największa ufundowana została przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

M. in. sport polski z Ameryki Północnej reprezentować będzie najlepsza zawodniczka polska, Walasiewiczówna. Przyjazd jej do kraju oczekiwany jest już w drugiej połowie czerwca r. b.

REGATY ŻEGLARSKIE W CHARZYKOWIE POD CHOJNICAMI.

Polska otrzymała zaproszenie na słynne regaty żeglarskie w Kilonji, tak zwaną „Kieler Woche“. Żeglarstwo polskie, zorganizowane w Polakim Związku Żeglarskim, poraz pierwszy będzie brało udział w tych regatach. Ponieważ Kluby związkowe zgłosiły wielką ilość uczestników, musiały odbyć się regaty eliminacyjne pomiędzy zawodnikami.

Regaty te urządzono na znanym, pięknym jeziorze Charzykowskim pod Chojnicami, posługując się taborem chojnickiego Klubu Żeglarskiego. Zawodników wysłały następujące kluby: Yacht Klub Polski, Oficerski Yacht Klub, Sekcja Żeglarska W. T. W. „Wisła“, Rodzina Urzędnicza — wszystkie z Warszawy i Klub Żeglarski — Chojnice, Regaty, które trwały 2 dni, dały następujący rezultat:

Zwycięsko wyszli pp.: Zalewski — Rodz. Urz. Kusnerz — O. Y. K. (8 pkt.), Biedermann „Wisła“, Miszewski — O. Y. K. (7 pkt.), Szymański „Wisła“ (6 pkt.), Słapa — Chojnice, Deięciol „Wisła“ — Warszawa (5 pkt.), Kaletta jr. Chojnice (4 pkt.). Wyszczególnieni żeglarze reprezentować będą Polskę na regatach w Kilonji w zawodach na jolkach śródlądowych. Specjalny zastęp zawodników na jachtach morskich wysłał Związek Żeglarski składający się z żeglarzy warszawskich, gdyńskich chojnickich.

BARWY POLSKIE NA REGATACH YACHT KLUBU NIEMIECKIEGO.

W dniu 21 bm. odbędą się w Kilonji regaty Yacht Klubu Niemieckiego. W regatach tych weźmie również udział jeden jacht Gdańskiego Yacht Klubu K. S. „Gedania“ pod sterem p. Ziółkowskiego.

W tych dniach jacht ten wyrusza drogą morską do Gdańska.

POLSKI YACHT NA MIĘDZYNARODOWYCH REGATACH W VISBY.

Na międzynarodowe regaty jachtowe w Visby (Szwecja) wyjeżdża w tych dniach z Gdyni jeden jacht Oficerskiego Yacht Klubu, własność porucznika Marynarki Wojennej Koreywy.

KATOL ZABIJA OWADY JAPONSKI ROBACTWO

krakowskich patrol wojskowy przytrzymał Ackermana, który rozdawał żołnierzom ulotki wydane przez centralny komitet K. P. P., a mającej tytuł: „Do żołnierzy“ oraz „Precz z antysowieckim paktem wojennym polsko - niemieckim“. Towarzysząca Ackermanowi Messerówna zbiegła w zarośla i porzuciła odezwy które miała przy sobie. Przy Ackermanie znaleziono 60 egzemplarzy odezwy, zaś ulotki porzucone przez Messerównę odszukał posterunkowy, który ją aresztował. Trybunał na podstawie jednomyślnego sądu sądującego werdyktu sędziów przysięgłych, skazał Ackermana na 2 lata, zaś Messerównę na 1 rok i 6 miesięcy więzienia.

Wilno

PRACE MELJORACYJNE NA GRANICY POLSKO - ŁOTEWSKIEJ. Trwające przez kilka miesięcy rokowania pomiędzy Polską a Łotwą w sprawie odwodnienia pasa granicznego zostały ostatecznie uzgodnione. Na podstawie obustronnego porozumienia, całkowita długość granicy polsko - łotewskiej została podzielona na dwa rejonu od miasteczka Turmont do przecięcia granicy przez rzekę Okmjanę. Studja pomiarowe i projekt opracował wileński urząd wojewódzki. Na dalszym odcinku granicznym, t. j. od Okmjanicy do Dźwiny studja i projekt opracowała strona łotewska. Oba projekty, polski i łotewski zostały już częściowo uzgodnione i zatwierdzone przez specjalnie delegowanych ekspertów meljoracyjnych.

Dnia 5 bm. Wileński Urząd Wojewódzki przystąpił do robót wykonawczych w gminie Dryświackiej i okolicach jeziora Rycza i Sito. Ogółem projekt polsko - łotewski przewiduje regulację kilku rzek w obrębie granicznym, jak Skirnę, Mirolkę, Grendzę, Okmjanę, Mazborne, Silacę i Robjęz; obniżenie zwierciadła szeregu jezior średnio na 1 m. z których największym jest jezioro Rycza na powierzchni około 20 km.

oraz wykop nowych rowów wzdłuż samej granicy. Całkowita długość rzek i kanałów projektowanych do wykopania wynosi blisko 100 km. Prace mają być prowadzone przez oba państwa bardzo intensywnie by można je było zakończyć jeszcze w bieżącym sezonie.

FUZJA TEATRÓW WILEŃSKIEGO Z GRODZIENSKIM. Na posiedzeniu komisji teatralnej w Grodnie po omówieniu przyszłego sezonu teatralnego przyjęto koncepcję dyr. Szpakiewicz z Wilna zorganizowania 2 zespołów artystycznych, które wymieniając się będą grały w Wilnie i Grodnie pod dyrekcją starego teatru w Grodnie.

Przemysł

SKAZANIE UKRAIŃSKICH AGITATORÓW ANTYSZKOLNYCH. Po 3-tygodniowej rozprawie, zakończył się proces 23-ich członków OUN, oskarżonych o przynależność do tej partii i udział w akcji antyszkolnej w r. ub. W wyniku rozprawy, oskarżony Prokopp komendant powiatowy OUN, Antonowicz referent bojowy egzekutywy OUN i osk. Kuczerepa — skazani zostali po 6 lat, 4-jej — po 5 lat, 1 — na 4 i pół roku i 5-ciu — po 3 lata więzienia. 2-aj oskarżeni zostali uniewinnieni.

Bielsk

STRAJK NA KOMENDĘ PARTYJNIKÓW PPS. Klasowy związek górników, znajdujący się pod wpływami PPS wywołał strajk włoski na kopalni Silesia w Zembrzej pod Dziedzicami. Zastrajkowało 417 robotników, którzy pozostali w podziemiach. Na miejsce strajku przybył starosta bielski, Bocheński oraz komisarz demobilizacyjny, którzy strajk zlikwidowali. Strajk miał charakter wybitnie polityczny i dowodził, że klasowe związki zamiają bronić robotników podniecając ich do demagogicznych wystąpień.

Poznański KoncERN Tow. Ubezpieczeń

Walne zgromadzenia towarzystw należących do Koncernu, na których zatwierdzono zamknięcia obrachunków za rok 1933, odbyły się w Poznaniu: „Vesty“ Banku Wzajemnych Ubezpieczeń w dniu 24 maja br., „Vesty“ Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia oraz Poznańsko-Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Sp. Akc. w dniu 25 maja br. Zamknięcia bilansowe wykazują: w „Vestie“ Banku Wzajemnych Ubezpieczeń nadwyżkę bilansową w sumie zł. 591.536,10, w „Vestie“ T-wie Wzaj. Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w sumie zł. 172.803,32. Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo wykazało zysk w kwocie zł. 7.497,90 po pokryciu poniesionej poważnej straty na kursie dolara w sumie zł. 142.068,28. Łączny zysk koncernu wynosi zł. 771.837,32. Różnice kursowe, wynikłe na papierach wartościowych, pomimo ustawowej ulgi do zarachowania tychże na lata przyszłe spisano w Koncernie w całości w roku sprawozdawczym w wysokości sumie zł. 158.115,24, to też bilans Koncernu są oparte o wartości rzeczywiste i wykazują wyniki najzupleńniej realne. Łączny zbiór

składek brutto uczynił w roku 1933 zł. 14.210.910,10. Gotówkę w kasach i w instytucjach kredytowych wykazano na dzień 31 grudnia 1933 w sumie zł. 2.374.264,40. Dostateczny zapas płynnych środków pozwala skoncernowanemu towarzystwom skutecznie wyplatać odszkodowań najakuratniej w terminach i jest godny podkreślenia w obecnych trudnych warunkach kryzysowych tem więcej, jeżeli się zważy, że Koncern jest oparty wyłącznie tylko o czysto krajowe kapitały. Aktywa Koncernu na dzień 31 grudnia 1933 wynoszą przeszło zł. 29.110.578,27. Walne zgromadzenie uchwaliło w „Vestie“ Banku certyfikatarjum na kapitał zakładowy wydawceni w wysokości 15% ubezpieczonym co najmniej przez 5 lat zwroty w wysokości 5% netto składki do zarachowania na poczet składki za szósty wzgl. dalszy rok ubezpieczenia. W „Vestie“ T-wie Wzaj. Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia certyfikatarjuje na kapitał zakładowy otrzymując 6% odsetek. Fundusze i rezerwy gwarancyjne Koncernu wynoszą na rok 1933 ponad zł. 19.136.802,47.

BEZ PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH

Wycieczki morskie w czerwcu

do STOKHOLMU (Północnej Wenecji) dn. 19. Cena od zł. 100.—
do RYGI, TALLINA I HELSINGFORSU dn. 26. Cena od zł. 130.—

LINJA GDYNIA - AMERYKA

Warszawa, Marszałkowska 116
i upoważnione biurapodróży.

Moda a „końcówka“

Niezwykle wczesna i ciepła wiosna dała nam już błogie złudzenie autentycznego lata. Wszliśmy w okres wyjazdów na t. zw. week-end'y — czyli „końcówki“. Są to krótkie wycieczki od soboty po południu poprzez całą niedzielę za miasto. Wypadki takie nie mogą dać komfortu i wszystkich tych wygod, których słuszenie wymagamy od prawdziwych wypoczynków odpoczynkowych, kiedy to się ma i odpowiednie locum i odpowiednie toalety.

Na takie week-end'y jedzie się z małym neseserem, lub plecakiem, w którym znajdują się tylko najniezbędniejsze przedmioty. To też jasne jest, że strój week-end'owy musi być mądrze i celowo obmyślony. Żeby był wygodny i estetyczny i praktyczny zarazem. Najlepiej nadają się na takie okazje kostiumy i suknie z lekkiej wełny, flaneli, jerseyu lub płótna. W danym wypadku nie tak ważny jest materiał, ile zestawienie. Zasadniczym strojem na wycieczki jest trzyczęściowy komplet składający się ze spódniczki, bluzki i luźnego płaszczka do kolan. Kto nie lubi spódnicy i bluzki, może nosić sukienkę i płasz-

czyk, lub sukienkę i żakiet. Płaszcz wycieczkowy powinien być wygodny, mieć szerokie rękawy i duże „mieścawe“ kieszenie. Okrycie przylegające do figury dobre jest do miasta. Do wycieczkowych kostiumów używa się bluzek bardzo prostych w stylu, o charakterze sportowym, z cienkiej flanelki lub jersey'u w jakiś nikiły deseń, paseczki lub drobną kratkę. Do takiej bluzki lub sukienki ładnie wygląda jak r a w y szeroki p a s. Oczywiście okrycie głowy na wycieczki też musi odpowiadać całości stroju, najlepiej nadają się na takie okazje małe filcowe lub płócienne czapeczki, lekkie i elastyczne. Powiedzmy do szarego płóciennego płaszczka ładny jest jakiś szal fularowy brązowy w szare grochy i szary kapelusik płócienny. Do kostiumu z brązowej flaneli — z kazakiem w kratkę brązowo-beige, mały odwinięty z czola brązowy filcowy kapelusik. Do szkockiej jersey'owej sukienki — trzycwiertciowy żakiet z szarego płótna. Bluzka z szkockiego woalu jest uniwersalna. Popielate płótno w czarne pasy dobrze jest uzupełnić białą bluzką i czarnym kapelusikiem słomkowym.

Programy radiowe

SOBOTA, 9 CZERWCA
Radjoścacja Warszawska

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 6,35 Muzyka poranna (płyty) 6,40 Gimnastyka. 6,55 Muzyka z płyt 7,05 Dziennik por. 7,10 Muzyka z płyt 12,10 Koncert zesp. jazz. 13,05 Muzyka popularna z płyt 14,00 Władom o eksp. polsk. 14,05 Wiadom. gospod. 16,00 Godzina muz. lekkiej w wyk. ork. jazz. Tad. S. Ozimńskiego z udziałem K. Grey (śpiew). Przy prof. L. Urstein, 17,00 Słuchowisko dla młod. y p. t. „Echa leśne“ St. Żeromskiego w radjofon L. Buszczyńskiego ucznia kl. 5-ej gimnazjum im. L. Lorentza). 17,25 Albert Sandler i jego orkiestra (płyty). 18,00 „Co czytać“ (felj. literacki). 18,15 Koncert. 18,45 Transmisja ze Lwowa. 18,55 „Życie kulturalne i artyst. stolicy“. 19,40 Muzyka z płyt. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Koncert Chopinowski w wyk. Z. Rabcewiczowej. Transm. na zagranicę 12 Preludjów z op. 28. 20,30 Gawęda z angielskimi korespondentami „Polskiego Radja“ — wygl. p. Tad. Ordon. 20,40 Arje i pieśni w wyk. A. Golebiowskiego (z tow. Ork. i fortep.) Akomp. prof. L. Urstein, 21,00 Capstrzyk Maryn. Wojennej. 21,12 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota i H. Makowska (piosenki). 22,00 Pogadanka aktualna. 22,10 Rozwiązane logogryfu muzycznego (płyty). 22,25 Muzyka lekka i tan. z płyt. 23,00 Wiadom. meteorolog. dla komunik. lotniczej i kom. policyjny. 23,05—24,00 Muzyka tan.

Najciekawsze audycje innych radjoścacji:

17,25 Poznań. Recital fort. E. Roesslera.
17,25 Wilno. Koncert kwartetu synagogalnego pod kier. G. Gawęckiego.
18,15 Poznań. Koncert kameralny. Wyk. T. Szulc (skrz.) J. Rakowski (altówka) i B. Ciechański (kontrabas).
18,25 Wiedeń. „Walkiria“ — opera Ryszarda Wagnera (tr. z Opery Państwowej).
18,45 Lwów. „Przedsiębiorca“, pogad. A. Kowalskiej.
18,55 Lwów. „Mieszczuch przy Rydlu, feljton Michaliny Grekowicz.
20,00 Paryż. „Robert Macaire“ — opera komiczna M. Berthomieu'go.
20,15 Sztuttgart. „Annerl“ — komedia muzyczna K. Emmela.
Umberto Giordano.
20,30 Rzym. „Fedora“ — opera liryczna

NIEDZIELA, 10 czerwca
Radjoścacja Warszawska

8,00 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“. 8,05 Muzyka (płyty). 8,25 Muzyka (płyty). 8,35 Dziennik poranny. 8,40 Muzyka (płyty). 8,50 Chwilka pań domu. 9,00 Transmisja nabożeństwa z Kośc. Garnizon. w Warszawie z ok. uroczystego obchodu 25-lecia „Zarzewia“, Skautingu i Polskich Drużyn Strzeleckich. Okoliczna przemówienie wygl. ks. kanclerz J. Mauersberger. 10,00 Kazanie na 3-cią niedzielę po Zielonych Świątkach na temat „Przez naukę do Boga“ — wygl. ks. prof. dr. J. Pastuszka. 10,15 Muzyka religijna (płyty). 10,40 Muzyka legjonowa (płyty). 11,10 Uroczysta akademia z ok. zjazdu uczestników ruchu niepodległościowego „Zarzewie“, Polskich Drużyn Strzeleckich i Tajnego Skautingu w 25-tą rocznicę rozpoczęcia akcji niepodległościowej i wojskowej. 12,10 Popularny poranek muz. ze studja. Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego i St. Tawroszewicz (skrz.). 13,05 Prof. R. Chojnicki wygl. prelekcję p. t. „Formy muzyczne“. 13,15 Muzyka lekka w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego. 13,45 Odczyt. 14,00 Koncert ork. wiejskiej A. Strömberg i W. Kaczyńskiego (z przysięwkami p. B. Bolko). 15,00 Pogadanka z Krakowa. 15,15 Melodie polskie (płyty). 15,25 „Przegląd rynków prod. roln.“ — wygl. p. St. Prus-Wisniewski. 15,35 D. c. muzyki z płyt. 15,45 Pogad. dla gospodyń wiejsk. 16,00 Transm. I-go fragm. VII-ych Międzynarodowych Zawod. Konnych w Warszawie. Nagroda Polski „Puchar Narodów“ im. Prezydenta Rzplitej. 16,15 Muzyka lekka w wyk. zespołu jazzowego Lanowskiego i P. Wzwnęra. 16,50—17,00 Przegląd teatralny. Fragmenty Międzynarod. Zawodów Konnych (na wszystkich rozgłośnie). 17,00 Transm. II-go fragm. VII-ych Międz. Zawodów Konnych w Warszawie. 17,20 Muzyka polska o charakterze ludowym. Wyk. Chór mieszany „Luźni Warszawskiej“ pod dyr. P. Maszyńskiego i M. Janowski (śpiew). Przy fort. prof. L. Urstein, 18,00 Transm. III-go fragm. VII-ych Międz. Zawod. Konnych w Warszawie. 18,15 Fragment teatralny. 18,15 Słynni artyści — Artur Schnabel (fort.). — płyty (objaśnienia dr. Emilji Elsner). 18,45 „Portret własny Konrada“ — wygl. p. Z. Kisielewski (felj. literacki). 19,15 Feljton aktualny. 19,30 Muzyka lekka (płyty). 19,45 „Na wesolej lwowskiej fali“. 10,45—24,00 Transmisja z Turynu opery „Tosca“ Puccini'ego. W przerwie I-jej: „Skryżka począta techn. — omówi p. W. Frenkiel. W przerwie II-jej: Wiadom. sport. ze wszystkich rozgłośni P. R.

Najciekawsze audycje innych radjoścacji:

11,30 Wiedeń. Koncert symfoniczny pod dyr. Furtwaenglera z udz. Elżbiety Schumann.
13,45 Poznań. „Wśród lasów i jezior Wielkopolskich“ — wygl. prof. J. Kilaraki.
14,00 Wilno. Audycja dla wszystkich.
15,00 Paryż. Koncert z udz. Wandy Landowskiej.
17,00 Lwów. „Motocyklem z Polski do Azjyki“ — wygl. J. Wachtel.
17,45 Davenport. Koncert kameralny.
18,00 Wilno. „Ciotka Atbinowa mówi“ — feljton humorystyczny.
18,15 Katowice. Koncert popularny w wyk. ork. mandolinistów.
18,30 Moskwa (Stalin). „Cudzo dziecię“ — słuchowisko Szkwarcina.
19,00 Wilno. „Uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Geografów w Wilnie“ — pogad. wygl. prof. M. Limanowski.
19,30 Berlin „Guntram“ — opera Ryszarda Straussa.
19,45 Lwów. „Na wesolej lwowskiej fali“.
20,25 Bratisława. „Le petit st. Antoin“ — operetka Beneza.

Dzisiaj w południe zasnął w Bogu po dłuższych cierpieniach zaopatrzone Sakramentami św. nasz kochany Ojciec i troskliwy Opiekun

s. p.

Jan Fankidejski

wójt Barłowski, przeżywszy lat 69.

Zawiadamiając o tem prosimy o pobożną modlitwę.

Barłowo, Gdańsk-Wrzeszcz, 7. VI. 34.

W imieniu stroskanej rodziny

Ks. Bronisław Komorowski
proboszcz.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 11. czerwca 1934 r. o godz. 9-tej rano w Barłźnie.

3784

Powózki będą rano na stacjach Majewo i Mirotki.

TWARZ BEZ PIEGÓW
TO IDEAL KAŻDEJ PANI
KREM CAZIMI
METAMORPHOSA
UDELIKATNIA CERĘ-ZAPOBIEGA TWO
RZENIU SIĘ PIEGÓW, WĄGRÓW, ZMAR
SZCZEKI I INNYCH DEFECTÓW CER.

Zioła „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO

Wskazania: Kamienie żółciowe, choroby wątroby, chroniczne zaparcia, artretyzm, choroby na tle wadliwej przemiany materji.

Sprzedaz: Labor. fiz.-chem. „CHOLEKINAZA”, Warszawa, Nowy-Swiat Nr. 5, tel. 9-74-96. — oraz we wszystkich aptekach i składach aptecznych
Brozury wysła labor. „CHOLEKINAZA” Warszawa.

Papę dachową
Smolę destyl.
Lepnik 3104
Karbollneum

oraz wszelkie inne materiały budowlane polecają po najniższych cenach

Bracia Pichert Sp. z o. o.
TORUN — Telefon 15 i 32
CHEŁMZA — Telefon 10
CHOJNICE — Telefon 211

1. K. 15/32.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

3738

Nieruchomość położona w Niepoczłowicach i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Niepoczłowice karta 36 na imię Józefa Stenela i jego żony Lucji z d. Dawidowska na mocy ogólnej wspólności majątkowej obecnie na imię Józefa Domskiego i jego żony Marji z domu Klinkusz z Niepoczłowice zostanie w drodze egzekucji dnia 8 września 1934 r. o godz. 10-tej przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój Nr. 8. Nieruchomość o obszarze 12.78.23 ha składająca się z roli i zabudowań i położona w Niepoczłowicach. Księga podatku budynkowego nr. 32, zaś księga podatku gruntowego nr. 41. Czysty roczny dochód podatku budynkowego wynosi 60 mk., zaś podatku gruntowego 13 talarów.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 1 lipca 1932 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną weale uwzględnione, a przy rozdzieleniu ceny kupna dopiero po rozczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądownego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybiecia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odwołać się będzie zamiatet do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wejherowo, dnia 29 marca 1934 r.

Sąd Grodzki.

FAKIR z AFRYKI w TORUNIU

Przyjechał tylko na krótki czas słynny powszechnie ceniony grafolog

Prof. FOADY

W transie widzi. Udziela rad życiowych, handlowych, rodzinnych i t. p. — Prof. Foady włada polskim, niemieckim, francuskim, włoskim, arabskim i tureckim.

Przyjmuje codziennie od godziny 11—1 i od 4—7 po połud. w Toruniu ulica Moniuszki 25, mieszkania 3. —

Kr. II. 122/34.

OBWIESZCZENIE.

3741

Komornik Sądu Grodzkiego w Brodnicy, Rewiru II-go zamieszkały w Brodnicy przy Rynku imieniem Marszałka Piłsudskiego nr. 31 na zasadzie art. 668 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 17 lipca 1934 r. o godzinie 10-tej rano zostanie dokonany opis i oszacowanie nieruchomości Adama i Augusty małż. Frey zam. w Allenstein, Treudankstrasse 24, położonej w Płachotach tom IV, karta 41 w powiecie brodnickim.

W związku z powyższem na zasadzie paragrafu 2. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, by przed ukończeniem opisu, zgłosiły swoje prawa do nieruchomości, lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

Brodnica, dnia 6 czerwca 1934 r.
(—) Czesław Gaca, Komornik Sądu Grodzkiego w Brodnicy, Rewir. II.

Tapety

duży wybór
— niskie ceny
poleca 610

Wysyłkowy Dom Tapet
S. Strzyski
Bydgoszcz

Długa 12. Telefon 1239.

Dobrze! pielęgnowana
Dobrze! nalane
Dobrze! podane
Piwo „OKO”

tylko w 2144
„Hungarji”
Toruń, Prosta 19

Posadzkę parkietową

pierwszorzędnej jakości, pod gwarancją absolutnie suchą, z ułożeniem lub bez dostarcza po cenach konkurencyjnych

Fabryka Krzesel Gościńcio Sp. Akc.
w Gościńcu (Pomorze)

Oddział: Fabryka Parkietu dawn. Inż. G. Chojnacki Sp. z o. p. Tel. Wejherowo 6. 664

Meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych

— poleca —

Bydgoski skład mebli
Gdynia 10 lutego 37, Tel. 2047

2664 **Fabryka Mebli**
właściciel **B. SIUDOWSKI**
Bydgoszcz, Jasna 11, Tel. 2274.

JAMES O. CURWOOD

„OSADNICY”

(Autoryzowany przekład Jerzego Marlicza)

Ledwo skończył Antosia porwała się do biegu, przyczem długie, rozpuszczone włosy wiewały za nią niby welon. Piotr spojrział na Józję. Przestała się już bać. Twarz miała bladą, lecz spokojną, oczy zaś pełne ognia. Mówiła coś, ale słowa jej ginęły wśród wichury. Niespodzianie pa trząc wciąż w stronę statku, dostrzegli oboje, jak coś się odrywa od burty i na fali bieży ku nim. Ciemny kształt zbliżał się szybko, wirując pośród skał, to zatopiony niemal całkowicie, to znów wznie siony ponad toń. Wreszcie silniejszy bałwan grzmotnął lupiną o glazy, rozszcze pił ją i osadził na zębatej krawędzi, w tem miejscu właśnie, gdzie woda osłonię ta wybrzeżem leżała cichsza już i spokojniejsza.

— Tratwa! — krzyczał Piotr — Tratwa i człowiek

— Kobieta! — wrzasnęła naraz Józja przemiłkliwe — Kobieta!

Miała rację. To była istotnie kobieta. Piotr, przerażony, kureczowo chwycił powietrze. Wobec niewielkiej stosunkowo odległości widział, jak słabe ręce czepiają się śliskich skał. W mgłę wodnej biały upiorny rysy, a fala, odpływając, rozpostarła na głazach długie, zmoczone włosy. Topielica dostrzegła zapewne ku-

dzi stojących na brzegu, i Piotr doznał wrażenia, że poprzez grzmot burzy słychy jej pełen rozpachy głos wzywający ratunku.

Bez namysłu obrócił się pędząc poszar paną krawędzią skał, ku niższemu brzegowi nad zatoką. Lecąc wołał do Józji by została na miejscu. Lecząc gdy począł zdzierać odzież, Józja znalazła się tuż przy nim. Twarz miała bladą śmiertelnie, tylko na policzku, skaleczonym po drodze o wystający glaz, sączyła się strużka krwi. Z oczyma gorejącymi dziwnym ogniem, upadła na kolana, szybko rozplątując sznur rowadła jednego z trzewików męzowskich, podczas gdy Piotr sam rozwiązywał drugi trzewik. Spojrzała mu prosto w oczy. Mając serce rozdarte przerażeniem, uśmiechała się odważnie. Piotr pochylił się, ucałował jej wargi i bez namysłu skoczył w wodę.

Wyprostowana patrzyła, jak walcząc z przybrzeżnym przyplływem zbliża się do kipieli wodnej, wśród której ucepiłona skał ginie obca kobieta. Obdarzona doskonałym wzrokiem Józja rozróżniła ją wyraźnie. Widziała bryzgi pian wokoło drobnej postaci, lepkie, chwytne jezory tar gające jej mokrą odzież, wlekące ją wstecz i w głąb. Schwytała siebie na go-

8)

racem pragnieniu, by Stwórca odjął wreszcie siły tamtej i pogrążył ją w odmęcie gdyż wtenczas Piotr zawrócił. Na moment odbiegała jak odwaga. Krzykiem przywoływała męża, tłumacząc, że winien dbać tylko o nią, że tamta jest mu przeciw niczem. Lecząc oto doznała wrażenia, że poprzez dzielącą je odległość tonąca kobieta patrzy wprost w jej oczy z błagalnym wyrzutem, więc Józja wyciągnęła ręce gestem pomocy i ochrony, rzucając słowa otuchy i obiecując rychłą pomoc.

Wszelako Piotr nie słyszał nic prócz ryku fali. Płynął, szarpany setką sprzecznych wirów, wyczerpując całą energję, całą umiejętność, by się utrzymać na powierzchni i zachować właściwy kierunek. Wiedział, że jeśli pozwoli się zawlec poza ową grupę skał, na głębinę zwaną studnią, zginie bez ratunku. Wessie go pod wodny prąd, i dopiero czasem martwe ciało zostanie wyrzucone na ląd. Nie bał się jednak weale. Myśl, że Józja spogląda nań z brzegu dodawała mu sił.

Jedynie obie kobiety, ta na stałym lądzie, i ta na skał, mogły zmierzyć nieskończenie długi okres czasu jaki mu zajęła przeprawa. Wreszcie coś naksztalt potwornej garści chwyciło go z siłą niewiarogodną i cisnęło nim o glazy. Ucepił się ich mając tonącą kobietę tuż przed sobą. Była równie blada jak Józja. W ciemnych oczach miała straszny wyraz, gorszy od najokropniejszego lęku. Piotr

czuł kompletne wyczerpanie. Wydźwignął się na skałę, przyczem, nie mogąc mówić z utrudzenia, uśmiechał się do niej znajomej. Skoro znalazł się na równym poziomie z nią zobaczył, że kobieta nie jest sama.

Pod pachą trzymała dziecko, dziewczynkę, sześćciu lub siedmioletnią. Piotr zdumiony, zapomniał na chwilę o groźbie śmierci, by spojrzeć na tę małą z zachwytem. Nigdy nie spotykał istoty równie pięknej. Napozór nie poniosła żadnego szwanku. Oczy miała szeroko otwarte, olbrzymie, głębokie, przerażone do dna. Twarzyczka, anielskiej wprost urody wycierała z gęstwy kruczonych włosów, ociekających wodą, oplecionych wokół szyi i ramion niby przedza jedwabna, lub porosty. Całość sprawiała wrażenie wizji nie realnej, snu który niespodzianie stał się jawą. Taką mogła być córeczka o której Piotr marzył latami nadaremnie. Przetarli nawet oczy łokciem by się upewnić, że nie śni. Ostrożnie wyciągając ramię ujął dziecko w pół i przytulił do piersi kruche drobne ciało. Twarz kobiety podległa raptownej zmianie. Pierzchnęła z niej wola i energja. Zwisła prawie bezwładnie, co widząc Piotr podparł ją szybko, w obawie, że najbliższa fala może ją od skały oderwać.

— Trzymaj się! — krzyknął — Przenieś cię na brzeg, ale trzymaj się tymczasem!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Reklama dźwignią handlu!

SOLANKI CZERNIEWICE

są czynne

od 15-go maja od godz. 8 rano do 6 popoł.

Kąpiele solankowe-jodo-bromowe i kwaso-węglowe (sztuczne) są stosowane przy następujących cierpieniach: artretyzm, reumatyzm, podagra, choroby ko biece i dzieci, choroby nerwowe i sercowe.

Odjazd koleją ze stacji Toruń-Przedm.	Odjazd ze Stawek do Torunia 3180
7.50	7.25
11.20	8.50
15.10	13.13
18.52	17.32
21.28	19.34
	22.07

Na sezon kąpielowy

czapki amorykanki	1.20	0.95
kapelusze plażowe	3.60	1.60
kapy kąpielowe gumowe	4.50	2.90
spodnie kąpielowe baweł.	1.50	1.20
spodnie kąpielowe wełniane	9.85	7.50
kostjumy kąpielowe baweł.	4.50	3.75
kostjumy kąpielowe gatunkowe wełn.	16.50	9.50
spodnie plażowe pr. gatunk.		4.95
komplet plażowy II częściowo		10.90

Skarpetki damskie 3772

niebawale tanie 35, 53, 60, 65 groszy.

Pończochy jedwabne, rękawiczki.

A. i W. Zietak

Bydgoszcz Kostowa 7

K awa palona Rio 1/4 ft. (12,5 dkg)	—50 zł.
" Santos 1/4 ft. (12,5 dkg)	—70 "
" luksus. Mexico-Maragogipe (12,5 dkg.)	1.00 "
" słodowa Katharina pacz 1 ft.	—75 "
" luźna 1 ft.	—16 "
Makno Sacharda 1/4 ft.	—40 "
Berkata Sumatra 1/4 ft.	1.5 "
Ceylon 1/4 ft.	1.75 "
" luksusowa Oelerting 1/4 ft.	2.25 "
poleca	3765

F-a Nowakowski, Grudziądz, ul. Toruńska 38, tel. 45

Zarząd Miejski w Bydgoszczy
Wydział VIII Bud. Naziemn.
ogłasza niniejszym

przetarg publiczny

pisemny, na warunkach obowiązujących przy ubieganiu się o roboty i dostawy miejskie w Bydgoszczy na: wykonanie w stanie surowym budynku szkoły powszechnej przy ulicy Czerskiej na Jachcicach (roboty murarskie, żelbetowe i ciesielskie).

Kosztorysy przetargowe nabywać można od dnia 12 czerwca 1934 r. w godzinach urzędowych w Wydziale VIII ul. Jana Kazimierza nr. 5 I. p. za opłatą 3,— zł. Tamże udzielać się będzie również bliższych wyjaśnień i wyłożone zostaną do wglądu rysunki oraz projekt umowy.

Oferty składane należy w wyżej wskazanym Wydziale do dnia 19 czerwca godz. 12-tej, o której nastąpi otwarcie ofert. Do ofert należy dołączyć kwit na złożone w Głównym Księstwie Miejskiej wadium w wysokości 5% (pięć procent) sumy oferowanej.

Oferty, do których nie dołączono przepisowego wadium, nie będą rozpatrywane.

Bydgoszcz, dnia 8 czerwca 1934 r.

Za Prezydenta Miasta:
Naczelnik Wydziału (—) Seidel,
Radca bud. Mag.

3790

Zl. 736-8

Przetarg

Zarządca Ofic. Domów Wypoczynkowych w Cetniewie pow. Morski ogłasza przetarg na

wydzierżawienie

nowowynbudowanego kiosku owocowego

na terenie Ofic. Domów Wypocz. w Cetniewie na sezon 1934. Oferty należy kierować do Zarządcy O. D. W. Cetniewo. Zastrzegam sobie wolny wybór reflektanta lub nieważnienie przetargu.

lub nieważnienie przetargu.

Cetniewo, dnia 6 czerwca 1934 r.

3777

Km. 520/34.

OBWIESZCZENIE

o przymusowej sprzedaży nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łabiszynie, urzędujący w Łabiszynie przy ul. Rynek pod nr. 16, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 25 lipca 1934 r. od godziny 10 rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Łabiszynie pokój nr. 7 odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości wiejskiej składającej się z zabudowań gospodarczych jak: domu mieszkalnego, chlewu dla drobiu, chlewu dla bydła, stodoły i szopy położonej w Zalesiu powiecie szubińskim, województwo poznańskie, zapisanej w księdze wieczystej Zalesie tom II wkl. 8, oznacz. polic. Nr. 299473 i 154301 Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu ubezpieczonej na 36.500,— zł., obejmującej powierzchnię 26.36.28 ha, która stanowi własność Jana Robaczewskiego i żony jego Walerji z domu Dudek, żyjących w ogólnej wspólności majątkowej z zamieszkałych w Zalesiu pow. Szubin. Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym Sądu Grodzkiego w Łabiszynie.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę zł. 27.973,—. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 20.979,75.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rekojmiję w gotówce w kwocie zł. 2.797,30 albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj w których wolno umieszczać fundusze osób małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 1/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacji, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji, że w ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8 do 18, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Łabiszyn, dnia 30 maja 1934 r.

3677

Komornik: (—) Szatek.

Przetarg

Więzienie w Koronowie ogłasza przetarg na wykonanie łaźni i centralnego ogrzewania.

Kosztorysy ofertowe z wpisaniem cenami należy składać w 2-ech kopertach z których zewnętrzna winna być zalakowana i nosić napis: „Oferta na wykonanie łaźni, przy czym na zewnętrznej kopercie nie powinna figurować nazwa firmy.

Druki ślepych kosztorysów otrzymać można za zwrot kosztów w więzieniu w Koronowie gdzie można zasięgnąć informacji dotyczących przetargu oraz przeglądać projekt.

Ostateczny termin składania ofert na powyższą robotę upływa z dniem 15 czerwca 1934 roku.

Naczelnik Więzienia:
(—) El. Nowakowski.

3789

Zl. 729-8

Przetarg przymusowy

W dniu 28 czerwca 1934 r. o godzinie 11-tej w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Toruniu pokój Nr. 43 odbędzie się drugi termin publicznej licytacji nieruchomości miejskiej, składającej się z trzech parceli budowlanych, domu mieszkalnego i trzech budynków fabrycznych, położonej w Toruniu — Mokre ul. Pod Dębową Górą Nr. 23/55, obejmującej 18732 mtr. kw. powierzchni i stanowiącej własność jawnej spółki handlowej

Kryszczyński i Ciesielski w Toruniu

Nieruchomość ta ma urzędową księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Toruniu tom 31 Toruń-Mokre karta 878.

Szacunek nieruchomości dokonano na sumę złotych 54.375,—, cena wywoławcza złotych 36.250,— wymagane wadium zł. 5.437,—.

Bliższych informacji udzieli, jako wierzycielka egzekwująca, Pomorska Wojewódzka Komunalna Kasa Oszczędności w Toruniu, ul. Mostowa Nr. 11, przyczem gotowa jest reflektantowi pójść na rękę przez zakredytowanie części swej należności.

3764

Do akt km. nr. 251 /795/34/II.

3782

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego Rew. II. w Gdyni ul. Leśna nr. 3 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 11 czerwca 1934 r. odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: o godz. 12 przed południem przy ul. Szosa Gdańska u właśc. przedsiębiorstwa furmańskiego p. Kurra 2 konie, wartość 300,— zł.; o godz. 13 po południu przy ul. Starowiejskiej przed domem Szredera: 3 biurka dębowe, 1 maszyna do pisania „Underwood“ (duża) ze stolikiem, 6 foteli wiejskich, 2 szafki do akt, 1 stół biurowy, 1 stół okrągły, 1 stolik mały; następnie przy ul. Polskiej (Port) na placu f-my Jaskółki Brygiewicz: 350 drągów sosn., 1 zbiornik żelazny pojemn. 12 mtr. sześć., około 30 mtr. sześć. starego drzewa, około 3.000 kg. starego żelaza, około 5.000 kg. żelaza (okiennego), około 200 mb. rur gazowych, 1 ręczna winda, 100 szt. kocioł murarskich, 1 szopa z desek 10 x 4 mtr. kw., 1 pompa „Djafragm“ 3 cal., około 300 kg. drutu miedzianego, oszacowanych na łączną sumę 4.935 zł. Ruchomości oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 8 czerwca 1934 r.

Komornik: (—) J. Penk.

Do akt Nr. Km. 741/34.

3781

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rewir I, zamieszkały w Gdyni, Starowiejska 31a na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 12 czerwca 1934 r. o godz. 14 w Obłuzi-Kolonja obok domu p. Osowskiego odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: jednej kanapy koloru czerwonego, jednego obrazu, i 2 stojaki, oszacowanych na łączną sumę zł. 158,— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 8 czerwca 1934 r.

Komornik: (—) Kamjński.

„CHOLEKINAZA“
H. NIEMOJEWSKIEGO
systematycznie i energicznie wzmacnia czynność wątroby i wydalą w ten sposób szkodliwe poboczne produkty przemiany materji, równocześnie ulepszając zażęganie ich w organizmie (kwasu żółciowego, barwki żółciowej, kwasu moczowego).
BROSZURY WYSYŁAMY
WARSZAWA, Nowy Świat 5, Tel. 9-74-96.

„Dwór Kaszubski“
GDYNIA
właśc. Fr. Grzegowski — ul. Starowiejska 31
Restauracja
HOTEL BAR a la WARSZAWA
3 min. od dworca. 5 min. do morza.
Po całkowitem odnowieniu lokalu w stylu regionalnym z werandą i ceniowym, pielęgnowanym ogrodem, poleca swoją pierwszorzędną kuchnię, gorące i zimne zakąski, dobrze pielęgnowane piwa i napoje. Wielki wybór w kuchni barowej w bufecie.
3780

Tylko zdolnym Akwizytorom-Agentom
powierzmy ratową sprzedaż bardzo aktualnych artykułów domowych. Oferty szczerze i kierować pod „Staly dochód“ do Biura Ogłoszeń Pictaszek, Warszawa, Marszałkowska 115, 3664

Wydzierżawię
gospodarstwo 53 morgowc z obsiewami, z żywym i martwym inwentarzem, w powiecie toruńskim. Adres wskazuje „Dzień Pomorski“ Toruń.
3576

sw. Marcin 47 Kromczyński, Poznań
20

Pianino
czarne krzyżowe i kanapa z obudowaniem sprzedam tanio. Toruń, Kazim. Jagiellończyka 8, drugie wejście, parter prawo.
3717

Magazyn kapeluszy i galanterji damskiej
Telefon 25-69. **„MARKIZA“** Gdynia. Telefon 25-69.
Świętojańska 67 wejście od ulicy Kilińskiego.
3776 Poleca na sezon letni:
modne, lekkie, w najrozmaitszych odcieniach i fasonach Kapelusze. Apaszk i szaliki. Bluzeczki wykwintne. Bieliznę jedwabną. Biżuterję francuską.
Przefasonowanie kapeluszy. Terminowe wykonanie. Reklamowe ceny. Na miejscu do przejrzania najnowsze żurnale.

Sprzedam natychmiast
dom masy w Grudziądzu, z piekarnią, móg ogrodem, w tem 2 place budowlane, dający przeszło 5.000 zł dochodu rocznie, cena 40000 zł — z powodu wyjazdu zagranicę spieszną sprzedaż.
Czarnecki, właśc.
Grudziądz, ul. Lipowa nr. 100. 3650

LOSY
do 30 Państw. Loterji są już do nabycia w znanej szczerzej kolekturze **Rozena**, Grudziądz, Stara 3, I. p. P. K. O. 143,225. (3606

Rusztowanie
malarskie drabinkowe tanio sprzedam, również wielokrażki (Flaschenzeuge) do malowania mostów. Oferty do „Dnia Grudziądzkiego“ pod nr. 400. 3679

Pokoju
z utrzymaniem lub bez poszukuje wyższy urzędnik. Zgłoszenia w Administracji „Dnia Tczewskiego“ Tczew (3774)

LICYTACJA. W poniedziałek, dn. 11 czerwca br. o godz. 11-tej odbędzie się w Magazynie Ekspedycji Towarowej publiczna licytacja niepodjętej przesyłki 30 bel tektury wagi 7770 kg. Nadawca Adelfang Łódź.
Ekspedycja Towarowa Grudziądz.
3763 Zl. 397-Gr.

Zakład chemicznego czyszczenia garderoby damskiej i męskiej
„TECZA“
Gdynia, ul. 10 Lutego 39
dom inż. Pełkowskiego vis a vis gmachu Szkoły Powz. staranne, solidne, fachowe wykonanie po cenach umiarkowanych.
Na specjalne życzenia Szan. Klienteli wykonuje się garderobę w przeciągu 36 godzin.
CENNIK
Płaszcz damski 6,— zł, Kostjum damski 6,— zł, Suknio damskie od 8.50 zł, Bluzka damska od 2,— zł, Ubranie męskie 6,— zł, Płaszcz męski 6,— zł, Spodnie męskie 2.50 zł, Krawaty męskie —.60 zł.
Na system amerykański — odprasowanie i odwiezienie garderoby wykonuje się w ciągu 2 godzin.
CENNIK
Ubranie męskie 2.25 zł, Płaszcz męski 2.25 zł, Kostjum damski 2.25 zł, Płaszcz damski 2,— zł.
Staranne wykonanie. Z poważaniem „TECZA“.
3783

IV K 89/31. **PRZETARG PRZYMUSOWY.** 3787

Nieruchomość położona w Fordonku i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Fordonku tom III wykaz l. 83 na imię wdowy Agusty Wollschläger z domu Schauer z Fordonku zostanie w drodze egzekucji dnia 25 września 1934 r. o godz. 10 przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój Nr. 4. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny, budynek gospodarczy, chlew i podwórze wraz z ogrodem i rolą o powierzchni 48.35 arów, czysty dochód gruntowy 1.88 talarów, wartość użytkowa 41.20 mk. matrykuła artykuł 85.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 9 marca 1932 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wzięcia udziału w przetargu. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzycieli i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Bydgoszcz, dnia 9 kwietnia 1934 r. Zl. 740-8 Sąd Grodzki.

IV K 35/31. **PRZETARG PRZYMUSOWY.** 3786

Nieruchomość położona w Bydgoszczy i w chwili uczynienia wpisu o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bydgoszcz tom I karta 43 na imię Jadwigi Cohn z Bydgoszczy zostanie w drodze egzekucji dnia 25 września 1934 r. o godz. 11 przed południem wystawioną na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój Nr. 3. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z przybudową, oficyną na prawo i podwórzem oraz chlew z pralnią o obszarze 0.3.08 arów, wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego wynosi 5690 mk., matrykuła art. 855, Nr. Księgi podatku budynkowego 747.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 30 grudnia 1932 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wzięcia udziału w przetargu. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzycieli i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Bydgoszcz, dnia 11 maja 1934 r. Zl. 741/8. Sąd Grodzki.

Wilczki
szczeniaki (owczarki alzackie) sprzedaje hodowla premijowana złotym i srebrnym medalem.
H. Sutorowski, Toruń,
Słowackiego 6. 3797

Przeprowadzki
meblowe wozy wyścielane.

Przechowywanie
magazynowanie, własne jasy, zdrowe składnice, magazyny, piwnice, place w śródmieściu

Samochody
ciężarowe do przeprowadzek transportów

Zwózki
samochodami i końmi wykonuje najtaniej

Ludwik Szymański
Toruń, Żeglarska 3, Tel. 909

KRAWATY
najmodniejsze można naszyć najtaniej tylko wprost z fabryki Toruń, św. Jakób 16.
2426

Oszczędzaj i ucz oszczędzać!

W dniu dzisiejszym jako „Dniu Spółdzielczości”

uprzytomnij sobie, że korzystnie i zupełnie bezpiecznie lokujesz swe oszczędności

w Banku Ludowym Sp. z o. o. w Szczecinie

Suma złożonych oszczędności po dzień 1 czerwca 1934 r. przekroczyła kwotę **zł 1 milion**. Pogotowie kasowe po dzień 1 czerwca 1934 r. wynosi **zł 550.000**. Suma odpowiedzialnościowa wynosi przeszło **zł 4.000.000**.

Bank Ludowy w Szczecinie poza dobrem oprocentowaniem gwarantuje w kładcom **natychmiastowe wypłacenie oszczędności** nawet przy wkładach z terminem wypowiedzenia.

Lokal mieści się w gmachu własnym przy ul. Dworcowej 37

Rok założenia 1906.

Rok założenia 1906.

Dyrekcja

Sredniej Szkoły Zawodowej Żeńskiej w Bydgoszczy

Konarskiego 5, nr. telef. 15-90

przyjmuje zapisy do 15 czerwca codziennie w godzinach od 11 do 13. Szkoła prowadzi 3-letnią Szkołę Krawiecką, 1-dno roczny dział przysposobienia krawiecko-bielénarskiego, 1-roczny dział gospodarstwa domowego. Program obejmuje prócz praktycznej nauki jeszcze towaroznawstwo, rachunkowość oraz przedmioty ogólnokształcące.

POLSKIE

KONSERWATORJUM MUZYCZNE

HACIERZY SZKOLNEJ (E. V.) w GDAŃSKU
(Hundegasse 31)

pod kierunkiem **KAZIMIERZA WIELKOMIRSKIEGO**
przyjmuje zapisy do klas:

FORTEPIANU,
SKRZYPIEC,
WIOŁONCZELI,
KONTRABASU,

INSTRUMENTÓW DET.,
ŚPIEWU SOŁOWEGO,
KOMPOZYCJI,
DYRYGOWANIA.

Przedmioty dodatkowe: solfeż (rozwój słuchu, ogólne umuzykalnienie), zasady muzyki, harmonia, historia muzyki, formy muzyczne, instrumentoznawstwo, gra zespołowa, śpiew chóralny.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje Sekretariat Konserwatorjum (Hundegasse 31) w dniale powszednie w godz. 10-1 i 3-6

Powróciłem

DR. PENNER

okulista

Gdańsk, Langgasse 11.

Powróciłem!

Dr. Kristianpoller

Specjalista chorób dziecięcych

Gdańsk, Kohlenmarkt 14/16. — Pasaż.

LONDEXPOCO

Import- und Export-Handel
G. m. b. H.

Adr. telegr.: LONDEXPOCO-DANZIG - TEL.: 228 91, 228 92, 227 21
Gdańsk, Hansaplatz 13

**OPONY samochodowe i rowerowe
marki DUNLOP**
Artykuły sportowe

Dr. med. Jerzy Neyman

b. długoletni asystent Szpitala Dziecięcego
im. św. Józefa w Poznaniu

rozpoczął ordynowanie
w chorobach dziecięcych i wewnętrznych

w Gdyni,

przy ulicy Dworcowej 7 (dom Jaworowicza)
Telefon 10-30

Od godz. 3 do 5 po południu

Tania sprzedaż c/a 300 płaszczy damskich wiosennych

po cenach niesłychanie niskich.

MODELE od najkromniejszych do najwykwintniejszych. Kolory i fasony najmodniejsze.

Toruń, ul. Szeroka nr. 11 obok drogerji p. Gałdyńskiego

Zygmunt Orcholski

— — Za gotówkę i na asygnaty „Kredyt Kupiecki” — —

POLSKA ZEGLUGA RZECZNA

„VISTULA“

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

ODDZIAŁ W GDYNI

Tel. 10-84

UL. RYBACKA

Tel. 10-85.

**Regularna komunikacja towarowo-pasażerska
Gdynia — Tczew — Warszawa**

Odjazd z Gdyni s/s „CARMEN” codziennie o godz. 18-tej.

Cena biletów Gdynia-Warszawa:

Normalne			Powrotne		
I kl.	II kl.	III kl.	I kl.	II kl.	III kl.
24.—	18.—	12.—	32.—	24.—	16.—

Dla zbiorowych wycieczek zniżki

Przewóz towarów masowych i drobnicy do 50% taniej niż koleją.

Baczność!

Łyse miejsca lub marno włosy nie są ozdobą!
We właściwym czasie należyce dokonana pielęgnacja włosów uchroni WP. przed podobnymi niedomaganiami.

Neo-Silvikrin - pielęgnacja włosów:

W celu pozbycia się łupieżu i swędzenia głowy.

Neo-Silvikrin - Fluid:

Do codziennego pielęgnowania włosów. Utrzymuje włosy w zdrowym stanie, nadaje się szczególnie do ondulacji wodnej.

Neo-Silvikrin - Shampoo:

Do mycia głowy. Preparat ten wzmacnia naskórek głowy i nadaje włosom bujność i połysk.

Prosimy podać nam swój adres na poniższym odcinku, a wysłamy WP. bezpłatnie próbkę Neo-Silvikrina.

Adres nadawcy: Nazwisko: _____
ul. i nr. domu: _____
poczt.: _____

Wyciąć i wysłać w otwartej kopercie, jako „Druk” opłacony znaczkiem pocztowym 5 groszowym.

Laboratorjum Silvikrin, Gdańsk, Böttchergasse 23-27.

TRWAŁA ONDULACJA wykonana zapo-
moca aparatu
najnowszego systemu szwajcarskiego „MOBILE”
jest bezprzecnie najlepszą (spalenie włosów wy-
kluczone) cena zł 12.—. Wykonuje specjalnie wy-
kwalifikowany fryzjer tylko w zakładzie fryzjerskim

J. Łoboda, Toruń
ulica Chełmińska 7 9537

Km. 1086/34.

PRZETARG.

12 czerwca 1934 r. godzina 12 sprzedaje przy ul. Mostowej 7 przymusowym przetargiem za gotówkę: całkowite urządzenie składu.

(—) Brunon Duplicki, Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru III.

Km. 892/34.

PRZETARG.

12 czerwca 1934 r. godzina 9 sprzedaje przy ulicy Szerokiej 38 przymusowym przetargiem za gotówkę: 1 serwis stołowy na 12 osób.

(—) Brunon Duplicki, Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru III.

Km. 1074/34.

PRZETARG.

12 czerwca godzina 10 sprzedaje przy ul. Podgórznej 7 przymusowym przetargiem za gotówkę: kocioł do wyrobu ciasta.

(—) Brunon Duplicki, Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru III.

Wystawa prac uczenie Szkoły Zawo-
dowej pod hasłem:

„Polski len na usługach mody”

będzie otwarta w Grudziądzu w czasie od 10-13 czerwca wyłącznie w gmachu Izby Rzemieślniczej w godzinach od 11-19-tej.

Dyrekcja Żeńskiej Szkoły Zawodowej
i Gospodarczej w Grudziądzu.

Rep. Km. 498/34.

OBWIESZCZENIE

o przymusowej sprzedaży nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży, urzędujący w Chełmży przy ulicy Dworcowej nr. 8 na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 11 lipca 1934 r. o godz. 11-tej przed poł. w Sądzie Grodzkim w Chełmży pokój nr. 9, odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości składająca się z zabudowania, podwórza i placu budowlanego, artykułu matrykuły 740, księga podatku budynkowego 84, położona w Chełmży przy ul. Szewskiej nr. 49 a zapisana w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Chełmży tom XIX, karta 210 własność Józefa Fabjanowskiego cieżli w Chełmży, ul. Szewska nr. 49.

Suma szacunkowa wynosi 19.940.— zł. Najniższa cena wywołania wynosi 13.293,34 zł. (słownie trzynaście tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote 34 gr.).

Przystępujący do licytacji powinien złożyć rekojmie w wysokości 1.094.— zł. w gotówkę lub w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładek instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości ¼ części ceny giełdowej. Przy licytacji zachowane będą warunki licytacyjne o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą powołane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dniach powszednich od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Jednocześnie wzywa się organy władzy publicznej i instytucje publiczne powołane do złożenia należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie podatków i innych danin publicznych należnych z powyższej nieruchomości po dzień sprzedaży, pod rygorem utraty mogącego służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojeniu. Chełmża, dnia 6 czerwca 1934 r.

(—) Granowski, Komornik Sądu Grodzkiego.

TORUN

Mieszkanie

5-pokojowe, we willi, bardzo blisko miasta, od 1 lipca wynajmę. Wiadomość w „Dniu Pomorskim” Toruń, pod 2308.

Mieszkanie

3 pokojowe, frontowe słoneczne, wynajmę. Wiadomość w Administracji Dnia Pomorskiego. 3744

4 pokojowe

mieszkanie do wynajęcia. Głuszycyński, Toruń, ul. Kosciuszki 64. 3761

Mieszkania

3 pokojowe w śródmieściu poszukuję od 15. VI. lub 1. VII. Czynnosc placę za pół roku zgóry. Zgłoszenia: Toruń, Grudziądzka 89.

W centrum miasta

6-cio pokojowe mieszkanie

z wszelkimi wygodami i centralnym ogrzewaniem na III. piętrze od 1 lipca wzgl. 1 sierpnia rb. do wynajęcia. Zapytania pod nr. 3800 do „Dnia Pomorskiego” Toruń.

3 pokoje

słoneczne, parter, wszelkie wygody, od 1 lipca wolne Toruń, Podgórna 36. (3795)

Mieszkania

4-5 pokojowego poszukuje na Bydgoskim Przedmieściu. Oferty z podaniem warunków pod nr. 3799 do „Dnia Pomorskiego” Toruń.

Naprawę wszelkich MASZYN ROLNICZYCH uskutecznią szybko i tan Firma „PEDAB” w Toruniu, 1. Koszarowa 15/17 (7450)

TAPETY

CERATY LISTWY Linoleum chodn. kokosowe Centralny Dom Tapet Sp. z o. o. 2332 POZNAŃ TORUŃ Gwarna Szeroka Kolekcję tapet wysylami z na życzenie.

Instalacje

KANALIZACYJNE WODOCIĄGOWE I PRACE BLACHARSKO DEKARSKIE A. JUCHNICKI Toruń, Kopernika 17. Telefon 219. (2717)

Pierwszorządny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA” Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki Racjonalne pielęgnowanie, odmładzanie i uduksjonalanie urody. Usuwanie zmarszczek, wągrów, pryszczyc, brodawek, kurzajek, zbędnego owłosienia, piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Radykalne usuwanie łupieżu. Przeciemiianie brwi i rzęs Sprzedaż kremów, mleczek itp. indywidualnie dostosowanych do cery. 1814 TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3.

Samochód Fiat 6-cio osobowy sprzedam tanio. Waściciel, Toruń, Mickiewicza 90. 3757

Rewolucja

w Kiermaszu Światowym który został przeniesiony na Staromiejski Rynek 30, (dawniej F. C. Hamerscy). Tytuł artykułów za bezcen Oddziały: Poznań, Toruń, Gdynia. 2526

Na sezon budowlany polecamy: 3100 Wapno budowl. Cement portl. Gips i trzcinę po cenach najniższych

Bracia Pichert Sp. z o. o. TORUŃ, telefon 15 i 32 CHEŁMŹA, telefon 14 CHOJNICE, telefon 211

KUFRY WALIZY TOREBKI TECZKI przybory skórzane do domu i podróży poleca najtaniej O. WEGNER, nast. Toruń, Król. Jadwigi 20, 3051

Z dniem

15 b. m. przenieśliśmy z Bydgoszczy do Torunia przy ul. Wielkiej Garbary 11 naszą Fabrykę stempli i zakład rytowniczy. Pracę wykonyjemy fachowo i tanio. Polska Fabryka Stempli Zakład rytowniczy, sztyldy emalowane. Piekut i Kwias Toruń, W. Garbary 11. 3341

ZEGARY ZEGARKI, PLATERY OBRACZKI SLUBNE NAGRODY: FIGURKI NA ALABASTRZE wyjątkowo tanio Kazimierz Bibik Toruń, St. Rynek róg Szerokiej warsztat reperacyjny zegarków i biżuterji na miejscu. 3449

NAJNOWSZE PŁYTY GRAMOFONOWE ELEKTRA Toruń, Chelminska 4. 3459

Tapety na cały pokój z białą od zł 5,85

Farby pokost, lakiery, ceny zniżone

Froter w kolorach na wagę 1/5 kg zł 0,85

Mydła rzadkie 1/5 kg 0,45 rzadkie białe 1/5 kg 0,60

Radion paczka tylko zł 0,75

Mydło Lira rygiel tylko zł 0,75

Jan Kapczyński Toruń, ul. Szeroka narożnik Mostowej, ul. Szczytna 15. Brodnica, ul. Hallera 7. 2427

Toruńska pilnikarnia i szlifiernia poleca się do odnowienia stępienych pilników i raszpli. Toruń, Piekary 27, tel. 638. 3481

Dywany Chodniki Firany Koldry Materjały meblowe w dużym wyborze po cenach zniżonych Dom Handlowy M. S. Leiser Toruń, Stary Rynek 36/37 Tel. 316. (3758)

Kapelusze damskie — ostatnie nowości w wielkim wyborze, filcowe, ceny bardzo niskie. Toruń, Łazienna 28, I. piętro, brama. (3792)

Trumny największy wybór, metalowe, dębowe i sosnowe, ceny najniższe 3793 Szramowski, Toruń, Kopernika 45 przy Gazowni. — Dekoracje bezpłatnie —

Od 1. 6. zmiana kuchni pierwszorządne potrawy podaje „HUNGARIA” Toruń, ul. Prosta 19.

Ciętarowy 5-tonowy samochód w doskonałym stanie sprzedam lub wydzierżawię. Toruń, Mickiewicza 116/5. 3794

Modny sklep z bezpośrednim wejściem do piwnicy, nadający się na skład żywnościowy i produkty wiejskie zaraz do wynajęcia. Zeimer, Toruń — Łazienna 28. 3746

Pierwszorządny krawiec męski i damski poszukuje pracy po domach. Magel, Toruń, Przedzamcze 20, m. 7. 3762

Maszyna do szycia w dobrym stanie sprzedam. Toruń, ul. Prosta 22, m. 3. 3711

KAFLE białe i kolorowe, cegła szamotowa, drzwi, piony, ruszta, piekamiki, poleca najkorzystniej JÓZEF PODGORSKI Toruń, Łazienna 5. Roboty zdunkowe wykonuje solidnie i fachowo. 3632

Zgubiono legitymację urzędniczą na nazwisko Stanisław Mazur wydaną przez Izbę Skarbową w Grudziądzu. Łaskawego znalazcę upraszam o zwrot. Toruń, Mickiewicza 62 m. 10. 3745

Zaginął pies wilk duży. — Proszę zgłosić: Majętność Czerniewice — telefon 434. 3758

Od dziś udzielam kredytu na asygnyaty Spółdzielni „Kredyt Kupiecki”. A. J. Bagiński, Toruń, ul. Szeroka 28.

KONCERT w niedzielę, dn. 10 czerwca Piwnia Autentyczna Toruń. Prosta 20 3798 Smaczne obiady — kawa — ciastka, kolacje. — Węgorz w galarecie.

RADJO-APARATY najnowszej konstrukcji ELEKTRA Toruń, Chelminska 4 3459

Satysfakcją jest wypić Piwo Okocimskie w „HUNGARJI” Toruń, ulica Prosta 19

Potrzebni przedstawiciele na poszczególnych powiaty. Zgłoszenia przyjmuje Pomorska Wytwórnia Stempli, Toruń. W. Garbary 11. 3712

Biuro „LABOR” Toruń, Szczytna 2, telefon 534, wskazuje mieszkania. Pośredniczy kupnie — sprzedaży. Przepisuje na maszynie. Daje posłańców, 3701

Nieruchomość jednopiętrową, 6 mieszkań, z ogrodem 1/4 morgi, w śródmieściu, sprzedam. Mieszkanie dwupokojowe i kuchnia wolne. Szczegóły w właśc. — Brodnica, ul. n. Drwęca 15. 3770

Do dudowy belki żelazne dźwigary, tragarze, szyny, żelazo nowe, staro-żyteczne 3713 Tadeusz Czachowski Pom. Składnica Surowców Toruń, Czerwona Droga 21 obok ul. Mickiewicza telefon 806. Polako Chrześćo. Przedsiębiorstwo

Zaginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. Łódź nazwisko Herszberg Monachem ur. 27. 7. 95, którą unieważniam. Bydgoszcz, Plac Weysenhoffa 7. 3769

Meble wyscielane oraz skórzane sprzedaje za każdą możliwą cenę z powodu likwidacji St. Drzazga, Bydgoszcz, Dworcowa 76, telefon 1767. (3771)

Mieszkanie 3 pokoje z kuchnią do wynajęcia Bydgoszcz, Staro Szkolna 6. 3787

Wózki dziecięce najnowsze modele, najtaniej Bydgoszcz, Długa 5 Reperacje — Zamiany. 2361

„UWAGA” pp. Restauratorzy Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy przy Związku Zawodowych Kelnerów Z. Z. Oddział w Bydgoszczy poleca Kelnerów do pracy, za których bierze odpowiedzialność materialną i moralną. Zgłoszenia ul. Jana Kazimierza 8 telefon 202. 2914

Kafle białe i kolorowe stałe na składzie w firmie: Składnica kafla Stanisław Lesiński GDYNIA, ul. Ant. Abrama 103. 3727

Poszukujemy Panów, Pań do sprzedaży bezkonkurencyjnych artykułów, Podania kierować: Józef Szczesny, Bydgoszcz, Babia Wieś 18. (Znaczek załączyć). 3785

Wapno Cement portlandzki Gips Papę dachową Rury studienne

Oraz wszelkie materiały budowlane dostarczamy po bardzo niskich cenach Bracia Schlieper BYDGOSZCZ, ul. Gdańska 140 Tel. 306. 446

Lokal handlowy na parterze, 5 lub 6 pokoi w bardzo dobrym stanie natychmiast lub później do wydzierżawienia. Wiadomość u właściciela: Bydgoszcz, Nowy Rynek 8. Tamże jest 5-pokojowe mieszkanie do oddania. 3596

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męziński, Toruń, ul. Montuski 25, m. 1. Redaktor odpow. dzi. i za sprawę W. M. Gdańsk: Wilhelm Grimmmann, Gdańsk, Kas. Blachar Market 21, l. p. Red. odpow. na Bydgoszcz: Paweł Górecki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. Redaktor odpow. na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, Szkolna. Red. odpow. na Grudziądź: Wacław Górnica, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9) Redaktor odpowiedzialny „Dala Kalawabego” Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4. Redaktor odpow. za Tęszew: Jerzy Kruszwski, Tęszew, Kościelna 1.

Za ogłoszenia odpowiada administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Roln. S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi: w ekspedycji miejscowych agencji 2,50 zł z odnośnikiem do domu 2,80 zł przez pocztę z odnośnikiem 2,89 zł pod opaską 4,50 zł w Gdańsku przez pocztę 2,00 gd z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą 4—gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w składzie, strajki). Administracja nie odpowiada za uledostarczenie piśmie.

TRAMPKI Jedyne obuwie do pracy sportu i na wycieczki. 2.50 27-34 Nr. 35-38 . . zł. 3.-, Nr. 39-45 . . zł. 4.- Lekkie i wygodne z trwałego płótna na gumowej podszewie. — Do „TRAMPKI” nasze luźne wyściółki. Bata

SZYBKOTANIO ZAWADZKI BYDGOSZCZ POMORSKA 1a TEL. 70

Tapczany fotele oraz inne wyroby tapicerskie wykonuje Zakład Tapicersko-Dekoracyjny, Edmund Ruciński, Gdynia, ul. 10 Lutego, obok szkoły.

Pracownia trykotaży wykonuje solidnie swetry, pończochy, kostjomy kąpielowe, nadrabianie stop i t. p. Gdynia, ul. Śląsk I, blok Z. U. P. U., m. 1. 2953

Rowery gumy i części rowerowe korzystnie zakupisz w firmie St. Huss, Gdynia, Świętojańska 35. 3111

MEBLE w wielkim wyborze jak: sypialki, jadalni, kuchnie gustowne oraz meble wyścielane i biurowe poleca Gdyniska Centrala Mebli Gdynia, Starowiejska 40a

Niema kryzysu dla P.T. Fabrykantów, Kupców i Przemyslowców, którzy zwracają się do Centralnego Związku Kupców Pośredników i Przedstawicieli Handlowych w Gdyni, ul. Świętojańska 7a, powierzając sprzedaż swych artykułów wybitnym przedstawicielom wszelkich branż, zrzeszonym w powyższym związku. 3366

Plac budowlany 3706 w Gdyni na ul. Świętojańskiej w najlepszym punkcie sprzedam. — Zgłoszenia: Marja Wasilewska, Dolna Grupa 24, pow. Świecie.

Agentów do wszystkich bezkonkurencyjnych artykułów pamiętkowych artystycznie wykonanych z aluminium, poszukujemy za małą kaucją. 3778 Grimm Suk. i Kamiński — Gdynia, Starowiejska 47.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście 0,50 zł Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej. Drobną za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki 15 fen. W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-lamowej 50 fen. 4-lamowej 50 fen. Drobną za słowo 5 fen. — tytułowe 10 fen. Przy sądowym śledztwie należność rabat upada. Za terminowy druk, przepisanie miejsca ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męziński, Toruń, ul. Montuski 25, m. 1. Redaktor odpow. dzi. i za sprawę W. M. Gdańsk: Wilhelm Grimmmann, Gdańsk, Kas. Blachar Market 21, l. p. Red. odpow. na Bydgoszcz: Paweł Górecki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. Redaktor odpow. na Gdynię: Józef Dobroszański, Gdynia, Szkolna. Red. odpow. na Grudziądź: Wacław Górnica, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9) Redaktor odpowiedzialny „Dala Kalawabego” Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4. Redaktor odpow. za Tęszew: Jerzy Kruszwski, Tęszew, Kościelna 1.

Abonament miesięczny wynosi: w ekspedycji miejscowych agencji 2,50 zł z odnośnikiem do domu 2,80 zł przez pocztę z odnośnikiem 2,89 zł pod opaską 4,50 zł w Gdańsku przez pocztę 2,00 gd z odbieraniem w administracji wprost gd 1,75, zagranicą 4—gd